

MATERIALE SUPORT PENTRU
LIMBA FRANCEZA
CLASA a XI-a
LICEU

§ VII

Voilà un jardin. J'aime beaucoup les fruits et les fleurs.

Tu aimes les poires et les pommes. Nicolas et Hélène aiment le raisin.

Vous aimez les fruits. Marie et Irène regardent les papillons qui volent.

Michel compte les étages de la maison voisine.

Elle a quinze étages.

La maison de Michel a deux portes et trois étages.

VOCABULAR

aimer [eme]	a-i plăcea, a iubi
beaucoup [boku]	mult
le fruit [lə_fruʔi]	fructul
la poire [la_pwar]	para
le raisin [lə_razē]	strugurele
regarder [rəgarde]	a privi
le papillon [lə_papijɔ̃]	fluturele
qui [ki]	care
voler [vɔlə]	a zbura
compter [kɔ̃te]	a număra
voisin,-e [vwazē, vwazin]	vecin,-ă

PRONUNȚARE

fruit, beaucoup, blanc — consoana finală a acestor cuvinte nu se pronunță.

PRENUME FRANCEZE

<i>Marie</i> [mari]	Maria	<i>Michel</i> [mifel]	Mihai
<i>Hélène</i> [elen]	Elena	<i>Irène</i> [iren]	Irina
<i>Jean</i> [ʒă]	Ion	<i>Nicolas</i> [nikɔla]	Nicolae
<i>Georges</i> [ʒɔrʒ]	Gheorghe		

GRAMATICĂ

Verbele din grupa I

Verbele din limba franceză se împart în trei grupe, care se pot recunoaște după terminația infinitivului prezent. Verbele din grupa I sînt terminate la infinitivul prezent în *-er*:

aimer a iubi

regarder a privi

Observație. 1. Consoana finală *-r* nu se pronunță la infinitivul prezent al verbelor din grupa I.

2. În limba franceză infinitivul nu este precedat de prepoziție ca în limba română: a *număra* = *compter*.

Notă. Verbele auxiliare *avoir* și *être* nu se încadrează în nici o grupă.

Indicativul prezent al verbelor din grupa I

Indicativul prezent al verbelor din grupa I se formează prin adăugarea, la radicalul verbului, a următoarelor terminații:

	Singular	Plural
Persoana I	-- e	— <i>ons</i>
„ a II-a	-- <i>es</i>	— <i>ez</i>
„ a III-a	- e	-- <i>ent</i>

Radicalul verbului se obține prin îndepărtarea terminației infinitivului *-er*: **aim** /-er, **compt** /-er etc.

Indicativul prezent al verbului *aimer* (a iubi)

<i>j'aime</i> [ʒem] eu iubesc	<i>nous aimons</i> [nuz_emɔ̃] noi iubim
<i>tu aimes</i> [ty_em] tu iubești	<i>vous aimez</i> [vuz_eme] voi iubiți
<i>il aime</i> [il_em] el iubește	<i>ils aiment</i> [ilz_em] ei iubesc
<i>elle aime</i> [ɛl_em] ea iubește	<i>elles aiment</i> [ɛlz_em] ele iubesc.

Observație. Terminația persoanei a III-a plural *-ent* nu se pronunță.

Numeralul cardinal

Numeralul cardinal de la 11 la 20 are următoarele forme:

11 <i>onze</i> [ɔz]	16 <i>seize</i> [sez]
12 <i>douze</i> [duz]	17 <i>dix-sept</i> [diset]
13 <i>treize</i> [trez]	18 <i>dix-huit</i> [dizuit]
14 <i>quatorze</i> [katorz]	19 <i>dix-neuf</i> [diznoef]
15 <i>quinze</i> [kɛz]	20 <i>vingt</i> [vɛ]

EXERCITII

I. *Conjugați verbul regarder la indicativul prezent.*

II. *Traduceți în limba franceză:*

Eu număr de la zece la douăzeci. Mihai privește un portret. Ție îți plac (tu aimes) perele. Noi numărăm arborii. Voi priviți fluturii. Lor le plac florile. Ion și Gheorghe numără casele. Mie îmi plac strugurii. Lui Nicolae îi plac mult merele.

III. *Citiți și scrieți în litere următoarele cifre:*

12, 17, 8, 20, 49, 6, 13, 16, 10, 2, 18, 15.

§ VIII
LES COULEURS

Le béret est *vert*.

Le béret est *gris*.

Le béret est *brun*.

Le béret est *noir*.

Le béret est *bleu*.

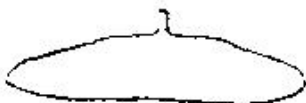
Le béret est *rouge*.

Le béret est *jaune*.

Le béret est *rose*.

Le béret est *blanc*.

La cravate est *verte*.

La cravate est *grise*.

La cravate est *brune*.

La cravate est *noire*.

La cravate est *bleue*.

La cravate est *rouge*.

La cravate est *jaune*.

La cravate est *rose*.

La cravate est *blanche*.

QUELLE COULEUR PRÉFÉREZ-VOUS?

La famille Girard est dans le jardin. Les garçons parlent. Le jeune Alain Girard constate qu'ils ont des vêtements de différentes couleurs.

Quelle couleur préférez-vous, maman? demande Alain.

Je préfère les robes grises et les costumes-tailleurs noirs.

Et toi, Jacqueline, que préfères-tu? Aimes-tu le blanc? demande encore Alain.

Oui. J'aime surtout le blanc et le jaune. Je porte toujours des blouses blanches et des jaquettes jaunes.

Est-ce que vous préférez les souliers noirs ou les souliers marron, papa?

Je porte des souliers noirs, mais aussi des souliers marron.

Pourquoi portes-tu, Alain, une cravate rouge? demande à son tour Jacqueline.

Parce que j'aime le rouge. Mais j'ai aussi des cravates bleues et vertes.

VOCABULAR

la cravate [la_kravat] cravata
quelle [kel] ce
la couleur [la_kulœr] culoarea
préférer [prefere] a prefera
la famille [la_famij] familia
parler [parle] a vorbi
jeune [ʒœn] tânăr, -ă
constater [kōstate] a constata
que [kə] că, ce
les vêtements [le_vetmā] hainele
différent, -e [diferā] diferit, -ă
maman [mamā] mamă
demander [domāde] a întreba
gris, -e [gri, griz] cenușiu, cenușie, gri
le costume-tailleur [lə_kostym_tajœr] taiorul

et toi [e_twa] și tu
encore [ākœr] încă
surtout [syrtu] mai ales
blanc, blanche [blā, blāf] alb, -ă
jaune [ʒœn] galben, -ă
porter [porte] a purta
toujours [tuʒœr] mereu, totdeauna
le soulier [lə_sulje] pantoful
marron (adj. invariabil) [marō] maro
papa [papa] tată
aussi [osi] și, de asemenea
pourquoi [purkwa] pentru ce
à son tour [a_sō_tur] la rândul său
parce que [parskə] pentru că
vert, -e [ver, vert] verde

PRONUNȚARE

famille — în acest cuvânt *ill* reproduce sunetul *yod*.

vêtement, différent — terminația *-ent* se pronunță aici (nazal) spre deosebire de indicativ prezent persoana a III-a plural, unde este mută.

PRENUME FRANCEZE

Alain [alɛ̃] (n-are corespondent în limba română)
Jacqueline [ʒaklin] Iacobina.

GRAMATICĂ

Forma interogativă a verbelor

Pentru a conjuga un verb la forma interogativă, se pune pronumele subiect în urma verbului. Acest fenomen se numește inversiunea subiectului:

Quel portrait regardez-vous? [kɛl_pɔʁtʁɛ_rəɡaʁde_vu]
Où sont-ils? [u_sɔ̃_t_il]

Dacă subiectul este exprimat printr-un substantiv, acest substantiv se așază înaintea verbului, dar este reluat prin pronumele personal așezat după verb:

Alain est-il à la maison? [alɛ̃_et_il_a_la_mɛzɔ̃]

Verbele *avoir*, *être* și *aimer* la forma interogativă (indicativ prezent)

Avoir [avwar]	Être [etr]	Aimer [eme]
<i>ai-je?</i> [ɛʒ]	<i>suis-je?</i> [sɥiz]	<i>est-ce que j'aime?</i> [ɛs_kə_ʒem]
<i>as-tu?</i> [a_ty]	<i>es-tu?</i> [ɛ_ty]	<i>aimes-tu?</i> [em_ty]
<i>a-t-il?</i> [a_t_il]	<i>est-il?</i> [e_t_il]	<i>aime-t-il?</i> [em_t_il]
<i>a-t-elle?</i> [a_t_ɛl]	<i>est-elle?</i> [e_t_ɛl]	<i>aime-t-elle?</i> [em_t_ɛl]
<i>avons-nous?</i> [avɔ̃_nu]	<i>sommes-nous?</i> [sɔm_nu]	<i>aimons-nous?</i> [emɔ̃_nu]
<i>avez-vous?</i> [ave_vu]	<i>êtes-vous?</i> [et_vu]	<i> aimez-vous?</i> [eme_vu]
<i>ont-ils?</i> [ɔ̃_t_il]	<i>sont-ils?</i> [sɔ̃_t_il]	<i>aiment-ils?</i> [em_t_il]
<i>ont-elles?</i> [ɔ̃_t_ɛl]	<i>sont-elles?</i> [sɔ̃_t_ɛl]	<i>aiment-elles?</i> [em_t_ɛl]

Observație. 1. La forma interogativă, între verb și pronume se pune liniuță.

2. La persoana a III-a singular, la verbele din grupa I, precum și la verbul auxiliar *avoir* se pune între verb și pronume un *t* eufonic, separat de acestea printr-o liniuță: *aime-t-il? regarde-t-elle? a-t-il? y a-t-il?*

3. În afară de forma interogativă exprimată prin inversiunea subiectului, întrebarea se mai poate pune și cu ajutorul locuțiunii interogative *est-ce que*, care nu se traduce. După această locuțiune nu se face inversiunea. Comparați: *aime-t-il les fleurs?* cu *est-ce qu'il aime les fleurs?*

4. De asemenea în propozițiile scurte întrebarea se poate formula păstrînd ordinea obișnuită, fără inversarea subiectului: *Vous mangez? mincați?* În acest caz interogația este indicată prin simpla intonație, iar în scris prin semnul întrebării.

La persoana I singular a verbelor din grupa I se folosește numai întrebarea exprimată cu ajutorul locuțiunii *est-ce que*: *est-ce que j'aime?*

Precedată de pronumele interogativ *que*, locuțiunea *est-ce que* formează împreună cu acesta locuțiunea interogativă: *qu'est-ce que...?* (*ce ...?*)

Adjectivul interogativ

Formele adjectivului interogativ sînt următoarele:

	Singular	Plural
masc.	<i>quel</i> [kɛl]	<i>quels</i> [kɛl]
fem.	<i>quelle</i> [kɛl]	<i>quelles</i> [kɛl]

Adjectivul interogativ se traduce în limba română prin „ce”, „care”:

<i>Quels fruits aimez-vous?</i>	Ce fructe vă plac?
<i>Quel est votre nom?</i>	Care este numele dv.?

Adjectivul interogativ poate avea uneori și sens exclamativ:

<i>Quelle grande maison!</i>	Ce casă mare!
------------------------------	---------------

Pronumele interogativ

Formele cele mai întrebuintate ale pronumelui interogativ sînt:

- *qui* [ki] cine? pe cine?
Qui est là? Cine-i acolo?
- *que* [kə] ce?
Que préfères-tu? Ce preferi?
- *quoi* [kwa] ce?
De quoi parlez-vous? Despre ce vorbiți?

EXERCIIU

I. *Conjugați verbul regarder la forma interogativă.*

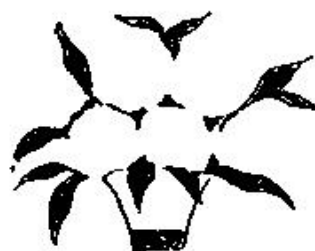
II. *Puneți următoarele propoziții la forma interogativă:*

Tu es jeune. Il a des souliers marron. Vous êtes à la maison. Ils aiment les papillons. Elle préfère les pommes.

III. *Traduceți în limba franceză:*

Unde sînteți? Îți plac strugurii? Da, îmi plac strugurii, dar îmi plac și merele. Ce privești? Pentru ce porți cravate albastre? Pentru că îmi place culoarea albastră. Ce fructe preferați? Noi preferăm perele. Cine preferă culoarea roșie? Ce întreabă Alain? Despre ce vorbesc ei? El are pantofi negri. Maria are o servietă verde.

IV. Combien de fleurs y a-t-il?

Où est le chat?

Qu'est-ce que c'est?

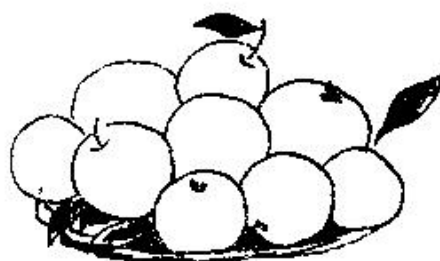

Combien de fenêtres y a-t-il?

Combien de doigts a la main? *

Combien de pommes y a-t-il
dans l'assiette?

* le doigt [lə dwa] dogetul
la main [la mɛ̃] mîna
l'assiette (f.) [lasjet] farfurîa

§ IX

NOUS NE VOULONS PAS LA GUERRE !

Les peuples luttent contre la guerre parce qu'elle sème la mort. La guerre détruit les villes et les villages, les usines, les maisons, les écoles, les musées, les monuments. Les ouvriers, les paysans et les intellectuels progressistes luttent pour la paix. Non, nous ne désirons pas la guerre!

Nous luttons contre ceux qui n'aiment pas la paix. Dans le monde il y a des forces capables de sauvegarder et de consolider la paix.

VOCABULAR

nous ne voulons pas [nu _na _vulõ _pa]	lectualul
noi nu vrem	progressiste [progresist] progresist, -ă
la guerre [la _ger] războiul	pour [pur] pentru
le peuple [lə _pœpl] poporul	la paix [la _pɛ] pacea
lutter [lyte] a lupta	contre ceux [kõtɾə sø] împotriva ace-
contre [kõtɾ] împotriva	loră
semer [sɛme] a semăna	non [nõ] nu
la mort [la _mɔr] moartea	désirer [dezire] a dori
(elle) détruit [ɛl _detrui] distruge	qui [ki] care
la ville [la _vil] oraşul	le monde [lə _mõd] lumea
le village [lə _vilaz] satul	la force [la _fɔrs] forţa
l'école (f.) [lekɔl] şcoala	capable [kapabl] capabil, -ă
l'usine (f.) [lyzin] uzina	sauvegarder [sovgarde] a apăra, a
le musée [lə _myze] muzeul	ocroti
le paysan [lə _peizã] ţăranul	consolider [kõsolide] a consolida
l'intellectuel (m.) [lẽtslektuɛl] inte-	

PRENUME FRANCEZE

Antoine [ãtvan] Anton	Jacques [zak] Iacob
Pierre [pjɛr] Petre	Maurice [mɔris] Mauriciu

GRAMATICĂ

Forma negativă a verbelor

În limba franceză verbele se conjugă la forma negativă cu ajutorul a două negații: *ne* [nɛ] și *pas* [pa]. Prima se așază înaintea verbului, iar a doua după verb.

<i>Nous ne désirons pas la guerre.</i>	Noi nu dorim război.
<i>Ils ne sont pas à la maison.</i>	Ei nu sînt acasă.

Verbele *avoir*, *être* și *aimer* la forma negativă (indicativ prezent)

Avoir	Être	Aimer
<i>je n'ai pas eu nu am</i>	<i>je ne suis pas eu nu sînt</i>	<i>je n'aime pas eu nu iubesc</i>
<i>tu n'as pas</i>	<i>tu n'es pas</i>	<i>tu n'aimes pas</i>
<i>il n'a pas</i>	<i>il n'est pas</i>	<i>il n'aime pas</i>
<i>elle n'a pas</i>	<i>elle n'est pas</i>	<i>elle n'aime pas</i>
<i>nous n'avons pas</i>	<i>nous ne sommes pas</i>	<i>nous n'aimons pas</i>
<i>vous n'avez pas</i>	<i>vous n'êtes pas</i>	<i>vous n'aimez pas</i>
<i>ils n'ont pas</i>	<i>ils ne sont pas</i>	<i>ils n'aiment pas</i>
<i>elles n'ont pas</i>	<i>elles ne sont pas</i>	<i>elles n'aiment pas.</i>

Observație. 1. Înaintea unui verb care începe cu o vocală sau cu un *h* mut, negația *ne* se clidează: *je n'aime pas*.

2. La forma negativă accentul tonic cade întotdeauna pe cuvîntul *pas*: *je ne chantes pas; il ne regarde pas* etc.

3. La infinitivul prezent ambele negații precedă verbul: ***ne pas semer la mort***.

4. Forma negativă a expresiei *il y a* este *il n'y a pas*.

Forma interogativ-negativă a verbelor

Combinînd forma interogativă cu cea negativă, se obține forma interogativ-negativă a verbelor:

Avoir	Être	Aimer
<i>n'ai-je pas?</i>	<i>ne suis-je pas?</i>	<i>est-ce que je n'aime pas?</i>
<i>n'as-tu pas?</i>	<i>n'es-tu pas?</i>	<i>n'aimes-tu pas?</i>
<i>n'a-t-il pas?</i>	<i>n'est-il pas?</i>	<i>n'aime-t-il pas?</i>
<i>n'a-t-elle pas?</i>	<i>n'est-elle pas?</i>	<i>n'aime-t-elle pas?</i>
<i>n'avons-nous pas?</i>	<i>ne sommes-nous pas?</i>	<i>n'aimons-nous pas?</i>
<i>n'avez-vous pas?</i>	<i>n'êtes-vous pas?</i>	<i>n'aimez-vous pas?</i>
<i>n'ont-ils pas?</i>	<i>ne sont-ils pas?</i>	<i>n'aiment-ils pas?</i>
<i>n'ont-elles pas?</i>	<i>ne sont-elles pas?</i>	<i>n'aiment-elles pas?</i>

EXERCIIII

I. Pronunțați următoarele cuvinte:

peuple, sauvegarder, guerre, cigarette, élève, Pierre, ruiner, huit, fruit, la ville.

II. Conjugăți verbul *désirer* (a dori) la forma negativă și la forma interogativ-negativă.

III. Puneți următoarele propoziții la forma negativă:

Georges aime les fleurs. Ils regardent la vitrine. Tu aimes les fruits. Préférez-vous les pommes? Elle est à la maison. As-tu une cigarette? Avez-vous une boîte d'allumettes?

IV. Traduceți în limba franceză:

lui Nicolae nu îi plac pisicile. Nu doriți o țigară? Ei nu sînt prieteni. Războiul distruge orașele și satele. Popoarele luptă împotriva războiului. El este muncitor. Ei sînt țărani.

UN MAGASIN UNIVERSEL

Vis-à-vis de la fabrique où je travaille il y a un grand magasin. C'est un magasin universel. Dans ce magasin, on trouve toutes sortes de marchandises: des tissus de coton, de laine, de soie, des confections, des chaussures, des appareils ménagers etc.

Un enfant regarde les vitrines. Cet enfant admire les jouets. C'est Paul, mon petit voisin; il a dix ans. Voici aussi une fillette qui aime contempler les vitrines. Elle s'appelle Pauline. C'est une petite voisine de douze ans, que je rencontre souvent. Ces deux enfants entrent dans le magasin.

VOCABULAR

universel, -elle [yniversɛl] universal, -ă
vis-à-vis [vizavi] vizavi, peste drum
la fabrique [la_fabrik] fabrica
travailler [travaje] a lucra
trouver [truve] a găsi
toutes sortes [tut_sɔrt] tot felul
la marchandise [la_marfãdiz] marfa
le tissu [lə_tisy] țesătura
le coton [la_kɔtɔ̃] bumbacul
la laine [la_lɛn] lina
la soie [la_swa] mătasea
la confection [la_kɔ̃feksjɔ̃] confecția

la chaussure [la_ʃosyr] încălțăminte
l'appareil (m.) [lapareɛ] aparatul
ménager, -ère [menaze] casnic, -ă, de menaj
le jouet [lə_ʒwe] jucăria
mon [mɔ̃] (a) meu
contempler [kɔ̃tãple] a contempla
elle s'appelle [ɛl_sapɛl] ea se numește
que [kə] pe care
rencontrer [rãkɔ̃tre] a întâlni
souvent [suvã] adesea
entrer [ãtre] a intra

PRONUNȚARE

souvent — terminația *-ent* se pronunță (nazal).

voisin — grupul *in* reproduce vocala nazală *ẽ*. La feminin adăugarea unui *e* atrage denazalizarea: *voisine*.

PRENUME FRANCEZE

Paul [pɔl] Paul

Pauline [polin] Paulina

GRAMATICĂ

Adjectivul demonstrativ

În limba franceză, formele adjectivului demonstrativ sînt următoarele:

	Masculin	Feminin
singular	<i>ce, cet</i> [sə, sɛt] acest	<i>cette</i> [sɛt] aceasta
	Masculin și Feminin	
plural	<i>ces</i> [sɛ] acești, aceste	

La masculin se întrebuintează forma *ce* înaintea unui substantiv sau a unui adjectiv care începe cu o consoană sau cu un *h* aspirat și forma *cet* înaintea unui substantiv sau a unui adjectiv care începe cu o vocală sau cu un *h* mut:

ce voisin [sə_vwazɛ]
cet enfant [sɛt_ãfã]

Observație. Galicismul *c'est*, format din pronumele demonstrativ *ce* și verbul *être* (persoana a III-a singular), se traduce prin *este*:

C'est un grand magasin. Este un mare magazin.
Ce n'est pas un élève, (El) nu este un elev, este
c'est un étudiant. un student.

Pronumele relativ

Cele mai întrebuițate pronume relative sînt: *qui* [ki] „care” și *que* [kə] „pe care”. Ambele pronume sînt invariabile.

Observație. În limba franceză, după pronumele relativ *que* nu se mai pune pronumele personal complement:

Copiii pe care îi privește profesorul. Les enfants que le professeur regarde.

Pronumele nehotărît *on* [ɔ̃]

Pronumele nehotărît *on* este invariabil și se traduce prin „se”, „cineva”:

On parle français. Se vorbește franțuzește.

După pronumele *on*, verbul se pune întotdeauna la persoana a III-a singular.

Folosirea infinitivului

În general, în limba franceză, cînd două verbe se succed și au același subiect, al doilea verb se pune la infinitiv. Acest infinitiv se traduce de obicei în limba romînă prin conjunctiv:

Elle aime chanter.

Îi place să cînte.

Je désire travailler.

Doresc să lucrez.

EXERCIIU

I. Citiți următoarele cuvinte, fiind atenți la pronunțarea vocalelor nazale:

marchandise, contempler, rencontrer, souvent, voisin, magasin, coton.

II. Puneți înaintea substantivelor de mai jos adjectivul demonstrativ corespunzător:

... *armoire*, ... *livre*, ... *arbre*, ... *usine*, ... *étudiant*,
... *fauteuil*, ... *ami*, ... *homme*, ... *garçon*, ... *immeuble*,
... *pommes*, ... *soie*, ... *laine*.

III. Traduceți în limba franceză:

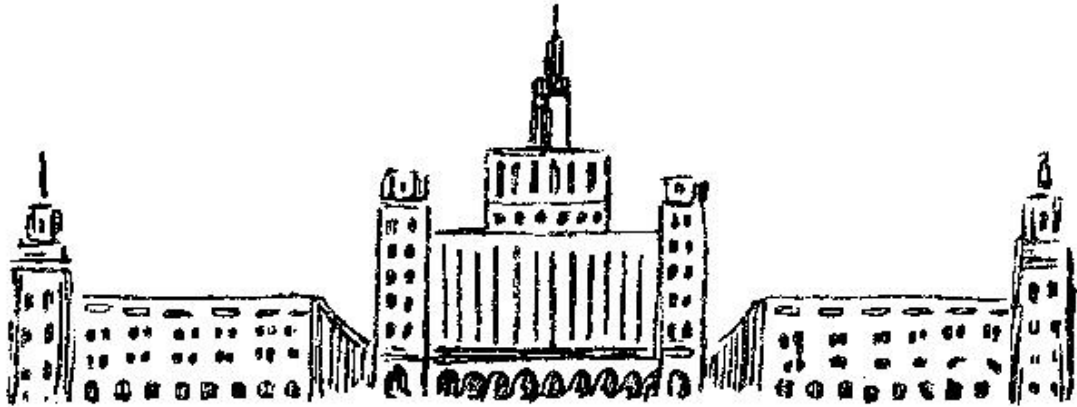
Acest băiat are optsprezece ani. Este un tînăr muncitor. Aceste magazine sînt mari. Pomul pe care îl privesc are fructe roșii. În acest magazin se găsesec rochii, cămăși, cravate și jucării. Este un magazin universal.

IV. Traduceți în limba romînă:

J'aime travailler. Elle préfère regarder les gravures. Nous voulons lutter pour la paix. Ils désirent déjeuner. Vous aimez parler. On n'entre pas par la fenêtre. On porte des cravates grises.

§ XI

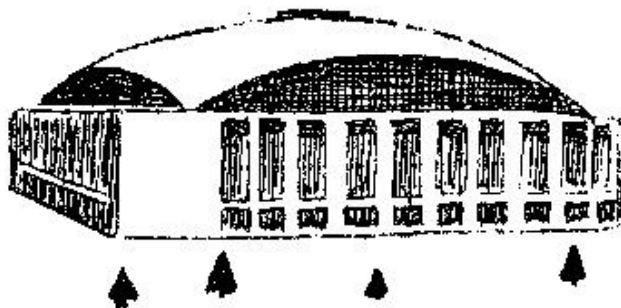
LA CAPITALE DE LA RÉPUBLIQUE POPULAIRE ROUMAINE

Nous habitons Bucarest¹. C'est la capitale de la République Populaire Roumaine. C'est le centre économique, politique et culturel du pays. A Bucarest il y a des musées intéressants, des théâtres, des cinémas, des stades modernes, des édifices magnifiques: la Maison de la „Scinteia“, la Salle du Palais de la R.P.R. etc. La population de la ville est nombreuse. La production des usines et des fabriques de Bucarest est considérable. Les institutions de la capitale sont importantes. Bucarest est le siège du Comité Central du Parti Ouvrier Roumain et du gouvernement de la République Populaire Roumaine.

Marguerite, Antoinette, Danielle sont en congé. Elles visitent Bucarest avec un groupe d'excursionnistes. Danielle pose une

question au guide, Basile. Le guide répond à cette question. Il montre aux touristes les nouvelles constructions de la capitale, les grands boulevards, les parcs. Bucarest est une belle ville.

¹ După verbul *habiter* se omite, de obicei, prepoziția *à* (la).

VOCABULAR

la capitale [la_kapital] capitala
la république [la_repyblik] republica
populaire [popylar] popular, -ă
roumain, -e [rumē] român, -ă
habiter [abite] a locui
le centre [la_sătr] centrul
économique [ekonomik] economic, -ă
politique [politik] politic, -ă
culturel, -elle [kyltyrəl] cultural, -ă
intéressant, -e [êteresă] interesant, -ă
le stade [la_stad] stadionul
magnifique [manifik] măreț, -easă, minunat, -ă
la salle [la_sal] sala
le palais [la_palz] palatul
la population [la_popylasjō] populația
nombreux, -euse [nōbrø] numeros, numeroasă
la production [la_prōdyksjō] producția
considérable [kōsiderabl] considerabil, -ă

important, -e [ēpartă] important, -ă
le siège [la_sjez] sediul
le comité [la_komite] comitetul
central, -e [sătral] central, -ă
le Parti [la_parti] partidul
ouvrier, -ère [uvrie] muncitoresc, -ească
le gouvernement [la_guvernamă] guvernul
le congé [la_kōze] concediul
visiter [vizite] a vizita
le groupe [la_grup] grupul
l'excursionniste (m.) [lekskyrsjonist] excursionistul
poser [poze] a pune
la question [la_kestjō] întrebarea
le guide [la_gid] ghidul
répondre [repōdr] a răspunde
montrer [mōtre] a arăta
la statue [la_staty] statuia
le touriste [la_turist] turistul
la construction [la_kōstryksjō] construcția
belle [bəl] frumoasă

PRONUNȚARE

république, politique, économique, fabrique — în aceste cuvinte -e final nu se aude. Accentul cade pe vocăla *i* care precedă pe *q*.

Prenume franceze

Basile [bazil] Vasile

Marguerite [margərit] Margareta

Danielle [danjei] Daniela

Antoinette [ătwalet] Antoaneta

GRAMATICĂ

Exprimarea cazurilor în limba franceză

În limba franceză substantivele nu se modifică în cursul declinării. Cazurile existente în limba română se exprimă în franceză cu ajutorul prepozițiilor.

1. Acuzativul este identic cu nominativul și se exprimă fără prepoziție:

J'admire le parc. [ʒadmir læ park] Admir parcul.

2. Genitivul se exprimă cu ajutorul prepoziției *de*, care poate sta înaintea unui substantiv:

a) nearticulat (când este vorba de nume proprii):

Le mouchoir [muʃwar] de Paul est blanc.
Batista lui Paul este albă.

b) precedat de articolul nehotărît *un, une*:

Les immeubles d'un boulevard sont grands. [lez _imœbʁ dœ̃ bulvar sœ̃ grɑ̃]
Imobilele unui bulevard sînt mari.

c) feminin precedat de articolul hotărît *la*:

La porte de la chambre est fermée [la port də la ʃɑ̃br ɛ fɛrmɛ]
Ușa camerei este închisă.

d) masculin sau feminin precedat de articolul elidat *l'*:

Le stylo de l'étudiant est sur le bureau. [lə stilo də letydyɑ̃ ɛ syr læ byro]
Stiloul studentului este pe birou.

Înaintea unui substantiv masculin precedat de articolul hotărît *le* sau înaintea unui substantiv la plural precedat de articolul *les*, prepoziția *de* se contractă, formînd articolele contractate *du* [dy] și, respectiv, *des* [dɛ] (*de + le = du*; *de + les = des*):

Les fleurs du parc sont belles. [le flœr dy park sœ̃ bɛl]
Florile parcului sînt frumoase.
Les jouets des enfants sont petits. [le ʒwɛ dez _ɑ̃fɑ̃ sœ̃ pti]
Jucăriile copiilor sînt mici.

Observație. Nu trebuie confundat articolul contractat *des*, care formează genitivul, cu articolul nehotărît *des*: *Je regarde des maisons.* [ʒə rɑ̃ɡɑrd də mezœ̃] Privesc niște case. (*des = articol nehotărît*)
les fenêtres des maisons [lə fnɛtr də mezœ̃] ferestrele caselor (*des = articol contractat*).

3. Dativul se exprimă cu ajutorul prepoziției *à*, care poate fi așezată înaintea unui substantiv:

a) nearticulat (când este vorba de nume proprii):

Il donne une poire à Marie. [il don yn pwar a mari] El dă o pară Mariei.

b) precedat de articolul nehotărît *un, une, des*:

Je montre une photo à un ami. [ʒə mɔ̃tr yn foto a œn_ami] (*à des amis*)
[a dez_ami]

Arăt o fotografie unui prieten (unor prieteni).

c) feminin precedat de articolul hotărît *la*:

Je pose une question à la sœur de Georges. [ʒə poz yn kɛstjɔ̃ a la sœr
de ʒɔʁʒ] Pune o întrebare sorei lui Gheorghe.

d) masculin sau feminin precedat de articolul elidat *l'*:

Le professeur pose une question à l'élève. [lə profesœr poz yn kɛstjɔ̃
a lɛlɛv] Profesorul pune o întrebare elevului (eleviei).

Înainte a unui substantiv masculin precedat de articolul hotărît
le sau înainte a unui substantiv la plural precedat de articolul
hotărît *les*, prepoziția *à* se contractă, formînd articolele contrac-
tate *au* și, respectiv, *aux* (*à + le = au*; *à + les = aux*):

Marie donne une cravate au frère de Jean. [mari dɔn yn kʁavɑt o frɛr
de ʒɑ̃] Maria dă o cravată fratelui lui Ion.

Le guide parle aux touristes. [lə gid parl œ turist] Ghidul vorbește
turiștilor.

Exprimarea cazurilor pentru substantivele precedate de articolul hotărît

Masculin	
Singular	Plural
N. <i>le pays</i> [lə_pɛi]	<i>les pays</i>
G. <i>du pays</i>	<i>des pays</i>
D. <i>au pays</i>	<i>aux pays</i>
A. <i>le pays</i>	<i>les pays</i>
N. <i>l'ouvrier</i> [lɔvrie]	<i>les ouvriers</i>
G. <i>de l'ouvrier</i>	<i>des ouvriers</i>
D. <i>à l'ouvrier</i>	<i>aux ouvriers</i>
A. <i>l'ouvrier</i>	<i>les ouvriers</i>
Feminin	
Singular	Plural
N. <i>la femme</i> [la_fam]	<i>les femmes</i>
G. <i>de la femme</i>	<i>des femmes</i>
D. <i>à la femme</i>	<i>aux femmes</i>
A. <i>la femme</i>	<i>les femmes</i>
N. <i>l'étudiante</i> [lɛtydjɑ̃t]	<i>les étudiantes</i>
G. <i>de l'étudiante</i>	<i>des étudiantes</i>
D. <i>à l'étudiante</i>	<i>aux étudiantes</i>
A. <i>l'étudiante</i>	<i>les étudiantes</i>

EXERCITII

I. *Traduceți în limba română:*

La capitale de la République Populaire Roumaine est belle. Les usines de Bucarest sont grandes. Nous admirons les statues de la ville. Pierre donne une poire à Marguerite. Basile montre des livres aux touristes. Les vitrines du magasin sont splendides. Les fenêtres de la chambre sont grandes.

II. *Traduceți în limba franceză:*

El dă o batistă lui Nicolae. Pantofii lui Vasile sînt negri. Fructele pomilor sînt încă verzi. El vorbește turiștilor. Fratele Mariei este muncitor. Grădina uzinei este verde. El dă o jucărie copilului. Fata vecinului are șapte ani. Zidurile imobilului sînt albe. Rochia unei fete este mică. Eu arăt băieților harta țării. Iată Sala Palatului Republicii Populare Romîne. La București sînt muzee interesante, teatre, cinematografe și stadioane moderne.

III. *Citiți cuvintele următoare, fiind atenți la pronunțarea lui u [y]:*

République, populaire, culturel, statue, universel, Durand, costume, gravure.

AUX EMPLETTES

Monsieur Durand rencontre dans la rue monsieur Lefèvre, qui admire une vitrine.

— Bonjour cher Lefèvre, comment ça va?

— Merci bien, et toi?

— De même, merci. Que regardes-tu là?

— J'admire ces belles cravates. Tu entres avec moi dans le magasin?

— Volontiers, j'ai moi aussi besoin de mouchoirs.

Les deux amis entrent dans le magasin.

M. Lefèvre: Bonjour mademoiselle. Avez-vous des cravates de soie?

La vendeuse: Oui, monsieur, certainement. Celle-ci coûte 20 francs, celle-là coûte 18 francs.

M. Lefèvre: Je choisis celle qui coûte 20 francs.

La vendeuse: Que désirez-vous encore monsieur?

M. Lefèvre: Rien mademoiselle, merci. c'est M. Durand qui désire des mouchoirs.

M. Durand: Avez-vous des mouchoirs blancs, mademoiselle?
La vendeuse: Oui, monsieur. Celui-ci coûte 4 francs. Ceux-là coûtent 6 francs la pièce.
M. Durand: Ceux-ci sont trop chers. Je préfère 6 mouchoirs à 4 francs.
 Madame Leblanc entre dans le magasin.
M. Lefèvre et M. Durand: Bonjour madame Leblanc. Comment allez-vous?
Madame Leblanc: Merci bien, et vous? Vous êtes contents de vos emplettes?
M. Lefèvre: Oui, bien sûr; au revoir, madame.
M. Durand: Mes hommages, madame.
 Monsieur Durand et monsieur Lefèvre sortent du magasin.

Abréviations courantes

<i>M.</i>	= monsieur	<i>Mlle</i>	= mademoiselle
<i>Mme</i>	= madame	<i>Me</i>	= maître (maestru)

VOCABULAR

aux emplettes [o_z_ăplet] după cum-părături	la vendeuse [la_vădøz] vânzătoarea
monsieur [mesjø] domnul	certainement [sɛrtenmɑ̃] (de) sigur
rencontrer [rɑ̃kɔ̃trɛ] a întâlni	coûter [kute] la costa
bonjour [bɔ̃ʒur] bună ziua	le franc [la_fʁɑ̃] francul (moneda)
cher, chère [ʃɛr] scump, -ă, drag, -ă	choisir [ʃwazir] a alege
comment ça va? [komɑ̃_sa_va] ce mai faci?	la pièce [la_pjes] bucata, piesa
merci bien [mɛrsi_bjɛ̃] mulțumesc, bine	rien [ʀjɛ̃] nimic
de même [də_məm] la fel	trop [tro] prea
avec [avɛk] cu	comment allez-vous? [komɑ̃_t_alɛ_vu] ce mai faceți?
volontiers [volɔ̃tje] cu plăcere	content, -e [kɔ̃tɑ̃, kɔ̃tɑ̃t] mulțumit, -ă
aussi [osi] aici; și en	bien sûr [bjɛ̃_syr] desigur
le besoin [lə_bəzɔ̃] nevoie	au revoir [o_rɛvwar] la revedere
mademoiselle [madmɔ̃wazel] domnișoară	mes hommages [mɛz_ɔmag] omagiile mele
	sortir [sɔ̃tir] a ieși

GRAMATICĂ

Pronumele demonstrativ

Pronumele demonstrativ are forme simple și forme întărite. Cele mai folosite sînt formele întărite; ele se formează adăugîndu-se la formele simple adverbele de loc *ici* (care arată apropierea) sau *là* (care arată depărtarea).

Formele simple sînt următoarele:

	Singular	Plural
masc.	<i>celui</i> [sɔlɥi] cel, acel	<i>ceux</i> [sø] cei, acei
fem.	<i>celle</i> [sɛl] cea, aceea	<i>celles</i> [sɛl] cele, acele
neutru ¹	<i>ce</i> [sə] (ceea) ce	

Forma simplă a pronumelui demonstrativ se folosește numai înaintea pronumelui relativ *qui* sau a prepoziției *de*:

Je choisis la cravate rouge, celle qui coûte 20 francs. [ʒə ʃwaʒi la kravat ruʒ, sɛl ki kɔt vɛ frɑ̃].

Le mouchoir de Marie est rouge, celui de Catherine est bleu.

[lə muʃwar də mari ɛ ruʒ, sɔlɥi də katrin ɛ blø].

Pronumele demonstrativ neutru *ce* se folosește mai ales în galicismul *c'est*.

Formele întărite ale pronumelui demonstrativ sînt:

	Singular	Plural
masc.	{ <i>celui-ci</i> [sɔlɥi si] acesta { <i>celui-là</i> [sɔlɥi la] acela	{ <i>ceux-ci</i> [sø si] aceștia { <i>ceux-là</i> [sø la] aceia
fem.	{ <i>celle-ci</i> [sɛl si] aceasta { <i>celle-là</i> [sɛl la] aceea	{ <i>celles-ci</i> [sɛl si] acestea { <i>celles-là</i> [sɛl la] acelea
neutru	{ <i>ceci</i> [sasi] { <i>celui</i> [sɔlɥi]	{ aceasta, acest lucru { aceea, acel lucru

Formele accentuate ale pronumelui personal subiect

În afară de formele neaccentuate ale pronumelui personal subiect, care se folosesc numai pe lângă un verb (v. p. 44), în limba franceză există și forme accentuate, care se întrebuintează singure (fără verb) sau pe lângă un pronume subiect neaccentuat, pentru a-l întări:

merci bien, et toi? [mɛrsi bjɛ̃, o twa]

Qui est là? Moi. [ki ɛ la mwa]

Lui, il a besoin de mouchoirs. [lɥi il a bɛzwɛ̃ də muʃwar]

Formele accentuate ale pronumelui personal subiect sînt:

	Singular	Plural
Persoana I	<i>moi</i> [mwa]	<i>nous</i> [nu]
" a II-a	<i>toi</i> [twa]	<i>vous</i> [vu]
" a III-a	<i>lui, elle</i> [lɥi, ɛl]	<i>eux, elles</i> [ø, ɛl]

Observație. La persoanele I și a II-a plural, precum și la persoana a III-a feminin (singular și plural) formele accentuate sînt identice cu cele neaccentuate.

¹ Genul neutru, care nu există pentru substantive, se întâlnește la unele categorii de pronume.

Verbele din grupa a II-a

Verbele din grupa a II-a sînt terminate la infinitivul prezent în *-ir*, intercalînd la unele timpuri, între radical şi terminaţie, grupul *iss*. Verbele din această grupă sînt regulate.

Exemplu:

finir [fi'ir] (a termina)

Observaţie. La infinitivul prezent al verbelor din grupa a II-a, spre deosebire de cele din grupa I, consoana finală *-r* se pronunţă.

Indicativul prezent al verbelor din grupa a II-a (terminate la infinitiv în *-ir*) se formează adăugînd la radicalul verbului următoarele terminaţii: *-is*, *-is*, *-it*, *-issons*, *-issez*, *-issent*.

		Singular	Plural
Persoana	I	— <i>is</i>	— <i>issons</i>
"	a II-a	— <i>is</i>	— <i>issez</i>
"	a III-a	— <i>it</i>	— <i>issent</i>

Verbul *finir* (a termina)

<i>je finis</i> [ʒə'fini] eu termin	<i>nous finissons</i> [nu'finisɔ̃]
<i>tu finis</i> [ty'tini]	<i>vous finissez</i> [vu'finise]
<i>il (elle) finit</i> [il(ɛl)'fini]	<i>ils (elles) finissent</i> [il(ɛl)'finis]

Verbele din grupa a III-a

Grupa a III-a de verbe cuprinde verbe neregulate. Infinitivul prezent al verbelor din grupa a III-a se termină în:

-ir (fără a intercala grupul *iss* la unele moduri şi timpuri):

sortir [sortir] a ieşi

-oir: *voir* [vwar] a vedea

-re: *construire* [kõstruir] a construi.

Verbele din grupa a III-a îşi schimbă radicalul în cursul conjugării. Fiind relativ puţine la număr, dar, în general, frecvent întrebuinţate, cele mai multe vor fi învăţate separat în cursul lecţiilor viitoare.

EXERCIIU

I. Traduceţi în limba franceză:

Bună ziua, doamnă Leblanc, ce mai faceţi? — Bine, mulţumesc, dar dumneavoastră, domnule Lefèvre? — Mulţumesc, la fel, privesc vitrinele.
— Alegeţi ceva? — Nu, nimic, doamnă. — La revedere, domnule.
— Omagiile mele, doamnă.

II. Conjugăți la indicativul prezent verbul choisir.

III. Traduceți în limba franceză:

Iată doi copii; cel care are pantofi negri este fratele meu. Vecinul lui Alexandru este muncitor, cel al lui Vasile este profesor. Iată două mere: acesta este roșu, acela este verde. Iată doi fluturi: acesta este galben, acela este albastru. Aceștia sînt Mihai și Petre, aceia sînt Ion și Paul. Acestea sînt Maria și Elena, acelea sînt Margareta și Antoaneta. Cine este acest domn? Ce contempli?

IV. Traduceți:

Moi, je suis ouvrier, lui, il est technicien. Toi, tu es fonctionnaire, elle, elle est artiste. Nous, nous sommes à la maison, eux, ils sont au cinéma. Qui admire ce film? Vous.

EXERCIIU RECAPITULATIVE

I. Citiți cu voce tare următoarele cuvinte:

- lampe, chambre, Jean, enfant, dans, paysan, passant, comment, Henri, entrer, ensemble, différent, vêtement, maman, demander, souvent, client.
- mur, sur, bureau, étudiant, prune, gravure, costume, lutter, universel.
- maison, on construit, fonctionnaire, ils sont, papillon, Dupont.
- magasin, cinq, main, raisin, Alain, technicien, voisin, rien.
- boîte, mouchoir, doigt, noix, Antoine, soie, choisir.
- déjeuner, jeune, couleur, tailleur, peuple, sœur.
- famille, travailler, fillette, pays.

II. Conjugăți la indicativul prezent verbele habiter și finir.

III. Acordați adjectivele din următoarele expresii:

Les {splendide} villes {roumain}. Des chemises {blanc}. Des boutons {noir}. Un {jeune} ouvrier. Des souliers {jaune}. Des cravates {bleu}. Les {grand} usines.

IV. Traduceți în limba franceză:

Vă plac pantofii maro? Mie nu-mi plac cămășile albastre. Ce țigări preferi? Acest om este un muncitor. Cuvîntul (le mot) *ouvrier* are 7 litere. Noi luptăm pentru pace. Noi nu dorim războiul.

V. Traduceți în limba franceză:

București este capitala Republicii Populare Romîne. Casa unde locuiește Petre are 6 etaje. Vasile dă un măr lui Anton. Orașele și satele Republicii Populare Romîne se transformă. Arăt studenților o carte. Daniela este prietena Elenei. Fructele acestor copaci sînt roșii. Culoarea strugurilor este verde sau neagră.

I-ÈRE LEÇON

LA FAMILLE D'ALAIN

I

Ma famille est assez nombreuse. J'ai deux frères, Paul et Michel, et une sœur, Jacqueline. Mon frère cadet, Paul, est écolier et ma sœur aînée, Jacqueline, est sténodactylo. Notre frère Michel étudie dans un collège technique.

Mon père, Antoine Girard, est ingénieur: il travaille dans une grande fabrique d'automobiles. Ma mère, Hélène Girard, est chimiste. J'ai plusieurs tantes et oncles qui sont les sœurs et les frères de maman et de papa. J'aime beaucoup mes cousines Annie, Micheline, Claire, Huguette et mes cousins Guy, Lucien, Marc, Henri et Claude. Ce sont les filles et les fils de mes tantes et oncles.

Nous passons les vacances ensemble à la mer ou à la montagne. L'année passée nous sommes allés à la mer. Dormant bien, flânant, nageant, lisant des livres instructifs, nous avons fortifié notre corps et notre esprit.

VOCABULAIRE

le vocabulaire [vokabyler] vocabularul

première [pramiɛr] prima

assez [asɛ] destul

cadet [kadɛ] mai mic ca vîrstă

l'écolier (m.) [lekɔljɛ] școlarul

ainé, -e [enɛ] mai vîrstnic, -ă

sténodactylo [stenodaktilo] stenodactilografă

étudier [etydjɛ] a studia

le collège [kolɛʒ] colegiul

technique [teknik] tehnic

l'ingénieur (m.) [lɛʒɛnjœr] inginerul

chimiste [ʃimist] chimist, -ă

plusieurs [plyzjœr] mai mulți

la tante [tât] mătușa

l'oncle (m.) [lɔ̃kl] unchiul

la cousine [kuzin] verișoara

le cousin [kuzɛ] vărul

la fille [fij] fiica

le fils [fis] fiul

passer [pase] a petrece

les vacances [vakãs] vacanța
la mer [mãr] marea
ou [u] sau
la montagne [mõtã] muntele
l'année passée [ane_pase] anul trecut
nous sommes allés [nu_somz_ale] noi
 am mers
dormir [dormir] a dormi

flâner [flane] a hoinări
nager [naze] a înota
lire [lir] a citi
instructif [ěstryktif] instructiv
nous avons fortifié [nuz_avõ_forti-
 fje] noi am întărit
le corps [kõr] corpul
l'esprit (m.) [espri] sufletul

OMONIME

ANTONIME

<i>la mère</i>	mama	<i>grand</i>	mare — <i>petit</i>	mic
<i>la mer</i>	marea			
<i>le maire</i>	primarul			

an [ã] și **année** [ane]

an se întrebuintează pentru a se exprima vârsta, a se marca o epocă sau în anumite expresii:

J'ai 18 ans.
L'an III de la République

année se întrebuintează în legătură cu ceea ce se petrece în timp, în desfășurare:

les années de guerre.

Se poate spune însă tot atât de corect:

l'an prochain sau *l'année prochaine* anul viitor
le nouvel an sau *la nouvelle année* anul nou
 Ex.: *Je vous souhaite une bonne et heureuse année!*
 Vă urez un an bun și fericit!

GRAMMAIRE

Adjectivul posesiv (L'adjectif possessif)

Adjectivele posesive determină substantivul adăugînd ideea de posesiune; ele indică cui aparține lucrul despre care se vorbește. Spre deosebire de limba romînă, adjectivele posesive se așază înaintea substantivului pe care îl determină. Substantivul însoțit de un adjectiv posesiv nu este articulat:

vărul tău — *ton* cousin
 mama ta — *la* mère

Adjectivele posesive se acordă în gen și număr cu substantivul pe care îl determină.

Formele adjectivului posesiv diferă în funcție de numărul posesorilor și de numărul și genul obiectelor posedate:

Posesorul	Un obiect posedat		Mai multe obiecte posedate	
	Masculin	Feminin	Masculin	Feminin
Un posesor	<i>mon</i> meu <i>ton</i> tău <i>son</i> său	<i>ma</i> mea <i>ta</i> ta <i>sa</i> ei	<i>mes</i> mei, mele <i>tes</i> tăi, tale <i>ses</i> săi, sale	
Mai mulți posesori	<i>notre</i> nostru, noastră <i>votre</i> văstru, voastră <i>leur</i> lor		<i>nos</i> noastre <i>vos</i> voastre <i>leurs</i> lor	

E x e m p l e :

Mon père est ingénieur.
Ma mère est chimiste.
Leur frère cadet est écolier.
Notre maison est grande.

Observație. Înaintea substantivelor care încep cu o vocală sau cu un *h* mut, în locul formelor de feminin *ma*, *ta*, *sa* se folosesc formele de masculin *mon*, *ton*, *son* pentru a evita hiatul:

J'aime beaucoup mon amie. O iubesc mult pe prietena mea.
Quelle est son armoire? Care este dulapul său?
Voilà mon adresse. Iată adresa mea.

Adjectivul posesiv se folosește în limba franceză, în locul pronumelui personal la cazul dativ din limba română, în construcții de felul:

El își petrece concediul la mare. Il passe son congé à la mer.

Participiul (Le participe)

Participiul este un mod care exprimă în același timp o acțiune (sau o stare) și o calitate. Ca și în limba română, participiul are două timpuri: prezent și trecut.

Participiul prezent (le participe présent) exprimă o acțiune pe cale de a se împlini în momentul indicat de verbul propoziției principale. Se formează adăugînd la rădăcina verbului terminația *-ant*:

grupa	I	<i>aim/er</i>	—	<i>aimant</i> [emă]
grupa a	II-a	<i>fin/ir</i>	—	<i>finissant</i> [finisă]
grupa a	III-a	<i>part/ir</i>	—	<i>partant</i> [partă]

Verbele din grupa a II-a intercalează între radical și terminația participiului prezent grupul *-iss*.

Participiul prezent al verbului auxiliar *avoir* este *ayant*, iar al lui *être* este *étant*.

Gerundivul (le gérondif) constituie un aspect al funcției verbale a participiului prezent; el precizează împrejurarea de timp, de mod etc. în care se îndeplinește acțiunea exprimată de predicat. Gerundivul se formează din participiul prezent precedat de prepoziția *en*:

Ils se promènent en chantant. Ei se plimbă cântând.

Participiul trecut (le participe passé) exprimă o însușire sau o stare rezultată dintr-o acțiune. Conjugat cu auxiliarele *avoir* și *être*, el servește la formarea timpurilor compuse.

La verbele din grupa I, participiul trecut se formează înlocuind terminația infinitivului *-er* prin *-é*: *aimer* — *aimé*, *parler* — *parlé*

La verbele din grupa a II-a, participiul trecut se formează prin înlocuirea terminației infinitivului *-ir* cu *-i*: *finir* — *fini*.

Verbele din grupa a III-a formează participiul trecut în mod neregulat. Cele mai frecvente terminații sînt *-i*, *-is*, *-it*, *-u*:

partir — *parti*   *apprendre* — *appris* etc.

Participiul trecut al verbului auxiliar *avoir* este *eu* (se pronunță *y*), iar al verbului auxiliar *être* este *été*.

EXERCICES

I. Răspundeți la următoarele întrebări:

Avez-vous des sœurs? des frères? des cousines et des cousins? La famille d'Alain est-elle nombreuse? Avec qui passe-t-il ses vacances? Où sont-ils allés l'année passée? Votre famille est-elle nombreuse?

II. Traduceți în limba franceză:

Tatăl meu este inginer. Frații tăi își petrec vacanța la munte. Mama lui Alain este chimistă. Familia sa este destul de numeroasă. Îmi iubesc mult verișoarele și verii. Cărțile lor sînt instructive. Sora mea este stenodactilografă. Sînt fiicele și fiii mătușilor și unchilor mei. El merge anul acesta la mare. Îmi număr țigările.

III. Înlocuiți punctele cu articolul hotărît, nehotărît sau cu adjectivul posesiv cerut de sens:

... père d'Alain est ingénieur. ... cousine de Marie est étudiante. ... frères de ... ami sont ouvriers. Je regarde ... enfants dans le jardin ... tante de ... amie est ... chimiste excellente. Elle me donne ... livres. Il passe ses vacances à ... mer. ... ami est jeune. ... ouvriers et ... ouvrières sortent de l'usine. ... frère de René est l'ami de ... cousin. Je vois ... maisons et ... jardins.

IV. Indicați participiul trecut și prezent al următoarelor verbe:

être, *avoir*, *aller*, *finir*, *dormir*, *travailler*, *acheter*, *surgir*, *accepter*.

2. ÈME LEÇON

LA FAMILLE D'ALAIN

II

Ce dimanche, comme d'habitude, nous sommes allés voir nos grands-parents qui habitent assez loin de nous. Ils sont vieux. Mon grand-père, Robert Girard, a été monteur dans une usine d'avions. Maintenant il est à la retraite. Ma grand-mère, Jeanne Girard, est une femme énergique et

pourtant pleine de douceur. Elle a beaucoup travaillé pour élever ses cinq enfants. Nous aimons bien nos grands-parents.

Ils attendent avec impatience la visite de leurs petites-filles et petits-fils. Grand-maman a préparé des gâteaux délicieux pour les petits comme pour les grands. Grand-papa a inventé des jeux nouveaux, amusants et instructifs pour ses petits-enfants. Le jardin de la maison retentit de cris et de rires. Oncle Gérard, qui aime le sport, fait courir et sauter ses nièces et ses neveux. Oncle Gérard n'est pas marié. Il est célibataire.

Ce soir nous sommes partis en emportant l'image du bon sourire de grand-maman et de grand-papa. On a fait des projets pour dimanche prochain.

VOCABULAIRE

deuxième [døzjɛm] a doua
dimanche [dimɑ̃ʃ] duminică
d'habitude [dabityd] de obicei
voir [vwar] a vedea
les grands-parents [grɑ̃_parɑ̃] bunicii
loin [lwɛ̃] departe
vieux [vjø] bătrîn
le grand-père [grɑ̃_per] bunicul
monteur [mõtœr] montor, montator
l'usine (f.) [yzin] uzina
maintenant [mɛ̃tɑ̃nɑ̃] acum
être à la retraite [etr_a_la_rɛtʁet] a fi pensionar
la grand-mère [grɑ̃mer] bunica
énergique [ɛnɛʁʒik] energică
pourtant [purtɑ̃] totuși, cu toate acestea
plein, -e [plɛ̃, plɛn] plin, -ă
la douceur [dusœr] blîndețea
élever [elve] a crește
nous aimons bien [nuz_ɛmɔ_bjɛ̃] iu-bim mult
attendre [atɑ̃dr] a aștepta
l'impatience (f.) [ɛmpasjɑ̃s] nerăbdarea
les petites-filles [ptit_fij] nepoatele
les petits-fils [pti_fis] nepoții
la grand-maman [grɑ̃_mamɑ̃] bunica
préparer [preparɛ] a pregăti
le gâteau [gato] prăjitura

délicieux [delisjø] delicios
les petits [pti] cei mici
comme [kɔm] ca
les grands [grɑ̃] cei mari
grand-papa [grɑ̃_papa] bunicul
inventer [ɛvɑ̃te] a inventa
nouveau [nuvo] nou
le jeu [ʒø] jocul
retentir [rɛtɑ̃tir] a răsună
le cri [kri] strigătul
le rire [rir] rîsul
le monde [mɔ̃d] lumea
chanter [ʃɑ̃te] a cînta
le sport [spɔr] sportul
fait courir et sauter [fe_kurir_e_sote]
 îi pune să alerge și să sară
la nièce [njɛs] nepoata
le neveu [nevø] nepotul
marié [marie] căsătorit
célibataire [selibater] celibatar, hur-lac
le soir [swa] seara
partir [partir] a pleca
emporter [ɑ̃pɔrte] a lua cu sine, a duce
l'image (f.) [imaʒ] imaginea
bon [bɔ̃] bun
le sourire [surir] surîsul
le projet [prɔʒɛ] planul, proiectul
prochain [prɔʃɛ̃] viitor, apropiat

Omonime

le père tatăl
la paire perechea
pair par, număr cu soț

Paronime¹

<i>attendre</i> [atãdr]	a aştepta	<i>êteindre</i> [etẽdr]	a stinge
<i>entendre</i> [ãtãdr]	a auzi	<i>atteindre</i> [atẽdr]	a atinge
<i>étendre</i> [etãdr]	a întinde		

Antonime

vieux [vjø] bătrîn — *jeune* [ʒœn] tinăr

GRAMMAIRE

Perfectul compus (*Le passé composé*)

Perfectul compus exprimă un fapt care a avut loc într-un timp nedeterminat în trecut. El se formează cu ajutorul indicativului prezent al verbelor auxiliare *avoir* sau *être* plus participiul trecut al verbului de conjugat.

Exemplu de verb conjugat cu auxiliarul *avoir*:

<i>j'ai chanté</i> [ʒe fãte]	eu am cîntat
<i>tu as chanté</i>	tu ai cîntat
<i>il (elle) a chanté</i>	el (ea) a cîntat
<i>nous avons chanté</i>	noi am cîntat
<i>vous avez chanté</i>	voi aţi cîntat
<i>ils (elles) ont chanté</i>	ei (ele) au cîntat

Numărul şi persoana sînt deci indicate de formele auxiliarului. Participiul trecut al verbelor conjugate cu auxiliarul *avoir* rămîne invariabil. Cu auxiliarul *avoir* se conjugă toate verbele tranzitive, precum şi numeroase verbe intransitive.

Spre deosebire de limba romînă, unde toate verbele se conjugă la perfectul compus cu auxiliarul *a avea*, în limba franceză o serie de verbe formează timpurile compuse cu indicativul prezent al auxiliarului *être* (*aller, arriver, venir, mourir, naître* etc.).

Iată un verb conjugat cu auxiliarul *être*:

<i>je suis entré</i> [ʒe siz_ãtre]	eu am intrat
<i>tu es entré</i>	tu ai intrat
<i>il (elle) est entré(e)</i>	el (ea) a intrat
<i>nous sommes entrés</i>	noi am intrat
<i>vous êtes entrés</i>	voi aţi intrat
<i>ils (elles) sont entrés (entrées)</i>	ei (ele) au intrat

¹ Cuvinte asemănătoare ca sunete, deci ca pronunţare, dar deosebite din punctul de vedere al sensului şi al ortografiei.

În acest caz, participiul trecut se acordă în gen și număr cu subiectul verbului.

Perfectul compus al verbelor auxiliare *avoir* și *être* se conjugă cu auxiliarul *avoir*.

Avoir	Être
<i>j'ai eu</i> [ʒe_y] eu am avut	<i>j'ai été</i> [ʒe_ete] eu am fost
<i>tu as eu</i>	<i>tu as été</i>
<i>il (elle) a eu</i>	<i>il (elle) a été</i>
<i>nous avons eu</i>	<i>nous avons été</i>
<i>vous avez eu</i>	<i>vous avez été</i>
<i>ils (elles) ont eu</i>	<i>ils (elles) ont été</i>

Pluralul în -x

A. Pluralul substantivelor terminate la singular în *-au*, *-eau*, *-eu* se formează adăugînd terminația *-x* la forma singularului:

le gâteau — *les gâteaux*   *le jeu* — *les jeux*

Fac excepție de la această regulă substantivele: *le landau* (landoul), *le bleu* (vînătaia) și *le pneu* (pneul, cauciucul) care formează pluralul potrivit regulii generale de formare a pluralului în limba franceză, adică cu terminația *-s*.

Substantivele terminate la singular în *-al* formează pluralul schimbînd această terminație în *-aux*:

<i>le journal</i> [ʒurnal] ziarul	<i>les journaux</i>
<i>le caporal</i> [caporal] caporalul	<i>les caporaux</i>
<i>le cheval</i> [ʃval] calul	<i>les chevaux</i>

Fac excepție de la această regulă cîteva substantive, ca: *le bal*, *le carnaval*, *le chacal* (șacalul), *le festival* etc., care formează pluralul în *-s* după regula generală (*les bals*, *les carnivals* etc.).

B. Cîteva substantive terminate la singular în *-ou* fac excepție de la regula generală, formînd pluralul prin adăugarea unui *-x*. Astfel, substantivele:

le bijou (bijuteria), *le caillou* (pietricica), *le chou* (varza), *le joujou* (jucărioara), *le genou* (genunchiul) fac la plural: *les bijoux*, *les cailloux*, *les choux*, *les joujoux*, *les genoux* etc.

C. Adjectivele terminate la singular în *-eau* primesc la plural un *-x*:

beau — *beaux*   *nouveau* — *nouveaux*

Adjectivele terminate la singular în *-al* fac pluralul masculin în *-aux*:

égal — *égaux*   *amical* — *amicaux*
national — *nationaux*

EXERCICES

I. Traduceți în limba franceză:

Bunicul lui Alain a fost montor. El a lucrat într-o uzină de avioane. Bunica lui Alain este o femeie energică. Bunicii așteaptă cu nerăbdare vizita nepoatelor și nepoților lor. Ei au pregătit surprize nepoților. Bunica mea a crescut cinci copii. Nepoții își iubesc bunicii. Unchiul Gérard este celibatar. Ei au făcut planuri pentru duminica viitoare.

II. Formați perfectul compus al verbelor:

inventer, trouver, finir, manger.

III. Treceți substantivele și adjectivele din paranteze la plural:

Ma grand-mère a préparé des (gâteau) délicieux. Les hommes doivent être (égal). Ce sont des livres (nouveau). Les (cheval) arabes sont renommés pour leurs qualités (exceptionnelles). Cette fillette aime ses (joujou). Elle n'aime pas les (bijou). Les jeunes attendent avec impatience les (Festival Mondial) de la jeunesse. Les peuples des pays (colonial) luttent pour la liberté et l'indépendance. Les Etats (national) apparaissent de plus en plus comme une force indépendante dans l'arène mondiale.

IV. Treceți verbele din următoarele propoziții la perfectul compus:

Nous visitons nos parents. Mon amie est étudiante. Il est ouvrier. Grand-papa parle avec ses petits-fils. Je déjeune en famille. Ils travaillent dans une fabrique. Paul et Pauline rencontrent Georges et Irène. Nous chantons cette chanson. Tu as dix pommes.

V. Întocuiți spațiile cu articolele nehotărâte:

... jardin, ... cousines, ... fabriques, ... écolier, ... montagne, ... livres,
... maison, ... cris.

LA FAMILLE GIRARD

Robert Girard le père > les parents — le beau-père >
Jeanne Girard la mère > d'Antoine Girard — la belle-mère > les beaux-parents d'Hélène Girard

Antoine Girard l'époux (le mari) d'Hélène Girard

Hélène Girard l'épouse (la femme) d'Antoine Girard

Hélène Girard la belle-fille (la bru) de Robert et Jeanne Girard

Antoine Girard le père > les parents d'Alain, Paul, Michel et Jacqueline
Hélène Girard la mère >

<i>Alain Girard</i> — le fils	> les enfants d'Antoine et Hélène Girard	le petit-fils	> les petits- enfants de Robert et Jeanne Girard	le neveu	> les neveux de Gérard Girard et de Madeleine Girard
<i>Paul Girard</i> — le fils		le petit-fils		le neveu	
<i>Michel Girard</i> — le fils		le petit-fils		le neveu	
<i>Jacqueline Girard</i> — la fille		la petite fille		la nièce	

<i>Alain Girard</i> — le frère	> les frères de Jacqueline	le cousin	> les cousins d'Annie, Micheline, Claire, Huguette, Guy, Lucien, Marc, Henri et Claude
<i>Paul Girard</i> — le frère		le cousin	
<i>Michel Girard</i> — le frère		le cousin	
<i>Jacqueline Girard</i> — la sœur	> d'Alain, Paul et Michel	la cousine	

<i>Robert Girard</i> — le grand-père	> les grands-parents	< d'Alain, Paul, Michel, Jacqueline, Annie, Micheline, Claire, Huguette, Guy, Lucien, Marc, Henri et Claude
<i>Jeanne Girard</i> — la grand-mère		

Gérard Girard — le frère d'Antoine Girard
 — l'oncle d'Alain, Paul etc. etc.
 — le beau-frère d'Hélène Girard

Madeleine Girard — la sœur d'Antoine Girard
 — la tante d'Alain, Paul etc. etc.
 — la belle-sœur d'Hélène Girard

3 - È M E L E Ç O N

QUEL ÂGE AVEZ-VOUS?

Un jour, Alain a rencontré dans la rue une ancienne connaissance de sa famille, Yves Grégoire, un vieillard qui a dépassé depuis longtemps soixante ans. Il y a quinze ans, Grégoire a quitté Paris pour vivre en province.

— Bonjour, Monsieur Grégoire. Vous ne me reconnaissez pas? Je suis Alain Girard, le petit-fils de votre ami Robert Girard.

— Ah oui! Quelle surprise! Mais comment vous reconnaître? Vous avez tellement grandi! Quel âge avez-vous maintenant, jeune homme?

— Dix-huit ans, Monsieur Grégoire.

— Mais vous paraissez avoir au moins vingt-deux. On voit que vous faites du sport. Vous avez, si je ne me trompe, deux frères et une sœur, n'est-ce pas? Quel âge ont-ils maintenant?

— Ma sœur aînée a vingt-et-un ans; mes deux frères sont plus jeunes: Paul a dix ans et Michel quatorze.

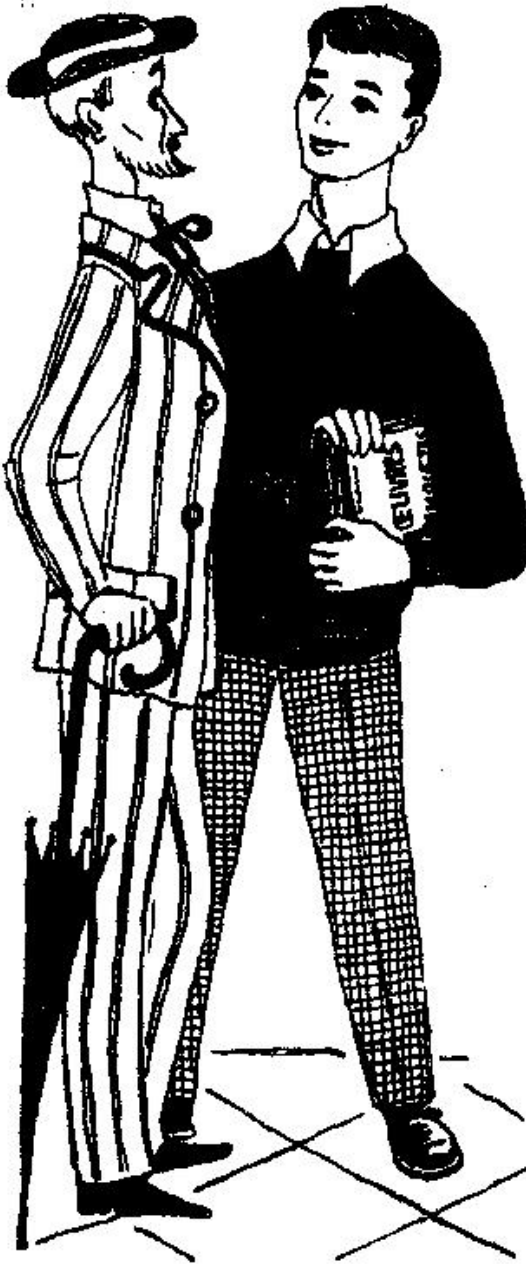
— Vos parents doivent être encore jeunes. Quel âge ont-ils?

— Papa a quarante-cinq ans et maman est de quatre ans plus jeune que lui; elle a quarante et un ans.

— Ah, la jeunesse! Depuis que j'ai dépassé soixante ans, je sens de plus en plus le besoin d'être entouré de jeunes. C'est pourquoi je viens plus souvent à Paris voir mes petits-enfants.

— Sont-ils nombreux?

— Naturellement, puisque j'ai

eu sept enfants ! Les uns sont petits, mais il y a aussi les „grands“ : Marcel qui a seize ans, Louis — dix-neuf, René — vingt-trois, Irène vingt-neuf, Mireille „la vieille“ qui a trente-trois ans. Notre famille est grande.

Maintenant je dois vous quitter; je suis pressé. Saluez de ma part votre famille. Dites à votre grand-père de m'attendre demain à onze heures.

VOCABULAIRE

l'âge (m.) [laʒ] vîrsta	au moins [o_mwê] cel puțin
le jour [ʒur] ziua	se tromper [sə_trôpe] a se înșela
rencontrer [rɑ̃kɔ̃tre] a întîlni	plus jeune [ply_ʒœn] mai tînăr
ancien, -ne [ɑ̃sjē] vechi, veche	devoir [dœvwar] a trebui
la connaissance [kɔ̃sɑ̃sɑ̃] cunoștința	encore [ɑ̃kɔ̃r] încă
le vieillard [vjɛjar] bătrînul	la jeunesse [ʒœnes] tinerețea; tineretul
dépasser [depase] a depăși	sentir [sɑ̃tir] a simți
depuis longtemps [døpi_lɔ̃tɑ̃] de mult timp	entourer [ɑ̃ture] a înconjura
il y a quinze ans [il_ʒa_kɛz_ɑ̃] acum cincisprezece ani	de plus en plus [də_ply_z_ɑ̃_ply] din ce în ce mai mult
quitter [kite] a părăsi	venir [vnir] a veni
vivre [vivr] a trăi; a locui	plus souvent [ply_suvɑ̃] mai des
la province [provɛ̃s] provincia	la vieille [vjɛj] bătrîna
reconnaître [rɑ̃kɔ̃nɑ̃tr] a recunoaște	être pressé [etr_prese] a fi grăbit
tellement [tɑ̃lmɑ̃] atît de	saluer [salœ] a saluta
grandir [grɑ̃dir] a crește, a se mări	la part [par] partea
le jeune homme [ʒœn_ɔm] tînărul	dites (imperativ) [dit] spuneți, spune
	demain [dəmɑ̃] mîine

Familii de cuvinte

— <i>jeune</i> (s.m.f. și adj.)	tînăr, -ă
<i>la jeunesse</i> (f.)	tinerețea; tineretul
<i>jeunet, -te</i> (adj.)	(fam.) tinerel, tinerică
<i>rajeunir</i> (vb.)	a întineri
<i>se rajeunir</i> (vb.)	a se întineri, a-și ascunde adevărata vîrstă
<i>rajeunissant, -e</i> (adj.)	care te întinerește
<i>le rajeunissement</i> (s.)	întinerirea
— <i>vieux</i> (s.m. și adj. m.)	bătrîn, vechi (înaintea unui substantiv care începe cu o vocală: <i>vieil</i>)
<i>vieille</i> (s.f. și adj. f.)	bătrînă, veche
<i>le vieillard</i> (m.)	bătrînul, moșneagul
<i>la vieillesse</i> (f.)	bătrînețea
<i>vieilli, -e</i> (adj.)	îmbătrînit, -ă
<i>vieillir</i> (vb.)	a îmbătrîni
<i>le vieillissement</i> (s.)	îmbătrînirea

Cuvinte cu mai multe sensuri

l'âge (m.) 1. vîrsta

2. epoca; evul: *le moyen âge* evul mediu;

l'âge de la pierre taillée epoca pietrei cioplite

Observație. pe stradă = *dans la rue*

pe boulevard = *sur le boulevard*

GRAMMAIRE

Numeralul cardinal (L'adjectif numéral cardinal)

Numeraledle cardinale de la 20 la 60 sînt numeraledle compuse. Ele se formează prin adunarea a două numeraledle simple:

vingt-deux (adică $20 + 2$) 22
trente-quatre (adică $30 + 4$) 34
quarante-cinq (adică $40 + 5$) 45

cu excepția lui 20 (*vingt*), 30 (*trente*), 40 (*quarante*), 50 (*cinquante*), 60 (*soixante*).

21	vingt et un [vêtcœ]	31	trente et un [trâtcœ]
22	vingt-deux [vêt_dø]	32	trente-deux
23	vingt-trois	40	quarante
24	vingt-quatre	41	quarante et un
25	vingt-cinq	42	quarante-deux
26	vingt-six	50	cinquante
27	vingt-sept	51	cinquante et un
28	vingt-huit	52	cinquante-deux
29	vingt-neuf	60	soixante
30	trente		

Observație. 1. Numeraledle compuse pînă la *cent* (100) se scriu despărțite printr-o liniuță: *vingt-deux*, *trente-trois*.

2. Numeraledle compuse care exprimă numerele 21, 31, 41, 51 intercalează înaintea lui *un* conjuncția *et* (și), fără a se mai despărți prin liniuță: *vingt et un*, *trente et un*, *quarante et un*, *cinquante et un*.

3. În limba franceză, după un numeral cardinal nu se folosește prepoziția *de*: Am 35 **de** ani. J'ai 35 ans.

EXERCICES

I. Traduceți în limba franceză scriind cifrele în litere:

Ce vîrstă aveți? Eu am 31 de ani. El are 42 de ani. Tatăl meu are 51 de ani. Noi am cumpărat 28 de cărți și 21 de caiete. Cîți frați are prietenul tău? El are patru frați. Verișoara mea are 22 de ani. Am citit (j'ai lu) 59 de pagini. Această carte are 25 de capitole. Casa are 14 ferestre. El este încă tînăr. Acest bătrîn a depășit 60 de ani.

II. Indicați pluralul următoarelor substantive și adjective:

le bras, le bateau, le cheveu, le genou, le cou, amical, beau, glorieux.

III. Formați perfectul compus al verbelor:

travailler, soigner, grandir.

IV. Scrieți participiul trecut și prezent al următoarelor verbe:

ramasser, inspecter, instaurer, blanchir, abolir.

V. Scrieți în litere următoarele numeraledle cardinale:

25, 29, 30, 38, 49, 53, 57.

4-ÈME LEÇON

UN JEU INSTRUCTIF

Pour Alain et ses amis, les jeux de société instructifs constituent un excellent moyen de vérifier leurs connaissances, de retenir des chiffres et des dates d'une manière agréable. Ces jeux exigent une connaissance approfondie des sciences naturelles, des sciences techniques, de l'histoire, des arts, du sport. Ils préparent d'avance les sujets indiqués par l'examineur. Les garçons se posent des questions. Aujourd'hui c'est le tour de la géographie. Michel, premier prix de géographie au lycée, interroge avec attention ses copains.

— Guy, indiquez la hauteur de la tour Eiffel et l'année de son édification.

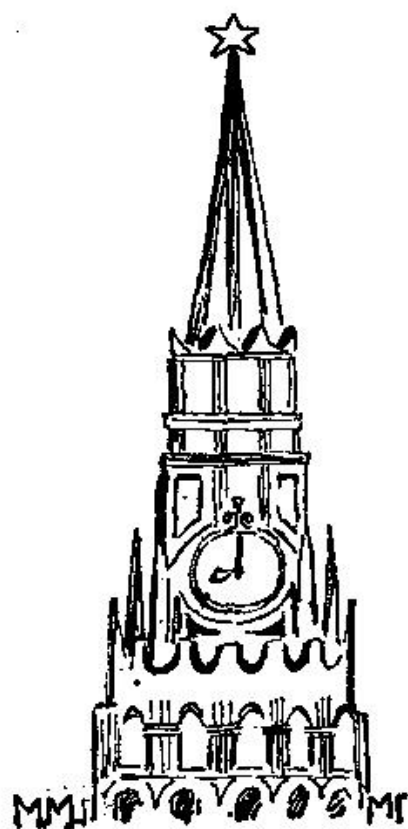
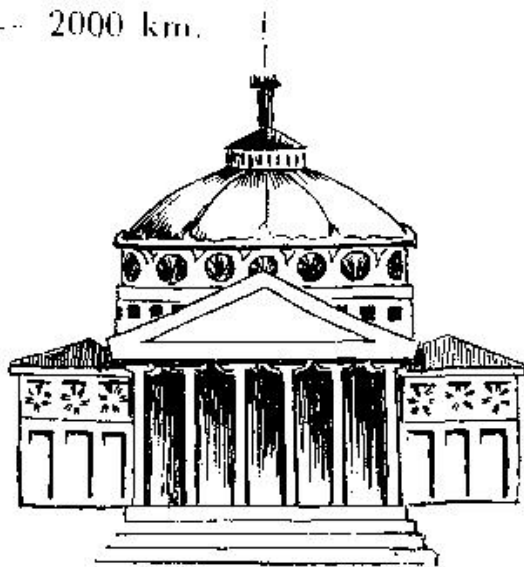
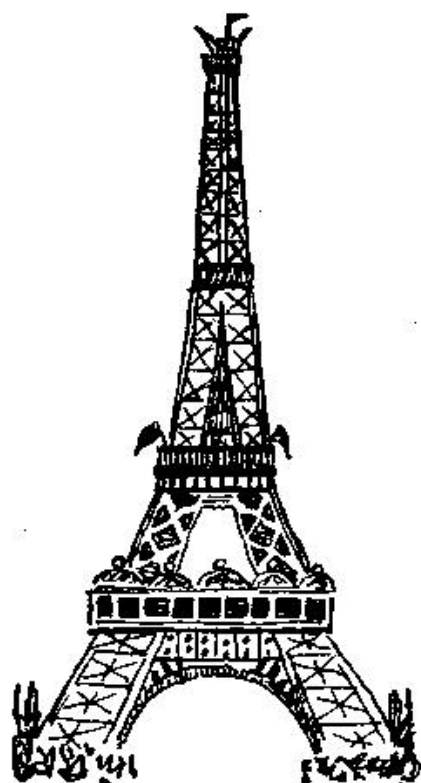
— Oh ! vous m'insultez. Cette question est trop simple pour un Parisien. 306 mètres — 1889 ! Mais voyons, posez-moi une question plus difficile.

— Bien, dites-moi quelle est la longueur du Rhin !

— 1 360 kilomètres.

— Très bien. Indiquez aussi celle du Danube.

— 2000 km.

- Cette fois-ci c'est inexact. Réfléchissez un instant !
- J'ai trouvé ! 2 860 km. Il est de 1 500 km. plus long que le Rhin.
- C'est ça. Roger, le nombre d'habitants de Bucarest, Paris, Moscou et Tokyo.
- Bucarest — environ 1 300 000, Paris — 2 800 000 (l'agglomération parisienne compte plus de 7 000 000), Moscou — 6 208 000 habitants, Tokyo — plus de 10 000 000.
- Je vois que vous avez bien étudié les problèmes pour aujourd'hui. Claude, indiquez la hauteur du mont Everest et comparez cette hauteur à celle du Mont Blanc.
- Si je ne me trompe, le mont Everest a 8 848 m. Le Mont Blanc est de 4 038 mètres moins haut que lui.
- Vous avez bien répondu.
- Et „l'examen“ continue; c'est une belle promenade imaginaire dans toutes les parties du monde, sur les sommets des montagnes et sur les cours d'eau.

VOCABULAIRE

le jeu [ʒø] jocul	l'attention (f.) [atãsjõ] atenția
la société [sɔsjete] societatea	le copain [kɔpẽ] (fam.) prietenul, amicul
constituer [kɔstitue] a constitui	indiquer [ẽdike] a indica
excellent , -e [ekseldã] excelent, -ã	la hauteur [otœr] înălțimea
le moyen [mwajẽ] mijlocul	la tour [tur] turnul
vérifier [verifje] a verifica	l'édification (f.) [edifikasjõ] construirea
retenir [retnir] a reține	trop [tro] prea
la date [dat] data	le Parisien [parizjẽ] parizianul
la manière [manjer] modul, felul	voyons! [vwajõ] haide!
agréable [agreabl] plăcut, -ã, agreabil, -ã	difficile [difisil] greu, grea
exiger [egziʒe] a pretinde, a cere imperios	la longueur [lõgœr] lungimea
approfondir [aprafõdir] a adânci, a aprofunda	dire [dir] a spune, a zice
la science [sjãs] știința	très bien [trẽ_bjẽ] foarte bine
naturel , -elle [natyrẽl] natural, -ã	le Danube [danyb] Dunărea
la technique [teknik] tehnica	cette fois-ci [set_fwã_si] de data asta
l'histoire (f.) [istwar] istoria	réfléchir [reflefir] a se gândi, a reflecta
préparer d'avance [prepare_davãs] a pregăti dinainte	l'instant (m.) [lẽstã] momentul
le sujet [syʒe] subiectul	trouver [truve] a găsi
l'examineur (m.) [egzaminatœr] examinatorul	il est de ... plus long que ... [il_e dẽ ... ply_lõ_kẽ ...] el este cu ... mai lung decît ...
aujourd'hui [ozurdqi] azi	le nombre [nõbr] numărul
la géographie [ʒeografi] geografia	l'habitant (m.) [abitã] locuitorul
premier prix [prẽmjẽ_pri] aici: care a obținut premiul I	environ [ãvirõ] aproximativ
le lycée [lise] liceul	comparer [kõpare] a compara
interroger [ẽterɔʒe] a examina (un elev, un student)	le mont [mõ] muntele
	moins haut [mwẽ_o] mai puțin înalt

répondre [repōdr] a răspunde
continuer [kōtinje] a continua
la promenade [promnad] plimbarea
imaginaire [imajiner] imaginar, -ă
l'examen (m.) [egzamē] examenul

la partie [parti] partea
le sommet [sōme] vârful, culmea
les cours d'eau [kur-do] cursurile
 apelor

Omonime

le tour 1. învîrtitura, ocolul; plimbarea
 2. strungul
la tour turnul

Sinonime

édifier [edifie]
construire [kōstryir]
bâtir [batir]
élever [elve] } a construi, a clădi

Expresii

tour de force tur de forță; realizare măiastră
jouer un mauvais tour à quelqu'un a juca o festă cuiva
chacun à son tour fiecare la rîndul său
tour à tour rînd pe rînd

GRAMMAIRE

Numeralul cardinal (L'adjectif numéral cardinal)

Numeralele cardinale de la 60 la 100 se formează:

a) prin adunarea a două numerale simple:

soixante-douze (adică $60 + 12$) 72
soixante-seize (adică $60 + 16$) 76

b) prin înmulțirea a două numerale simple:

quatre-vingts (adică 20×4) 80

c) prin adunarea și înmulțirea unor numerale simple. Astfel se formează toate numeralele de la 81 (*quatre-vingt-un*) pînă la 100 (*cent*):

quatre-vingt-trois (adică $20 \times 4 + 3$) 83
quatre-vingt-dix (adică $20 \times 4 + 10$) 90
quatre-vingt-treize (adică $20 \times 4 + 13$) 93

60	soixante [swasât]	101	cent un
61	soixante et un	102	cent deux
70	soixante-dix	103	cent trois
71	soixante et onze	110	cent dix
72	soixante-douze	111	cent onze
73	soixante-treize	112	cent douze
74	soixante-quatorze	200	deux cents
75	soixante-quinze	201	deux cent un
76	soixante-seize	202	deux cent deux
77	soixante-dix-sept	300	trois cents
78	soixante-dix-huit	400	quatre cents
79	soixante-dix-neuf	500	cinq cents
80	quatre-vingts	600	six cents
81	quatre-vingt-un	700	sept cents
82	quatre-vingt-deux	800	huit cents
90	quatre-vingt-dix	900	neuf cents
91	quatre-vingt-onze	1 000	mille [mil]
92	quatre-vingt-douze	1 001	mille un
93	quatre-vingt-treize	1 100	mille cent
94	quatre-vingt-quatorze	1 200	mille deux cents (douze cents)
95	quatre-vingt-quinze	1 300	mille trois cents (treize cents)
96	quatre-vingt-seize	2 000	deux mille
97	quatre-vingt-dix-sept	10 000	dix mille
98	quatre-vingt-dix-huit	20 000	vingt mille
99	quatre-vingt-dix-neuf	100 000	cent mille
100	cent [să]	1 000 000	un million
		1 000 000 000	un milliard

Observație. 1. La numeraletle compuse exprimînd numerele 61, 71 se intercalează înaintea adjectivului *un* (sau *onze*) conjuncția *et*:

soixante et un
soixante et onze

2. După numeraletle 80 (*quatre-vingts*), 100 (*cent*) și 1 000 (*mille*) nu se folosește conjuncția *et*

<i>quatre-vingt-un</i> [katrăvîŋ_œ]	<i>cent onze</i>
<i>quatre-vingt-onze</i> [katrăvîŋ_ɔz]	<i>mille un</i>
<i>cent un</i> [să_œ]	<i>mille onze</i>

3. Compusele numeralilor *cent* și *mille* nu se despart prin liniuță:

cent trois
mille cinq cents

4. Numeraletle cardinale sînt invariabile, cu excepția lui *un*, *vingt*, *cent*. Numeraletle *vingt* și *cent* primesc semnul pluralului (*s*) dacă sînt precedate de un adjectiv numeral care le multiplică:

quatre-vingts livres
cinq cents pages

dar rămîn invariabile cînd sînt urmate de un alt numeral:

quatre-vingt-douze livres
cinq-cent-neuf pages

5. Numeralul *mille* (pronunțat *mil*) se poate scrie *mil* atunci când exprimă o dată istorică a erei noastre și este urmat de un alt numeral:

1962 = *mil neuf cent soixante-deux*

Se scrie *mille* în expresiile:

l'an mille (anul 1000)

l'an deux mille (anul 2000)

în care *mille* nu este urmat de alt numeral.

Când este vorba de exprimarea unor date se folosesc mai ales formele:

dix-huit cents (18×100) 1800

dix-neuf cents (19×100) 1900

dix-neuf cent soixante-trois 1963

Numeralul *mille* este invariabil.

Notă. *Mille*, întrebuințat ca substantiv (= milă, măsură de lungime), capătă un *s* la plural

Le bateau est à deux milles de la côte. Vaporul este la o distanță de două mile de coastă.

Substantivul *mille* este în limba franceză de genul masculin.

Imperativul (L'impératif)

Ca și în limba română, imperativul exprimă o poruncă, un îndemn, un sfat. El este unicul mod (în afară de cele impersonale) care nu este precedat de pronumele personal. Imperativul are trei persoane: a II-a singular, I și a II-a plural, terminațiile lor indicând persoana care săvârșește acțiunea.

Formele imperativului sînt identice cu cele ale indicativului prezent, cu excepția persoanei a II-a singular a verbelor din grupa I. La verbele din grupa I se omite la imperativ terminația *-s* care există la indicativ.

Imperativul verbului *chanter*

<i>chante!</i>	cîntă!
<i>chantons!</i>	să cîntăm!
<i>chantez!</i>	cîntați!

Imperativul verbului *avoir*

<i>aie!</i>	ai!
<i>ayons!</i>	să avem!
<i>ayez!</i>	aveți!

Imperativul verbului *être*

<i>sois!</i>	fi!
<i>soyons!</i>	să fim!
<i>soyez!</i>	fiți!

Observație. 1. Persoana I plural a imperativului (*chantons*) se traduce prin persoana I a conjunctivului (*să cîntăm*), în limba română neexistînd o formă a imperativului corespunzătoare acestei persoane.

2. Persoana a III-a se exprimă în limba franceză prin conjunctiv: *Qu'il parte!* Să plece!

EXERCICES

I. Răspundeți la următoarele întrebări:

Pourquoi Alain et ses amis aiment-ils les jeux de société instructifs? Quels sujets préparent-ils? Quelles connaissances exigent ces jeux? Quelle est la longueur du Danube? Quelle est la hauteur de la Tour Eiffel? Combien d'habitants a Paris? Et Bucarest? Quel âge avez-vous? Indiquez l'âge des membres de votre famille! En quelle année sommes-nous maintenant?

II. Scrieți în litere următoarele numere cardinale:

61, 70, 71, 74, 78, 81, 84, 91, 94, 102, 111, 201, 700, 1970, 1840, 1320, 1271, 1799, 1980.

III. Traduceți în limba franceză (scriind cifrele în litere):

Bunicul său este bătrîn; el are 81 de ani. Mihail Sadoveanu s-a născut în 1880. Balzac s-a născut (est né) în 1799. Tolstoi a murit (est mort) în 1910. Maupassant s-a născut în 1850. Loara este cu 244 km (kilomètres) mai lungă decît Sena. Sena are 776 km. Această carte are 987 de pagini. Volga (La Volga) are 3 688 km. În biblioteca mea sînt 899 de cărți. Turnul Eiffel a fost construit în 1889.

IV. Indicați imperativul prezent al verbelor:

aimer, tirer, choisir.

V. Traduceți în limba franceză:

Privește acest portret. Stați mîine acasă. Să dormim bine. Dă o cutie de chibrituri fratelui tău. Alege o cravată roșie. Intrați! Nu intrați! Iubiți cărțile! Pleacă la școală! Să luptăm pentru pace! Să cîntăm „Internaționala“!

LECTURE SUPPLEMENTAIRE

LA TOUR EIFFEL

La Tour Eiffel, admirable construction métallique édifîée en 1889 en plein cœur de Paris, au Champ-de-Mars, domine toute la ville. Elle a 306 mètres de haut. Sa construction a suscité beaucoup de commentaires. Des personnalités des Lettres et des Arts de l'époque, parmi lesquelles Charles Gounod, Alexandre Dumas, Victorien Sardou, Leconte de Lisle et Guy de Maupassant ont même protesté officiellement contre l'édification de „l'inutile et monstrueuse Tour Eiffel“ qu'ils considéraient „le déshonneur de Paris“.

Mais les Parisiens se sont habitués à son élégante silhouette, unique au monde, gracieuse et massive à la fois, objectif touristique de premier ordre. Aujourd'hui elle est utilisée aussi comme émetteur de télévision. Par l'ascenseur on monte en cinq minutes au troisième étage.

Du sommet de la tour on peut admirer le panorama de Paris, ville coupée en deux parties par la Seine, qui coule sous trente ponts. On peut voir d'ici le dôme des Invalides, le Panthéon, le Sacré-Cœur, l'île de la Cité où se trouve la cathédrale Notre-Dame, sur la rive droite, l'Arc de Triomphe de l'Étoile qui couronne la magnifique avenue des Champs-Élysées, les jardins verdoyants des Tuileries, du Luxembourg, le bois de Boulogne ainsi que d'autres édifices, monuments et places, les poétiques quais de la Seine, qui dans leur ensemble font de Paris l'une des plus belles villes du monde.

Mais le premier monument qui vous salue dès votre arrivée dans la capitale de la France c'est, sans nul doute, la célèbre Tour Eiffel.

5 - ÈME LEÇON

LE CORPS HUMAIN

— Quel livre lis-tu si attentivement? Est-ce un roman intéressant?

— Pas du tout. Je lis un livre d'anatomie. Je l'ai trouvé dans

la bibliothèque de mon oncle. Tu sais... j'ai décidé de devenir médecin. Je guérirai les malades. Je m'inscrirai à la faculté de médecine. Pour cela il faut bien connaître le corps humain, ce mécanisme si compliqué...

La petite Yvonne, très sérieuse, écoute parler son cousin Alain. Elle est si jolie, Yvonne! Ses longs cheveux sont blonds, ses yeux sont bleus, elle a des joues vermeilles, un petit nez retroussé, des lèvres rouges qui cachent ses dents blanches.

— Vois-tu, poursuit son cousin, je dois bien connaître toutes les parties du corps humain: la tête, le cou, le tronc, les bras, les mains, les jambes, les...

— Alors ce n'est pas compliqué! Je connais même les détails du corps humain. Par exemple, je peux t'indiquer le nom de

chaque doigt de la main, de chaque partie de l'oreille, des dents... Êtes-vous satisfait, monsieur le docteur?

— Quelle naïveté! Tu crois que cela suffit? Il faut connaître tant de choses, le nom des nerfs et des muscles, des veines et des os, la composition du sang...

— Alors tu seras sans doute un savant! dit la naïve Yvonne.

ANECDOTE

Chez le docteur.

— Tire la langue, mon petit!

— Je ne peux pas, l'autre bout est attaché!

VOCABULAIRE

lire [lir] a citi
attentivement [atãtivmã] cu atenție
pas du tout [pa_dy_tu] de loc
l'anatomie (f.) [anatomî] anatomia
tu sais [ty_sã] știi
décider [deside] a hotări, a decide
le médecin [medsã] medicul
guérir [gerir] a vindeca, a tămădui
le malade [malad] bolnavul
s'inscrire [sãskrîr] a se înscrie
la médecine [medsin] medicina
pour cela [pur_sla] pentru aceea,
aici: pentru aceasta
il faut [il_fo] trebuie
connaître [kõnstr] a cunoaște
humain, -e [ymã] omenesc, -ească
le mécanisme [mekanism] mecanismul
si compliqué [si_kõplik] atât de complicat
sérieux, -euse [serjø], serios, -oasă
écouter [ekute] a asculta
joli, -e [jøli] drăguț, -ă
les cheveux [fvyø] părul
les yeux [lez_jø] ochii
la joue [ju] obrazul
vermeil, -e [vermaj] rumen, -ă
le nez [ne] nasul
retroussé, -e [rãtruse] cîrn, -ă
la lèvre [levr] buza
cacher [kafç] a ascunde
la dent [dã] dintele

poursuivre [pursuivr] a urma, a urmări
former [formç] a forma
la tête [tet] capul
le cou [ku] gîtul
le tronc [trõ] trunchiul
la jambe [žãb] piciorul
alors [alor] atunci
même [mem] chiar
le détail [detaj] detaliul
par exemple [par_ãgzãpl] de exemplu
je peux [žã_pø] eu pot
l'oreille (f.) [lõrej] urechea
satisfaire [satisfãr] a satisface
quelle naïveté [kel_naivte] ce naivitate
suffire [syfir] a fi suficient, a ajunge
la chose [foz] lucrul
le nom [nõ] numele
le nerf [ner] nervul
la veine [ven] vîna
l'os (m.) [los] osul
la composition [kõpozisjø] compoziția
le sang [sã] sîngele
sans doute [sã_dut] fără îndoială
le savant [savã] savantul
la naïve [naiv] naiva
tirer la langue [tire_la_lãg] a scoate limba
le bout [bu] capătul
attaché, -e [atafç] legat, -ă, prins, -ă

PRONUNȚARE

— Cuvîntul *os* se pronunță *l'os* [los] la singular și *les o(s)* [le_z_o] fără a se auzi -s, la plural.

— În cuvîntul *nerf* nu se aude -f final.

Omonime

le sang   sîngele
cent   o sută
sans   fără

Antonime

beau, bel, belle   frumos, -oasă
laid, -e   urît, -ă

Expresii

<i>ne pouvoir fermer les yeux</i>	a nu putea închide ochii
<i>cela saute aux yeux (crève les yeux)</i>	este evident, sare în ochi
<i>n'avoir pas froid aux yeux</i>	a fi curajos, îndrăzneț
<i>entre quatre yeux</i>	între patru ochi

GRAMMAIRE

Viitorul (Le futur)

Viitorul se formează prin adăugarea terminațiilor -ai, -as, -a, -ons, -ez, -ont la infinitivul verbului:

Grupa I

<i>je parlerai</i> [parlăre] voi vorbi	<i>nous parlerons</i> noi vom vorbi
<i>tu parleras</i> tu vei vorbi	<i>vous parlerez</i> voi veți vorbi
<i>il (elle) parlera</i> el (ea) va vorbi	<i>ils (elles) parleront</i> ei (ele) vor vorbi

Grupa a II-a

<i>je finirai</i> eu voi sfîrși	<i>nous finirons</i> noi vom sfîrși
<i>tu finiras</i> tu vei sfîrși	<i>vous finirez</i> voi veți sfîrși
<i>il (elle) finira</i> el (ea) va sfîrși	<i>ils (elles) finiront</i> ei (ele) vor sfîrși

Observație. Verbele din grupa a III-a, terminate la infinitiv în -re, pierd pe *e* mut din terminația infinitivului:

attendre — *j'attendrai*   *prendre* — *je prendrai*

Viitorul verbelor auxiliare *avoir* și *être*

Avoir

j'aurai eu voi avea
tu auras
il (elle) aura

nous aurons
vous aurez
ils (elles) auront

Être

je serai eu voi fi   *nous serons*
tu seras   *vous serez*
il (elle) sera   *ils (elles) seront*

Pluralul substantivelor în -ail

Substantivele terminate la singular în -ail fac pluralul în -s, după regula generală:

<i>le détail</i> [detai] detaliul	<i>les détails</i>
<i>l'éventail</i> [evătai] evantaiul	<i>les éventails</i>

Fac excepție unele substantive, ca:

le travail (munca), *le corail* (coralul), *l'émail* (smaltul), *le vitrail* (vitra-liul) etc., care primesc la plural terminația *-aux*: *les travaux*, *les coraux*, *les émaux* etc.

Substantivele *aïeul* și *œil* au un dublu plural:

<i>l'aïeul</i> bunicul	<i>les aïeuls</i>	bunicii
	<i>les aïeux</i>	strămoși
<i>l'œil</i> ochiul	<i>les yeux</i>	formă neregulată folosită în mod curent
	<i>les œils</i>	formă regulată păstrată în anumite expresii: <i>œils-de-perdrix</i> bătăture
		<i>œils-de-bœuf</i> lucarne

EXERCICES

I. Treceți verbele din paranteze la viitor:

Nous (être) heureux d'obtenir des billets pour ce spectacle. Tu (être) un homme cultivé. Ils (danser) toute la nuit. Vous (visiter) la semaine prochaine une grande usine. Ils (manger) ces fruits. Elle (finir) la lecture de ce roman demain. Je (attendre) ton retour avec impatience. Elle (choisir) ces fleurs. Il (prendre) des leçons de français. Ils (prendre) part à la fête de „l'Humanité“. Vous (regretter) le temps perdu. Tu (répondre) tout de suite à cette question. Il (penser) souvent à toi.

II. Traduceți în limba franceză:

Alain citește cu atenție o carte de anatomie. El va fi student la facultatea de medicină. Yvonne este blondă, are ochi albaștri și obraji rumeni. Alain va învăța numele nervilor, mușchilor, vinelor, oaselor. El va munci mult și va vindeca bolnavii.

III. Conjugăți la viitor verbele chanter și écouter.

IV. Treceți substantivele din paranteze la plural:

On trouve dans la Méditerranée des (corail) superbes. Les Gaulois sont les (aïeul) des Français. Mes deux (aïeul) sont très vieux. Odette a des (œil) noirs. J'ai lu (am citit) l'admirable recueil de poésies de Théophile Gautier („Email) et (Camée)“. L'histoire naturelle nous donne des (détail) sur les (animal), les (végétal), les (minéral).

V. Conjugăți la viitor și la perfectul compus:

manger le gâteau; entrer dans la chambre; laver une chemise.

PROVERBE

Loin des yeux, loin du cœur. Ochii care nu se văd se uită.

6-ÈME LEÇON

ALAIN SERA MÉDECIN

Yvonne ouvre de grands yeux: elle a aperçu sur le pupitre de son cousin un crâne, des os.

— Mais à qui sont tous ces objets sinistres? dit-elle effrayée.

— Ils sont à moi, je dois vérifier mes connaissances, répond Alain. Voilà par exemple une clavicule, une omoplate, quelques vertèbres. Mais ce n'est pas tout... J'apprendrai aussi les fonctions des divers organes du corps humain, tels le cerveau, l'estomac, le cœur, les poumons, le rein. Il faut bien connaître ces organes, parce que ce sont les nôtres. J'étudierai aussi les sens de l'homme, la vue, l'ouïe, l'odorat, le goût et le toucher.

Yvonne regarde son cousin avec admiration. Il saura tant de choses! Il est déjà en quelque sorte le médecin de la famille et surtout celui des enfants. Un jour il devait faire une piqûre à un de ses amis.

— Prêtez-moi votre seringue, dit-il à ses cousins. La mienne est cassée!

— Impossible, dit Claude. La nôtre est cassée depuis longtemps. Demande à Odette de te donner la sienne.

Alain réussit en fin de compte à trouver une seringue. Il a soigné et guéri son ami Marc, malade de bronchite. Il soigne les blessures de ses camarades et même les siennes. Il aime déjà ce noble métier. Lorsque sa cousine Claire a eu la cheville foulée c'est toujours lui qui lui a donné les premiers soins. Il veut être reçu premier au concours d'admission.

VOCABULAIRE

ouvrir de grands yeux [uvrir_də_ɡrɑ̃_z_jø] a face ochi mari	l'admiration (f.) [admirasjɔ̃] admirația
apercevoir [apɛrsɛvwar] a zări	il saura [sora] el va ști
le pupitre [pypitʁ] pupitrul	tant [tɑ̃] atîta
le crâne [kran] craniul	en quelque sorte [ɑ̃_kɛlkɔ_sɔʁt] oarecum, în oarecare măsură
sinistre [sinistr] sinistru	il devait faire [il_dəvɛ_fɛʁ] trebuia să facă
effrayé, -e [efʁeje] înspăimîntat, -ă	la piqûre [pikyr] injecția
ils sont à moi [il_sɔ̃_t_a_mwa] sînt ai mei, aici: sînt ale mele	prêter [pʁɛtɛ] a împrumuta
vérifier [verifje] a verifica	la seringue [srɛ̃g] seringă
la clavicule [klavikyl] clavicula	casser [kase] a sparge
l'omoplate (f.) [omɔplat] omoplatul	réussir [ʁɛysir] a reuși
quelques [kɛlkɔ] cîteva	en fin de compte [ɑ̃_fɛ̃_dkɔ̃t] în cele din urmă
la vertèbre [vertɛbr] vertebra	la bronchite [brɔ̃fit] bronșita
apprendre [apʁɑ̃dr] a învăța	soigner [swaɲɛ] a îngriji
la fonction [fɔ̃ksjɔ̃] funcția	la blessure [blesyr] rană
divers [divɛʁ] diferit	noble [nobl] nobil
l'organe (m.) [organ] organul	le métier [metje] meseria
le cerveau [sɛʁvo] creierul	lorsque [lɔʁskɔ̃] cînd
l'estomac (m.) [ɛstoma] stomacul	la cheville foulée [ʃavij_fule] gleznă serintită
le cœur [kœʁ] inimă	toujours [tuʒur] întotdeauna, aici: tot
le poumon [pumɔ̃] plămînu	lui a donné [lɥi_a_dɔ̃nɛ] i-a dat
le rein [rɛ̃] rinichiul	le soin [swɛ̃] îngrijirea
le sens [sɑ̃s] simțul	il veut [vø] el vrea
la vue [vy] vederea	recevoir [ʁɛsɛvwar] a primi
l'ouïe (f.) [ui] auzul	le concours d'admission [kɔ̃kur_dadmisjɔ̃] concursul de admitere
l'odorat (m.) [odɔʁa] mirosul	
le goût [gu] gustul	
le toucher [tuʃɛ] pipăitul	

Omonime

<i>le cœur</i> [kœʁ] inimă
<i>le chœur</i> [kœʁ] corul

Famille de cuvinte

<i>le courage</i> (m.)	curajul
<i>courageux, -euse</i> (adj.)	curajos, -oasă
<i>encourager</i> (vb.)	a încuraja
<i>décourager</i> (vb.)	a descuraja

- la numeralul *cinq* se intercalează vocala *u* înaintea terminației *-ième*: *le cinquième*
- numeralul *neuf* schimbă pe *f* în *v*:

neuf — *neuvième*

2. La numerele compuse, ca și în limba română, numai numeralul care indică unitățile primește terminația *-ième*:

le quarante-cinquième   *le cinquante-sixième*
al patruzeci și cincilea   al cincizeci și șaselea

Pronumele posesiv (Le pronom possessif)

Formele pronumelui posesiv variază în funcție de numărul posesorilor, de genul și numărul obiectelor posedate.

Pronumele posesive sînt precedate de articolul hotărît.

Posesorul	Obiectul posedat	Genul	P e r s o a n a		
			I	a II-a	a III-a
Un posesor	un obiect posedat	masc.	<i>le mien</i> al meu	<i>le tien</i> al tău	<i>le sien</i> al său
		fem.	<i>la mienne</i> a mea	<i>la tienne</i> a ta	<i>la sienne</i> a sa
	mai multe obiecte posedate	masc.	<i>les miens</i> ai mei	<i>les tiens</i> ai tăi	<i>les siens</i> ai săi
		fem.	<i>les miennes</i> ale mele	<i>les tiennes</i> ale tale	<i>les siennes</i> ale sale
Mai mulți posesori	un obiect posedat	masc.	<i>le nôtre</i> al nostru	<i>le vôtre</i> al vostru	<i>le leur</i> al lor
		fem.	<i>la nôtre</i> a noastră	<i>la vôtre</i> a voastră	<i>la leur</i> a lor
	mai multe obiecte posedate	masc. și fem.	<i>les nôtres</i> ai noștri	<i>les vôtres</i> ai voștri	<i>les leurs</i> ai lor
		fem.	ale noastre	ale voastre	ale lor

Nu trebuie confundate adjectivele posesive *notre*, *votre* cu pronumele posesive *le (la) nôtre*, *le (la) vôtre*. Adjectivele *notre*, *votre* se scriu fără accent și precedă întotdeauna un substantiv: *notre mère*, *votre livre*. Pronumele *le (la) nôtre*, *le (la) vôtre* au accent circumflex pe *o* și nu se alătură niciodată unui substantiv:

Ces portraits sont les vôtres.

EXERCICES

I. Traduceți în limba franceză:

Yvonne a zărit pe biroul vărului său un craniu și niște oase. Alain îi arată niște oase: o claviculă, un omoplat. El va învăța funcțiile creierului, ale stomacului, ale plămânilor, ale rinichiului și ale inimii. Va studia organele văzului, auzului, mirosului, gustului și pipăitului. El va fi medic. Îi place deja să îngrijească bolnavii. El vindecă rănile prietenilor săi.

II. Înlocuiți (scriind în litere) numerele cardinale din paranteze cu numerele ordinale corespunzătoare:

Paris est la {1} ville de France. L'Europe est située entre le {35} et le {72} degré {grad} de latitude nord. Le jour est la {7} partie de la semaine, l'heure est la {24} partie du jour, la seconde est la {60} partie de la minute. Paul est le {1} de sa classe. Marie est le {5} enfant de mon oncle. C'est le {21} livre de ma bibliothèque.

III. Completați spațiile libere cu adjectivele sau pronumele posesive cerute de sens:

... maison a 5 étages; ... a 8 étages.
... parents sont jeunes; ... sont vieux.
... père est ouvrier; ... est professeur.
La chambre d'André est grande; ... est petite.

IV. Conjugăți verbul *montrer* la prezent, viitor, perfectul compus și imperativ.

V. Conjugăți la prezent, viitor, perfectul compus și imperativ:

porter une valise
finir le livre

7-ÈME LEÇON

UNE NOUVELLE HABITATION

— Que faisais-tu hier dans mon quartier? Je t'ai aperçu dans la rue. Tu cherchais quelqu'un? dit Antoine Girard à son ancien ami Georges Maquet.

— Mais non, j'habite ce quartier depuis une semaine. Je n'ai pas eu le temps de t'annoncer. Tu comprends, un déménagement!...

— Tu as déménagé? Pourquoi? Vous occupiez un appartement coquet en plein centre! Tu étais content de ton logis.

— Tu as parfaitement raison mais il est devenu trop étroit pour nous. Les enfants ont grandi, ils ont besoin maintenant de trois chambres: Denise, qui travaille, doit avoir la sienne et les garçons, les leurs. Ils n'avaient pas assez de place pour étudier. J'ai heureusement trouvé une maison spacieuse, pas neuve mais en très bon état. Elle est entourée d'un beau jardin, ce qui fera la joie de ma

chienne Louloute. Le quartier n'est pas central, il est vrai, mais il a d'autres avantages: le silence, l'air frais, les fleurs et les arbres...

— Te voilà romantique ! A ton âge ! Combien de chambres avez-vous en tout ?

— Au rez-de chaussée, un vestibule, la salle à manger, la chambre de Jacques, la cuisine, un débarras. On monte à l'étage par un escalier intérieur. Là il y a deux chambres à coucher, un couloir et une salle de bains. La maison a une belle terrasse, deux balcons, un grenier et une cave. Le soir, en été, on peut dîner dans le jardin.

— Tu as de la veine. Et moi de même, parce que j'aurai l'occasion de te voir souvent.

VOCABULAIRE

le quartier [kartje] cartierul
chercher [ʃerʃe] a căuta
quelqu'un [kɛlkɛ] cineva
depuis [dɛpɥi] începînd de, de (temporal)
la semaine [ʃmɛn] săptămîna
le temps [tɑ̃] timpul
annoncer [anɔ̃se] a anunța
comprendre [kɔ̃prɑ̃dr] a înțelege
le déménagement [dɛmɛnazmɑ̃] mutarea
déménager [dɛmɛnɑʒe] a se muta
occuper [ɔkɥpe] a ocupa
l'appartement (m.) [apartemɑ̃] apartamentul
coquet, -ette [kɔks] cochet, -ă
le centre [sɑ̃tr] centrul
être content [ɛtr kɔ̃tɑ̃] a fi mulțumit
le logis [lɔʒi] locuința
parfaitement [parfɛtmɑ̃] perfect, aici: perfectă
raison [rezɔ̃] dreptate
devenir [dəvniʁ] a deveni
étroit, -e [ɛtrwa, ɛtrwat] strîmt, -ă
heureusement [œrøzmɑ̃] din fericire
spacieux, -euse [spasjø] spațios, -oasă
neuf, neuve [nœf, nœv] nou, nouă
en très bon état [ɑ̃tr bɔ̃n ɛta] într-o stare foarte bună
entourer [ɑ̃tɥr] a înconjura
la joie [ʒwa] bucuria

la chienne [ʃjɛn] cățeaua
il est vrai [il ɛ vrɛ] este adevărat
autre(s) [otr] altul (alte)
l'avantage (m.) [avɑ̃taʒ] avantajul
le silence [silɑ̃s] liniștea
l'air frais [lɛr frɛ] aerul proaspăt, răcoros
te voilà [tɛ vwala] iată-te
romantique [romɑ̃tik] romantic, -ă
en tout [ɑ̃ tu] în total
le rez-de-chaussée [redʃoze] parterul
le vestibule [vestibyl] vestibulul
la salle à manger [sal a mɑ̃ʒe] sufragerie
la cuisine [kɥizin] bucătăria
le débarras [debara] debaraua
monter [mɔ̃te] a urca
l'escalier intérieur [ɛskalje ɛ̃terjœr] scara interioară
la chambre à coucher [ʃɑ̃br a kuʃe] dormitorul
le couloir [kulwar] culoarul
la salle de bains [sal də bɛ̃] baie
la terrasse [teras] terasa
le grenier [grɛnje] podul
la cave [kav] pivnița
l'été (m.) [ete] vara
dîner [dine] a cina
avoir de la veine [vɑ̃] a avea noroc
de même [də mɛ̃m] de asemenea
parce que [pars kɛ] fiindcă, pentru că
l'occasion (f.) [ɔkazjɔ̃] ocazia

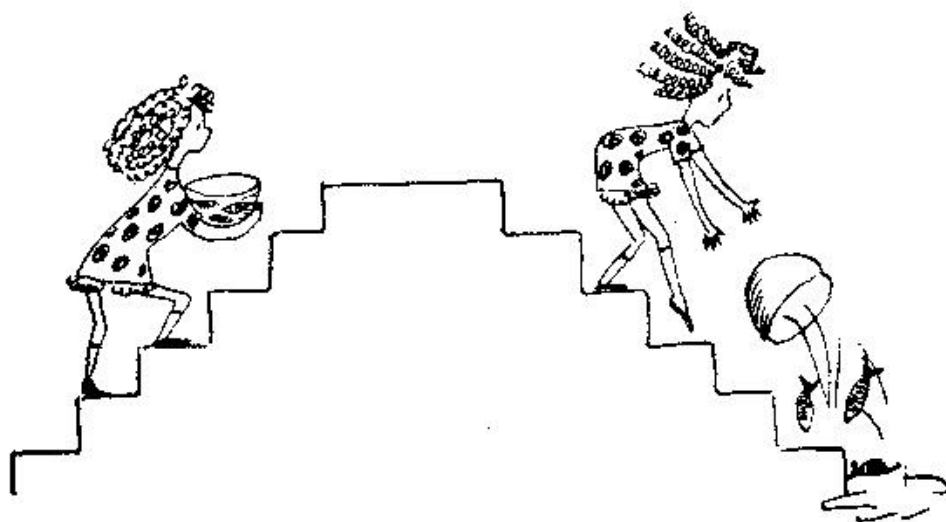
Sinonime

<i>le logis</i>	<i>la demeure</i>	} locuința, casa
<i>le domicile</i>	<i>l'habitation</i>	

Notă. Pentru a numi catul de jos al unei clădiri (parterul) se folosește cuvântul *le rez-de-chaussée*. Cuvântul *le parterre* are un alt sens. El se traduce prin:

1. parter (la teatru)
2. partea dintr-o grădină consacrată culturii florilor.

Antonime

monter

Elle monte l'escalier.

descendre

Elle descend l'escalier.

ouvrir

Elle ouvre la fenêtre.

fermer

Elle ferme la fenêtre.

GRAMMAIRE

Imperfectul indicativului (L'imparfait de l'indicatif)

Imperfectul indicativului se formează adăugându-se la radicalul participiului prezent al verbului de conjugat terminațiile:

	Persoana	I			
singular	„	a	II-a	{ -ais	
	„	a	III-a	{ -ais	plural { -ions
	„	a	III-a	{ -ait	{ -iez
					{ -aient

Nous *part(ons)*; nous *finiss(ons)*; nous *part(ons)*

Grupa I

je parlais eu vorbeam
tu parlais
il (elle) parlait
nous parlions
vous parliez
ils (elles) parlaient

Grupa a II-a

je finissais eu sfârșeam, terminam
tu finissais
il (elle) finissait
nous finissions
vous finissiez
ils (elles) finissaient

Imperfectul verbelor auxiliare

Être

j'étais eu eram
tu étais
il (elle) était
nous étions
vous étiez
ils (elles) étaient
 (Participiul prezent: *étant*)

Avoir

j'avais eu aveam
tu avais
il (elle) avait
nous avions
vous aviez
ils (elles) avaient
 (Participiul prezent: *ayant*)

Femininul substantivelor și adjectivelor

-- Substantivele și adjectivele terminate în *-er* sau *-ier* formează femininul în *-ère*, *-ière*:

<i>l'étranger</i> [etrânze]	străinul	<i>l'étrangère</i> [etrânzer]	străina
<i>l'ouvrier</i>	muncitorul	<i>l'ouvrière</i>	muncitoarea
<i>cher</i>	drag, scump	<i>chère</i>	dragă, scumpă
<i>amer</i>	amar	<i>amère</i>	amară
<i>entier</i>	întreg	<i>entière</i>	întreagă

— Substantivele terminate la masculin în *-x*, precum și adjectivele terminate la masculin în *-eux* sau *-oux* schimbă pe *x* în *s*, primind apoi un *e* mut:

<i>l'époux</i>	soțul	<i>l'épouse</i>	soția
<i>heureux</i>	fericit	<i>heureuse</i>	fericită

— Substantivele și adjectivele terminate la masculin în *-f* sau *-p* schimbă aceste consoane în *v*, apoi primesc un *e* mut:

<i>le loup</i>	lupul	<i>la louve</i>	lupoaica
<i>le veuf</i>	văduvl	<i>la veuve</i>	văduva
<i>neuf</i>	nou	<i>neuve</i>	nouă

— Majoritatea substantivelor terminate la masculin în *-n* sau *-t* dublează consoana finală înainte de a primi un *e* mut:

<i>le chien</i>	cîinele	<i>la chienne</i>	cățeaua
<i>le chat</i>	pisoiul	<i>la chatte</i>	pisica

Fac excepție substantivele și adjectivele terminate în *-ain*, *-in* ș.a.:

<i>Roumain</i>	romîn	<i>Roumaine</i>	romîncă
<i>sain</i>	sănătos	<i>saine</i>	sănătoasă

— Majoritatea adjectivelor terminate la masculin în *-l*, *-n*, *-s*, *-t* dublează consoana finală înainte de a primi un *e* mut:

<i>bas</i> [ba] jos	<i>basse</i> [bas] joasă
<i>bon</i> [bɔ̃] bun	<i>bonne</i> [bɔ̃n] bună
<i>sot</i> [so] prost	<i>sotte</i> [sɔt] proastă

Fac excepție cîteva adjective care nu dublează consoana finală:

<i>gris — grise</i>	<i>civil — civile</i>	<i>idiot — idiote</i>
---------------------	-----------------------	-----------------------

Locul negației *pas* la timpurile compuse

La timpurile simple, negația *pas* se pune după verb:

Je ne sais pas. Eu nu știu.

La timpurile compuse, *pas* se așază între auxiliar și participiul trecut:

Elle n'a pas mangé son gâteau. Ea nu și-a mîncat prăjitura.

Iată un exemplu de verb conjugat la perfectul compus forma negativă:

je n'ai pas trouvé [ʒə_ne_pa_truve] eu nu am găsit
tu n'as pas trouvé
il (elle) n'a pas trouvé
nous n'avons pas trouvé
vous n'avez pas trouvé
ils (elles) n'ont pas trouvé

Interogarea fără inversiune

În limba franceză propoziția interogativă poate fi exprimată și cu ajutorul intonației deci fără inversiunea subiectului:

Tu viens demain chez nous?

Vii mâine la noi?

Ils ont vu ce film?

Ei au văzut filmul acesta?

Această formă este folosită mai ales în limbajul familiar, în propozițiile scurte.

EXERCICES

I. Traduceți în limba franceză:

Familia Maquet s-a mutat pentru că apartamentul său era prea mic. Copiii aveau nevoie de trei camere. Noua lor casă este înconjurată de o grădină frumoasă. Ea nu este nouă, dar este în stare bună. Casa lor are mai multe camere: la parter, sufrageria, camera lui Jacques, bucătăria și o debara; la etaj, două dormitoare, un culoar, o baie. Casa are o terasă frumoasă, două balcoane, un pod și o pivniță. Prietenii lor n-au găsit o casă cu grădină.

II. Treceți infinitivele din paranteze la imperfect:

Grand-papa se (promener) le soir avec nous. Les hommes et les femmes (discuter), les enfants (s'amuser). Il (avoir) dans sa serviette un livre et trois cahiers. Ils (danser) avec toutes les jeunes filles. Ils (habiter) une belle maison. Vous (dîner) en été dans le jardin. J'(être) son amie. Tu (attendre) sa lettre.

III. Înclocuiți punctele cu prepozițiile necesare (pour, à, de, par, sous, dans, vers):

Jè veux passer mes vacances... la mer. Il se dirige... la maison. Vous trouverez ce livre... ma bibliothèque. Le frère... mon ami est parti en province. J'ai reçu une lettre... mon amie... bien apprendre le français il faut étudier la grammaire. Ils doivent aller... l'usine. Il entra dans la chambre... la fenêtre. Il se repose... un arbre.

IV. Treceți la feminin:

un ouvrier français
un bon époux

des paysans roumains
les petits chats

V. Treceți la forma negativă:

La maison est grande. Lucien a été mon ami. Tu es malade. Mes camarades ont passé les vacances à la mer. Ma cousine a mangé tous les gâteaux. Il a écrit cette lettre. J'ai reçu votre cadeau. Tu as vu ce film. Yves a rencontré Mireille. La fenêtre est trop large.

8-ÈME LEÇON

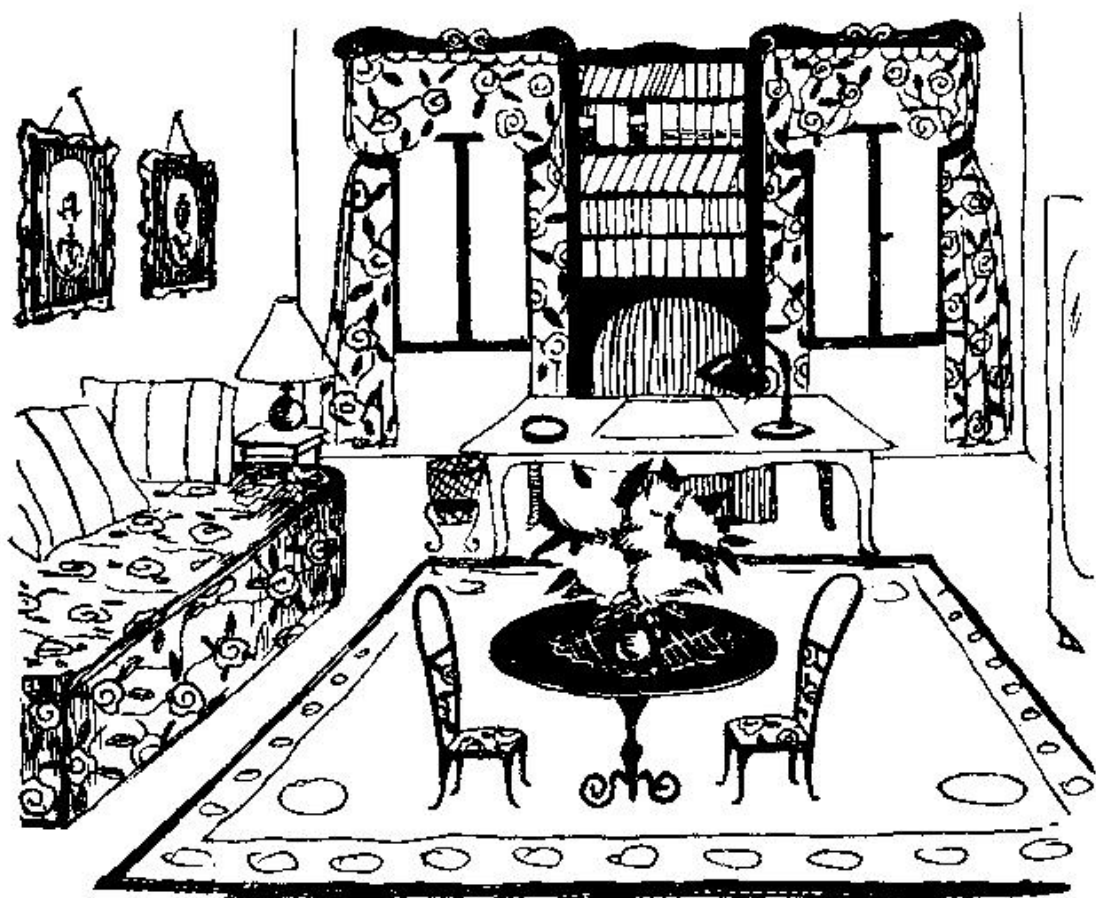
LA CHAMBRE DE JACQUES

Alain a fait hier une visite. Il a voulu voir la nouvelle maison et le jardin de son ami Jacques Maquet.

La chambre de Jacques n'est pas grande mais elle est claire; les deux fenêtres donnent sur le jardin*. Dans le jardin il y a des fleurs de toutes les couleurs: blanches, rouges, jaunes, violettes, bleues. Jacques a beaucoup parlé de sa chambre. Il trouve qu'il n'y a rien de si beau et de si parfait.

— Tu sais très bien, a-t-il dit, que j'ai toujours occupé la même chambre que mes frères, qui me dérangeaient réellement lorsque j'avais des examens à préparer. Tu me connais de longue date, tu sais bien que je ne suis point un égoïste, mais je désirais tant avoir mon coin pour pouvoir travailler tranquillement.

A présent, j'ai tout ce qu'il me faut: un lit confortable, une bibliothèque que je ne cesse d'enrichir, une table, deux

* donner sur (le jardin) a da înspre grădină

chaises, un fauteuil, un bureau, une armoire à glace. Le tapis aux couleurs vives et les rideaux en cretonne égayaient la chambre. Ma sœur n'oublie jamais de mettre des fleurs dans le vase. J'ai encore deux tableaux et les portraits de maman et de papa. Viens voir aussi la chambre de mes frères !

Dans la chambre de Pierre et de Jean il y a deux lits, deux pupitres, deux chaises, une armoire et une petite bibliothèque. Sur l'armoire, il y a des balles et des jeux mécaniques.

VOCABULAIRE

hier [jer] ieri
la visite [vizit] vizita
nouveau [nuvo], **nouvel** [nuval], **nouvelle** [nuval] nou, -ă
clair, -e [klar] luminos, -oasă
si beau [si_bo] atât de frumos
parfait [parfe] perfect
occuper [okype] a ocupa
la même [la_mem] aceeași
déranger [derăže] a deranja
réellement [reelmă] în mod real, efectiv
à glace [a_glas] cu oglindă
le tapis [tapi] covorul
la couleur vive [kulœr_viv] culoarea aprinsă
le rideau [rido] perdeana
la cretonne [krœton] cretonul
égayer [egeje] a înveseli
oublier [ublie] a uita

de longue date [dœ_lɔ̃g_dat] de multă vreme
point [pwē] de loc
égoïste [egoist] egoist, -ă
le coin [kwē] colțul
pouvoir [puvwar] a putea
tranquillement [trākilma] în liniște
à présent [a_prezā] acum, în prezent
tout ce qu'il me faut [tus_kil_mœ_fo] tot ceea ce-mi trebuie
confortable [kɔ̃fortabl] confortabil, -ă
enrichir [āriʃir] a îmbogăți
mettre [mœtr] a pune
le vase [vaz] vasul
le tableau [tablo] tabloul
rien n'y manque [rjē_ni_māk] nimic nu lipsește
la balle [bal] mingea
le jeu mécanique [lə_ʒœ_mekanik] jocul mecanic

Cuvinte cu mai multe sensuri

apprendre [aprādr] 1. a învăța:

J'apprends six heures par jour. Învăț șase ore pe zi.

2. a afla:

J'ai appris hier cette nouvelle. Am aflat ieri această veste.

3. a comunica, a împărtăși:

Apprendre une nouvelle à quelqu'un a comunica cuiva o știre.

la balle 1. mingea
 2. glonțul
 3. (pop.) francul

Familie de cuvinte

<i>l'ami, -e</i> (m. și f.)	prietenul, -a	<i>amical, -e</i> (adj.)	prietenesc, -ească
<i>l'amitié</i> (f.) [amitje]	prietenia	<i>amicalement</i> (adv.)	prietenește

GRAMMAIRE

Formarea adverbelor de mod

În afară de adverbele de mod simple: *bien, comment, mal, aussi, ainsi* etc., majoritatea adverbelor de mod se formează prin adăugarea sufixului *-ment* la forma feminină a adjectivului.

Adjectiv masculin	Adjectiv feminin	Adverb
<i>sage</i>	<i>sage</i>	<i>sagement</i>
<i>bon</i>	<i>bonne</i>	<i>bonnement</i>
<i>tranquille</i>	<i>tranquille</i>	<i>tranquillement</i>
<i>heureux</i>	<i>heureuse</i>	<i>heureusement</i>
<i>réel</i>	<i>réelle</i>	<i>réellement</i>
<i>doux</i>	<i>douce</i>	<i>doucement</i>

Suprimarea negației *pas*

La forma negativă a verbelor, negația *pas* se suprimă când în propoziție există o altă negație, ca de exemplu:

point de loc:

Je ne suis point égoïste. Nu sînt de loc egoist.

guère de fel:

Il n'entend guère. El n-aude de fel.

aucun, aucune nici un, nici o:

Tu n'as aucune amie. Tu n-ai nici o prietenă.

nul, nulle nici un, nici o:

Je n'ai nulle envie de partir. N-am nici un chef să plec.

rien nimic:

Marie ne peut rien manger maintenant. Maria nu poate mânca nimic acum.

personne nimeni:

Personne n'est venu me voir. Nimeni n-a venit să mă vadă.

jamais niciodată:

Ma sœur n'oublie jamais de mettre des fleurs dans le vase. Sora mea nu uită niciodată să pună flori în vază.

plus mai:

Elle n'est plus à la fabrique. Ea nu mai este la fabrică.

ni nici:

Je n'ai rencontré ni son père, ni sa mère. N-am întâlnit nici pe tatăl său, nici pe mama sa.

Negațiile *rien*, *personne*, *jamais*, *ni* pot preceda sau urma adverbul *ne*:

Rien ne m'intéresse.
Il ne pense à rien.

Nimic nu mă interesează.
El nu se gîndește la nimic.

Observație. Adverbul limitativ *ne...que* nu trebuie confundat cu o negație:

Je n'ai que deux crayons. N-am decît două creioane.
În asemenea construcții nu se pune negația *pas*.

EXERCICES

I. Răspundeți la următoarele întrebări:

Comment est la chambre de Jacques? Où donnent les fenêtres de sa chambre? Y a-t-il des fleurs dans son jardin? Est-il heureux d'occuper seul une chambre? Pourquoi? Quels meubles y a-t-il dans sa chambre? Décrivez votre chambre, la chambre de votre ami(e). Décrivez la chambre des frères de Jacques.

II. Traduceți în limba franceză:

Camera lui Jacques este luminoasă. În camera sa se află un pat, o masă, trei scaune, un fotoliu, un dulap și un birou. Cîte ferestre are camera lui? Camera lui are două ferestre. A mea are trei ferestre. Sînt tablouri în camera lui? Da, sînt două tablouri. În camera fraților săi sînt două paturi, două pupitre, două scaune, o bibliotecă mică. În camera lor se mai pot vedea mingi și jocuri mecanice. Camera sa este mare și frumoasă; a ta este mică. În grădină sînt flori de toate culorile: albe, roșii, galbene, albastre.

III. Înlocuiți prepoziția și substantivul din paranteze cu adverbul corespunzător:

Son ami luita (avec héroïsme) contre les fascistes. Défendons (avec fermeté) la cause de la paix. Lamarck recherchait (avec curiosité) tous les secrets de la nature. Il apprit (avec rapidité) cette règle de

grammaire. Marius se blessa (s-a rănit) (par accident) hier soir. La tête et le cou de la danseuse se renversent en arrière (avec grâce). Cet enfant a été puni (avec sévérité). Il marchait (avec lenteur).

IV. Formați adverbe din următoarele adjective:

légal, indigne, coquet, négatif, familier, joyeux.

V. Înlocuiți punctele cu una din negațiile point, pas, jamais, rien, aucun, personne, ni, plus cerute de sensul propoziției:

Je n'entends ... de bruit. Ils ne ferment ... cette porte. Il n'y a ... dans cette chambre. Le professeur n'a trouvé ... élève dans la classe. Il n'a ... mangé depuis deux jours. Mon père ne s'irrite ... Je ne vois ... mon frère ... ma sœur. Paul n'a ... envie d'aller au cinéma. Hélène n'aime ... la couleur jaune, elle préfère maintenant le rouge.

PROVERBE

Comme on fait son lit on se couche. Cum îți vei așterne așa vei dormi.

9-ÈME LEÇON

LES VÊTEMENTS

— Assurément, tu es devenue trop coquette, Jacqueline ! Tu ne t'occupes que de robes, de jupes et de blouses, de manteaux et de chapeaux. Je suis sûre que tu vas souvent chez la couturière.

— Mais pas du tout, Paulette. Tu sais très bien que je travaille beaucoup. Moi je n'ai pas de temps à perdre chez les couturières pour les essayages. Heureusement, ma mère est une bonne couturière, c'est elle qui confectionne mes toilettes. Grâce à elle je peux réaliser des économies, qui me permettent d'acheter plus de vêtements que les autres jeunes filles, plus de bas, de gants, de souliers, de sacs à main, et d'autres articles dont j'ai besoin.

— Alors tout s'explique. En tout cas, ta maman est une bonne couturière, tu dois lui être reconnaissante.

— C'est vrai, et je l'adore. Mais je suis une „cliente“ peu compliquée. J'aime les toilettes simples, mais j'use amplement pour les embellir, d'écharpes, de broches, de fleurs, de colliers, de boucles d'oreilles et d'autres colifichets. Voilà pourquoi je donne toujours l'impression de changer très souvent de toilette. En réalité je n'ai que trois ou quatre robes, deux jupes, quelques blouses, quelques chandails et c'est tout. Bien entendu j'ai un manteau, un pardessus, un imperméable.

— Moi, j'achète des robes et des blouses toutes faites. J'ai plus de robes que toi et pourtant je ne parais pas si élégante. Dorénavant je tiendrai compte de tes conseils. J'irai moins souvent chez la couturière, je tâcherai de me parer moi-même.

VOCABULAIRE

assurément [asyremã] cu siguranță
que [kə] decît
devenir [devnir] a deveni
la jupe [ʒyp] fusta
le manteau [mãto] mantoul, paltonul
le chapeau [ʃapo] pălăria
sûr, -e [syr] sigur, -ă
chez [ʃe] la
presque [prɛsk] aproape
l'essayage (m.) [sɛʒaʒ] proba (la
croitor)
confectionner [kɔ̃fɛksjone] a confecționa
la toilette [twalet] toaleta, îmbrăcăminte

grâce à [gras_a] datorită
réaliser [realize] a realiza
l'économie (f.) [ekonomi] economie
permettre [permetr] a permite
plus de ... que [ply_də ... kə] mai
mult ... decît
la jeune fille [ʒœn_fij] tînăra
le gant [gã] mînușă
les bas [ba] ciorapii
le sac à main [sak_a_mẽ] poșeta
en tout cas [ã_tu_ka] în orice caz
reconnaisant, -e [rəkənɛsã] recunoscător, -oare
c'est vrai [sɛ_vrɛ] este adevărat
adorer [adore] a adora

compliqué, -e [kõplike] complicat, -ă
embellir [ãbelir] a înfrumuseța
l'écharpe (f.) [ešarp] eșarfa
la broche [brãʃ] broșa
le collier [kolje] colierul
la boucle d'oreille [bukl_dorɛj] cer-
celul
les colifichets [kolifife] podoabe, fan-
teziuri
changer de [ʃãʒe_də] a schimba
le chandail [ʃãdaj] puloverul
le pardessus [pardsy] pardesiul

l'imperméable (m.) [ẽpẽrmeabl] im-
permeabilul
toute faite [tut_fet] de gata (lucrată)
je ne parais pas [ʒə_nə_parɛ_pa] nu
par (v. paraître = a părea)
dorénavant [dorenavã] de acum îna-
inte
tenir compte [tenir_kõt] a ține seama
le conseil [kõsɛj] sfatul
tâcher [taše] a-și da silința; a în-
cerca
parer [pare] a împodobi

Omonime

<i>le compte</i>	socoteala
<i>le conte</i>	povestea
<i>le comte</i>	contele

GRAMMAIRE

Pronumele personal (Le pronom personnel)

Pronumele personal se declină, avînd forme diferite pentru cazurile: nominativ (subiect; v. partea I, p. 44; dativ (complement indirect); acuzativ (complement direct).

Forme neaccentuate:

	Singular	Plural
Pronumele personal	<i>me</i> îmi	<i>nous</i> ne
complement	<i>te</i> ți	<i>vous</i> vă
indirect	<i>lui</i> îi	<i>leur</i> le

Forme accentuate:

<i>à moi</i> mie	<i>à nous</i> nouă
<i>à toi</i> ție	<i>à vous</i> vouă
<i>à lui</i> lui	<i>à eux</i> } lor
<i>à elle</i> ei	<i>à elles</i> }

Observație. Pronumele personal complement indirect forma neaccentuată se așază între pronumele subiect neaccentuat și verb:

Il me parle. El îmi vorbește.

Pronumele personal complement indirect forma accentuată se așază, în general, după verb și se separă de el printr-o virgula:

Tu lui es indifférent, à elle. Tu îi ești indiferent ei.

Forme neaccentuate:

	Singular	Plural
Pronumele personal	<i>me</i> mă	<i>nous</i> ne
complement	<i>te</i> te	<i>vous</i> vă
direct	<i>le</i> îl	<i>les</i> îi, le
	<i>la</i> o	

Forme accentuate:

<i>moi</i> pe mine	<i>nous</i> pe noi
<i>toi</i> pe tine	<i>vous</i> pe'voi
<i>le, lui</i> pe el	<i>eux</i> pe ei
<i>la, elle</i> pe ea	<i>elles</i> pe ele
<i>les</i> pe ei, pe ele	

Notă. *me, te, le, la, + a, e, i, o, u, h* mut pierd pe *e*, care este înlocuit cu apostroful: *m', t', l'*.

Observație. I. Pronumele personal complement direct forma neaccentuată se așază între pronumele subiect și verb:

Elle me regarde. Ea mă privește.

Pronumele personal complement direct forma accentuată se așază, în general, după verb și se separă de el printr-o virgulă:

Je l'aime bien, lui. Îl iubesc mult (pe el.)

2. Formele accentuate marchează o insistență, reiau și întăresc un pronume neaccentuat. Pentru a insista, se va spune: *C'est à moi que tu écris.* Mie îmi scrii, în loc de: *Tu m'écris.* Tu îmi scrii.

3. Formele neaccentuate sînt întotdeauna folosite lângă verb:

Tu me donnes un livre. Îmi dai o carte.

Hélène lui raconte un beau film. Elena îi povestește un film frumos.

Je vous écris, à toi et à lui. Vă scriu, ție și lui.

Nous les invitons chaque dimanche. Îi invităm în fiecare duminică.

Je te félicite de tout mon cœur. Te felicit din toată inima.

Je l'adore. O (îl) ador.

Tu dois lui être reconnaissante. Trebuie să-i fii recunoscătoare.

Notă. Nu trebuie confundat pronumele *le* (*la, les*), care se așază înaintea unui verb (*Je le vois.* Eu îl văd.), cu articolul *le* (*la, les*), care stă înaintea unui substantiv (*Je vois le chien.* Eu văd câinele.).

Observații privind locul pronumelui personal complement

Pronumele care însoțește un verb la imperativ, forma afirmativă, se așază întotdeauna după verb:

Donne-moi à manger.
Parle-lui de Guy.

Dă-mi să mănînc.
Vorbește-i de Guy.

La forma negativă a imperativului, pronumele se așază înaintea verbului:

Ne me refusez pas. Nu mă refuzați.

Dacă subiectul sau complementul este exprimat printr-un pronume personal, se folosește forma accentuată a pronumelui:

C'est lui que je veux voir. Pe el vreau să-l văd.

Prin aceste construcții se atrage atenția asupra cuvintelor intercalate între *c'est* și *qui* sau între *c'est* și *que*.

Femininul substantivelor și adjectivelor

— Unele substantive și adjective terminate la masculin în *-eur* schimbă această terminație în *-euse*:

<i>le danseur</i> [dãsœr] dansatorul	<i>la danseuse</i> [dãsœz]
<i>le vendeur</i> vânzătorul	<i>la vendeuse</i>
<i>menteur</i> mincinos	<i>menteuse</i>
<i>exploiteur</i> exploatator	<i>exploiteuse</i>

Fac excepție câteva adjective care formează femininul în mod regulat, adică primind un *-e* mut:

<i>antérieur</i> anterior	<i>antérieure</i>
<i>extérieur</i> exterior	<i>extérieure</i>
<i>intérieur</i> interior	<i>intérieure</i>
<i>majeur</i> major	<i>majeure</i>
<i>supérieur</i> superior	<i>supérieure</i>

— Substantivele și adjectivele terminate la masculin în *-teur* primesc la feminin terminația *-trice*:

<i>l'acteur</i> actorul	<i>l'actrice</i>
<i>le directeur</i> directorul	<i>la directrice</i>
<i>l'instituteur</i> învățătorul	<i>l'institutrice</i>
<i>accusateur</i> acuzator	<i>accusatrice</i>

— Unele substantive și adjective terminate la masculin singular în *-e* sau *-eur* formează femininul cu ajutorul terminației *-esse* sau *-eresse*:

<i>le nègre</i>	negrul	<i>la négresse</i>
<i>le tigre</i>	tigrul	<i>la tigresse</i>
<i>traître</i>	trădător	<i>traîtresse</i>
<i>vengeur</i>	răzbunător	<i>vengeresse</i>

— Unele adjective formează femininul în mod neregulat:

<i>blanc</i> alb	<i>blanche</i>	<i>grec grec</i>	<i>grecque</i>
<i>public</i> public	<i>publique</i>	<i>roux</i> roșcat	<i>rousse</i>
<i>franc</i> liber, sincer	<i>franche</i>	<i>doux</i> dulce, blând	<i>douce</i>
<i>sec</i> uscat	<i>sèche</i>	<i>long</i> lung	<i>longue</i>

favori favorit *favorite*

EXERCICES

I. Răspundeți la următoarele întrebări:

Où doit partir Alain? Avec qui? Quels objets traînent dans sa chambre? Que font les frères d'Alain? Que disent-ils? Que cherche Alain? Que dit sa mère? Quels objets Jacqueline lui donne-t-elle? Ces objets lui sont-ils nécessaires? Pourquoi? Partez-vous souvent à la montagne? De quels vêtements avez-vous besoin?

II. Traduceți în limba franceză:

Alain se duce deseori cu prietenii săi la munte. El este în întirziere. Camera sa este în dezordine. Alain are nevoie de ciorapi, cămăși, batiste, pijamale, perii și prosoape. Fratele său îi spune să-și ia (*de prendre*) costumul la munte. Alain nu-și găsește bascul. Paul spune mamei sale să-i dea lui Alain un fier de călcat. Jacqueline îi dă ace de cusut, nasturi, foarfecele și ață. Alain nu are nevoie de palton. El îmbracă o jachetă îmblănită. Mama lui Alain este neliniștită.

III. Scoateți în evidență subiectul sau complementul din următoarele propoziții, folosind construcțiile c'est... qui, ce sont... qui, c'est... que:

Je remarque cette actrice. Alain est allé à la montagne. J'aime les poésies de Victor Hugo. Mon oncle est là. Il veut devenir chimiste. Tu préfères le jaune. Le libraire nous a montré un grand dictionnaire. Les peuples luttent pour la paix. Ils dénoncent la guerre.

IV. Alăturați fiecăruia dintre adjectivele de mai jos câte un substantiv feminin, făcând acordul necesar:

bon	supérieur	long	favori
heureux	doux	sec	grec
	créateur	public	

V. Indicați femininul următoarelor substantive:

homme	père	cousin	oncle
fils	coiffeur	instituteur	danseur

PROVERBE

Chercher une aiguille dans une botte de foin. A căuta acul în carul cu fîn.

13-ÈME LEÇON

LA LETTRE DE CLAIRE

Chère Hélène,

La semaine passe si vite lorsqu'on est en vacances. Malheureusement elle n'a que sept jours! C'est peu, surtout lorsqu'on est touriste. Les jours sont plus courts que d'habitude.

Lundi nous avons visité les nouveaux quartiers de Bucarest. On construit partout et beaucoup. Les ouvriers habitent maintenant des maisons spacieuses, confortables. Mardi j'ai admiré quelques musées de Bucarest, mercredi et jeudi on a organisé une excursion dans la vallée de la Prahova. Vendredi, de retour, promenade en car dans la ville et le soir, spectacle à l'Opéra. Samedi nous avons fait un tour dans les grands magasins. Chère Hélène, je me sens extrêmement bien! Les Roumains sont bien gentils et très accueillants. L'hôtel est très confortable. Le guide parle le français presque aussi bien que nous. Dimanche nous irons dans le delta du Danube.

Aujourd'hui nous sommes le 5 juin. Encore une semaine et je dois quitter ce pays hospitalier. J'ai promis de revenir l'année prochaine au mois de juillet car au mois d'août je dois aller en Normandie. Le guide dit que la Roumanie est toujours belle, en janvier tout comme en septembre ou en octobre, d'autant plus qu'elle change d'un jour à l'autre, ses villes deviennent plus grandes, ses stations climatiques plus confortables.

D'ici deux semaines, je viendrai chez toi pour te raconter mes impressions.

Je t'embrasse de tout coeur

Claire

Bucarest, le 5 juin 1964.

VOCABULAIRE

la lettre [lɛtr] scrisoarea
vite [vit] vite, repede
malheureusement [malɛrɛpɛzmã] din
neferocire
peu [pø] puțin

court, -e [kur, kurt] scurt, -ă
d'habitude [dabityd] de obicei
construire [kɔstruir] a construi
partout [partu] pretutindeni
la vallée [valɛ] valea

de retour [rətur] la înapoiere
 la promenade [prəmnað] plimbarea
 le car [kar] autocarul
 le spectacle [spɛktakl] spectacolul
 gentil [ʒɑ̃ti] amabil, gentil
 accueillant, -e [akœjɑ̃] primitiv, -oare
 l'hôtel (m.) [otɛl] hotelul
 le delta [dɛlta] delta
 hospitalier, -ère [ɔspitalje] ospitalier, -ă
 promettre [prɔmɛtr] a promite

revenir [revnir] a reveni
 le mois [mwa] luna
 tout comme [tu kɑm] întocmai, ca și
 d'autant plus [dɔtɑ̃ ply] cu atât mai mult
 changer [ʃɑ̃ʒe] a schimba
 la station climatique [stəsɔ̃ klimatek] stațiunea climaterică
 d'ici deux semaines [disi dø smɛn] de azi în două săptămâni
 de tout cœur [dø tu kœr] din toată inima

Les mois de l'année

janvier [ʒɑ̃vje]	ianuarie
février [fevrje]	februarie
mars [mars]	martie
avril [avril]	aprilie
mai [mɛ]	mai
juin [ʒyɛ̃]	iunie
juillet [ʒujje]	iulie
août [u]	august
septembre [sɛptɑ̃br]	septembrie
octobre [ɔktabr]	octombrie
novembre [novɑ̃br]	noiembrie
décembre [desɑ̃br]	decembrie

Les jours de la semaine

lundi [lœ̃di]	luni
mardi [mardi]	marți
mercredi [mɛrkredɪ]	miercuri
jeudi [ʒœ̃di]	joi
vendredi [vɑ̃drɛdi]	vineri
samedi [samdi]	sâmbătă
dimanche [dimɑ̃ʃ]	duminică

Adverbe de timp

aujourd'hui [ɔʒurdi]	azi
demain [dœ̃mɛ̃]	măine
après-demain [aprɛ dœ̃mɛ̃]	poimăine
hier [jɛr]	ieri
avant-hier [avɑ̃tjɛr]	alaltăieri

Observație. 1. Când numele lunii este precedat de cuvântul *mois*, se pune întotdeauna în urma acestuia prepoziția *de* (*d'* când numele lunii începe cu o vocală):

le mois de mars, le mois d'août

2. În limba franceză data se exprimă întotdeauna cu ajutorul articolului *le*, care nu se traduce în limba română:

5 iunie = *le 5 juin*

16 februarie = *le 16 février*

Expresii

<i>il y a un an</i>	acum un an
<i>une fois par an</i>	o dată pe an
<i>d'un jour à l'autre</i>	de la o zi la alta
<i>vivre au jour le jour</i>	a trăi de pe o zi pe alta

GRAMMAIRE

Gradele de comparație ale adjectivului (Les degrés de signification)

Ca și în limba română, adjectivul are grade de comparație, comparativ și superlativ.

Comparativul (le comparatif) se formează din adjectivul la gradul pozitiv, precedat de adverbele *plus* (comp. de superioritate), *aussi* (comp. de egalitate) și *moins* (comp. de inferioritate).

Cuvintele *decît, ca și* se traduc în limba franceză prin *que*.

Comparativ	{	— de superioritate: <i>plus grand(e)</i> mai mare <i>Ma chambre est plus grande que la tienne.</i> Camera mea este mai mare decât a ta.
		— de egalitate: <i>aussi grand (e)</i> tot atât de mare <i>Roger est aussi grand que Lucien.</i> Roger este tot atât de mare ca și Lucian.
		— de inferioritate: <i>moins grand (e)</i> mai mic (ă) (mai puțin mare) <i>Lucien est moins grand que Pierre.</i> Lucian este mai mic (mai puțin mare) decât Petre.

Superlativul (le superlatif) prezintă două forme: superlativul relativ și superlativul absolut. Superlativul relativ este de două feluri: de superioritate și de inferioritate. El se formează din comparativul de superioritate sau de inferioritate, precedat de articolul hotărît *le, la, les*.

Superlativ relativ	{	— de superioritate:
		<i>le plus grand</i> cel mai mare <i>la plus grande</i> cea mai mare <i>La Volga est le plus grand fleuve d'Europe.</i> Volga este cel mai mare fluviu din Europa.
	}	— de inferioritate:
		<i>le moins grand</i> cel mai mic (cel mai puțin mare) <i>la moins grande</i> cea mai mică (cea mai puțin mare) <i>Lucien est le moins grand des trois frères.</i> Lucian este cel mai mic (cel mai puțin mare) dintre cei trei frați.

Superlativul absolut se formează din adjectivul precedat de adverbul de cantitate *très* sau de un adverb echivalent: *fort, bien, extrêmement, infiniment* etc.

Ce livre est très intéressant. Această carte este foarte interesantă.

Mon amie est extrêmement bonne. Prietena mea este foarte (extrem de) bună.

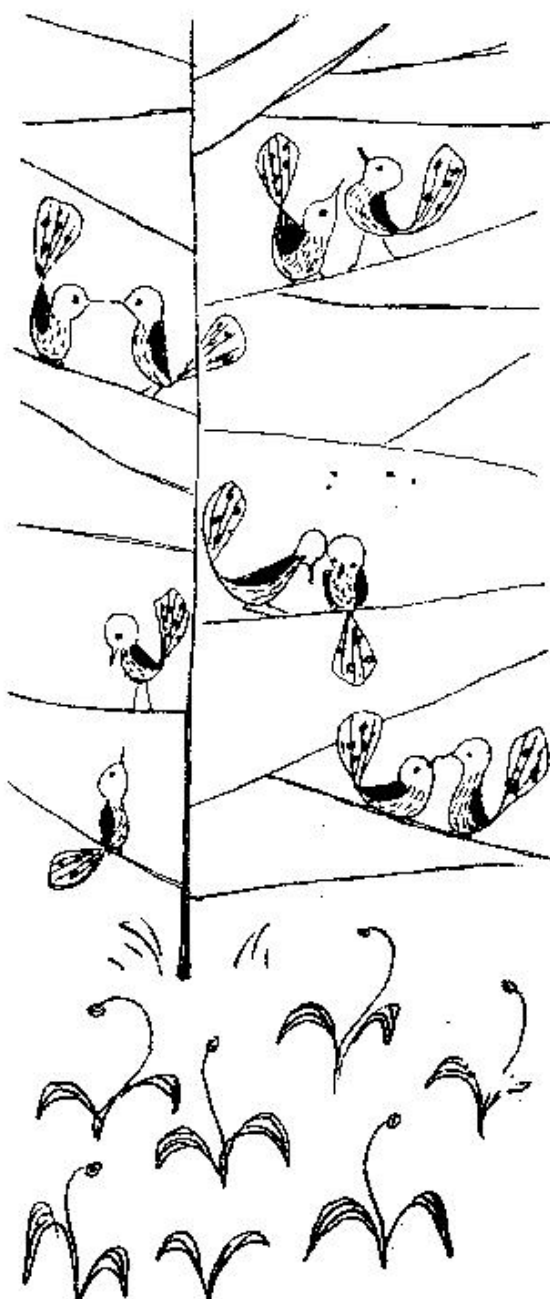
14-ÈME LEÇON

LES QUATRE SAISONS DE L'ANNÉE

I

— Tu me demandes quelle est ma saison préférée, dit Jacqueline à son amie Laure. C'est difficile à dire. J'aime le printemps, car c'est alors que renaît toute la nature. Le soleil, timide à la fin de l'hiver, brille au printemps avec plus d'éclat. Les champs, les parcs et les jardins verdissent, des fleurs poussent partout: la perce-neige, la violette, le muguet, la primevère. As-tu jamais senti l'odeur de la terre labourée au printemps? Je ne peux pas te décrire cela! Il faut vivre à la campagne pour vraiment sentir le printemps. Lorsque j'étais petite je passais plusieurs mois dans le petit village qu'habitent ma tante et mon oncle et j'assistais à tous les changements de la nature. Maintenant, mon emploi ne me permet point de partir quand je le veux!

— C'est dommage! Mais tu peux partir en été quand il fait si beau! L'été! Cela veut dire congés, vacances, mer, montagne, tourisme.

— Tu vois toujours la vie en rose. Pense qu'en été il fait très chaud. Il y a des jours où l'on respire à peine. Il pleut rarement. Moi, je profite de mon petit congé pour aller chez ma tante et mon oncle afin de leur donner un coup de main, car ils sont seuls à cultiver leur petit lopin de terre. Cela me fait du bien après les longs mois de vie sédentaire et me permet en même temps de faire d'importantes économies.

Là-bas je me lève plus tôt que d'habitude et je me couche moins tard qu'ici. Il y a tant de choses à faire aux champs lorsqu'on moissonne le blé, dans la vigne, dans le jardin, dans le verger et dans la basse-cour. Le soir on est brisé de fatigue mais on a la satisfaction du travail accompli.

VOCABULAIRE

la saison [sezõ] anotimpul
 préféré, -e [prefere] preferat, -ă
 car [kar] căci
 renaître [rənɛtr] a renaște
 la nature [natyr] natura
 le soleil [solɛj] soarele
 timide [timid] timid, -ă
 l'éclat (m.) [ekla] strălucirea
 le champ [ʃɑ̃] câmpul
 verdier [verdir] a înverzi
 pousser [puse] a crește
 la perce-neige [persnɛʒ] ghiocelul
 la violette [vjɔlɛt] violeta
 le muguet [mygɛ] lăcrimioara
 la primevère [primvɛr] ciuboțica-cucului
 la terre [tɛr] pământul
 labouré, -e [labure] arat, -ă
 décrire [dekrir] a descrie
 vivre [vivr] a trăi

à la campagne [a_la_kāpan] la țară
vraiment [vrēmă] într-adevăr
sentir [sătîr] a simți
le village [vilaz] satul
assister [asiste] a asista
le changement [făzmă] schimbarea
l'emploi (m.) [āplwa] aici: postul, funcția, ocupația
c'est dommage [sə_domaʒ] păcat, e regretabil
le congé [kōʒe] concediul
voir la vie en rose [vwar_la_vi_ā_roz] a vedea totul în roz
respirer [respire] a respira
à peine [a_pən] de-abia
profiter [profite] a profita
donner un coup de main [dōne_r_ă_ku_de_mē] a da o mînă de ajutor

le lopin de terre [lopē_da_ter] peti- cul de pămînt
la vie sédentaire [vi_sedāter] viața sedentară
se lever [sə_ləve] a se scula
tôt [to] devreme
se coucher [sə_kuʃe] a se culca
tard [tar] târziu
moissonner [mwasōne] a secera
le blé [ble] grîul
la vigne [vîp] via
le verger [verʒe] livada
la basse-cour [bas_kur] ograda, curtea de păsări
être brisé de fatigue [brize_da_fatig] (fig.) a fi rupt de oboseală
accompli,-e [akōpli] îndeplinit, -ă

Cuvinte cu mai multe sensuri

la campagne

1. cîmpia, *aller à la campagne* a merge la țară
2. campania (militară etc.)

Observație. luna calendaristică = *le mois*
 luna (astru) = *la lune*

Expresii

à temps
en même temps
de temps en temps
les giboulées de mars

la timp, la momentul potrivit
 în același timp
 din cînd în cînd
 Babele (în martie)

GRAMMAIRE

Verbele impersonale

În limba franceză verbele impersonale sînt precedate de pronu- mele *il*.

Această categorie cuprinde verbe care exprimă în general feno- mene ale naturii (vînt, ploaie, ninsoare etc.), dar și alte verbe, ca, de exemplu, *falloir* (a trebui):

<i>il tonne</i>	tună	<i>il grêle</i>	cade grindină
<i>il neige</i>	ninge	<i>il faut</i>	trebuie
<i>il pleut</i>	plouă		

Unele verbe care se întrebuintează în mod obișnuit la toate persoanele pot fi folosite uneori cu sens impersonal:

<i>Il existe des amis dévoués.</i>	Există prieteni devotați.
<i>Il reste encore un mois.</i>	Mai este încă o lună.
<i>Il arrive qu'on se sépare.</i>	Se întîmplă să te desparți.

Verbul *avoir* se întrebuințează la forma impersonală în galicismul *il y a* (este, există, se află).

Verbul *faire* la forma impersonală este folosit în locul verbului „a fi” în anumite expresii referitoare la starea timpului, la temperatură etc.:

<i>il fait chaud</i> este cald	<i>il fait froid</i> este rece
<i>il fait jour</i> este ziua	<i>il fait nuit</i> este noapte
<i>il fait beau (temps)</i> este vreme frumoasă	<i>il fait mauvais (temps)</i> este vreme rea, urită
<i>il fait du vent</i> suflă vîntul	<i>quel temps fait-il?</i> cum e vremea?

În afară de verbele *pleuvoir* (a ploua) și *falloir* (a trebui) care aparțin grupei a III-a (v. Compendiul de gramatică), verbele impersonale aparțin primei grupe. Ele se pot folosi la toate modurile și timpurile, în afară de imperativ. Verbele impersonale se conjugă în general cu auxiliarul *avoir*.

Pronumele neutru *le*

Pronumele neutru *le* are aceeași formă cu pronumele personal masculin în cazul acuzativ. El are valoare de pronume neutru atunci cînd se referă la o acțiune, o idee sau o realitate exprimată anterior printr-un adjectiv, un substantiv, un infinitiv sau printr-o propoziție:

Que tu es heureuse! Moi, je ne le suis pas. Ce fericită ești! Eu nu sînt.
Êtes-vous malade, Hélène? Oui, je le suis. Ești bolnavă, Elena? Da, sînt (bolnavă).

Comparația adverbelor

Ca și adjectivele calificative, adverbele de mod și anumite adverbe de loc și de timp pot avea grade de comparație.

Pozitiv	<i>vite</i>
Comparativ	<ul style="list-style-type: none"> — de superioritate: <i>plus vite</i> mai repede — de egalitate: <i>aussi vite</i> tot atît de repede — de inferioritate: <i>moins vite</i> mai puțin repede
Superlativ relativ	<ul style="list-style-type: none"> — de superioritate: <i>le plus vite</i> cel mai repede — de inferioritate: <i>le moins vite</i> cel mai puțin repede
Superlativ absolut	<i>très (bien, fort, extrêmement) vite</i> foarte repede

EXERCICES

I. Treceți prin toate gradele de comparație adverbelor:

loin, souvent, tard.

II. Completați spațiile punctate:

Les mois du printemps sont ...

„ „ de l'été sont ...

„ „ de l'automne sont ...

„ „ de l'hiver sont ...

III. Traduceți în limba franceză:

În ce lună sîntem? Sîntem în luna iunie. Care sînt anotimpurile anului? Anotimpurile anului sînt: primăvara, vara, toamna și iarna. Toate anotimpurile anului sînt frumoase. Primăvara, soarele strălucește, grădinile și parcurile înverzes; florile cresc pretutindeni. Primele flori sînt: ghiocelul, violeta, lăcrimioara și ciuboșica-cucului. Jacqueline se scoală mai devreme decît de obicei. Vara este cald, este vreme frumoasă. E mai cald decît primăvara. Cum e vremea? Nu vreau să plec fiindcă este prea cald. Iarna zilele sînt scurte. Vara zilele sînt lungi și nopțile scurte. Vara noi mîncăm multe fructe și legume. Cum este timpul astăzi?

IV. Înlocuiți prin pronumele neutru le cuvintele din paranteze:

La Guinée était un pays colonial; aujourd'hui il n'est plus (un pays colonial). Êtes-vous heureux? Oui, je suis (heureux). Veux-tu m'accompagner? Oui, je veux (t'accompagner). Êtes-vous étudiants? Nous sommes (étudiants). Il est puni (pedepsit) comme il mérite (d'être puni). Tu es content? Je ne suis pas (content). Veux-tu partir? Non, j'en veux pas (partir).

V. Traduceți în limba franceză:

Mîine va ploua. Astăzi este prea cald. Ieri a bătut vîntul. Săptămîna trecută a plouat des. La munte este frig. Uneori ninge. Uneori vara cade grindină. Există prieri devotați (dévoués). Se întîmplă uneori să confunzi (confondre) persoanele. Astăzi nu mă duc la cinematograful; ți-o repet de o oră dar nu vrei să înțelegi.

LECTURE SUPPLÉMENTAIRE

ANECDOTE

Le professeur: — Connaissez-vous quelques-uns des effets de la chaleur et du froid?

L'élève: — Oui, monsieur. La chaleur dilate et le froid contracte.

Le professeur: — Bien! Donnez-moi un exemple!

L'élève: — En été les jours sont plus longs parce qu'il fait chaud; en hiver ils sont plus courts parce qu'il fait froid.

PROVERBE

Une hirondelle ne fait pas le printemps. Cu o rîndunică nu se face primăvara.

15-ÈME LEÇON

LES QUATRE SAISONS DE L'ANNÉE

II

— Et puis, les jours deviennent de plus en plus courts. C'est l'automne. L'air est frais et il fait souvent froid pendant la nuit. Hélas ! Les fleurs se fanent et les feuilles jaunies forment des tapis épais dans les jardins et sur les trottoirs. Il pleut souvent et il fait du vent.

Des écoliers se dirigent joyeusement vers l'école. C'est la rentrée des classes.

— Tu oublies les cadeaux de l'automne, l'abondance de légumes et de fruits que nous attendons tous : les pommes, les noix, les poires et surtout le raisin. N'aimes-tu pas le vin ? Tu n'es pas Française si tu réponds non !

— Pas trop, en tout cas, dit Laure. En échange, j'aime tous les fruits.

— D'accord. Tu vois, l'automne a quand même ses bons côtés, mais tu es une petite capricieuse, car je sais que l'hiver tu ne l'aimes pas non plus. Et je me demande pourquoi ! Il est si bon de se promener lorsqu'il neige à gros flocons. La promenade et le patinage sont les seuls sports des citadins qui ne peuvent pas se payer tous des congés à Chamonix pour pratiquer les sports d'hiver.

— Oui, mais le plus souvent il fait très froid, il gèle et le vent souffle avec violence. Les

jours sont courts. Je vois que tu as oublié l'accident de l'année passée lorsque tu t'es foulé la cheville en glissant sur la glace.

— J'ai tout oublié ! Cela s'explique, à notre âge on garde seulement les souvenirs agréables.

VOCABULAIRE

court, -e [kur] scurt, -ă
 froid [frwa] rece, frig
 hélas [elas] vai
 se faner [sa_fane] a se ofili
 la feuille [fœj] frunza
 jauni, -e [ʒoni] îngălbenit, -ă
 le tapis [tapi] covorul
 épais, -sse [epe] gros, groasă
 le trottoir [tratwar] trottoarul
 la rentrée des classes [la_râtre_de_klas] redeschiderea cursurilor (școlare)
 l'abondance (f.) [abɔ̃dãs] abundența
 le légume [legym] leguma
 en échange [e/ãʒ] în schimb
 offrir [ɔfrir] a oferi
 exclamer [eksklame] a exclama
 d'accord [akɔr] de acord
 le côté [coté] aspectul; latura; partea
 capricieux, -euse [kaprisjø] capricios, -oasă
 non plus [nɔ̃ply] nici
 neiger [nɛʒe] a ninge
 le flocon [flɔkɔ̃] fulgul
 le patinage [patinaʒ] patinajul
 les citadins [sitadē] orașenii
 se payer [sə_paje] a-și oferi
 il gèle [ʒel] e ger, îngheață
 la violence [vjɔlãs] violența
 l'accident (m.) [aksidã] accidentul
 glisser [glise] a aluneca
 la glace [glas] gheața
 le souvenir [suvnir] amintirea
 agréable [agreabl] plăcut, -ă
 d'ailleurs [dajœr] de altfel, de altminteri
 le charme [farm] farmecul

Sinonime

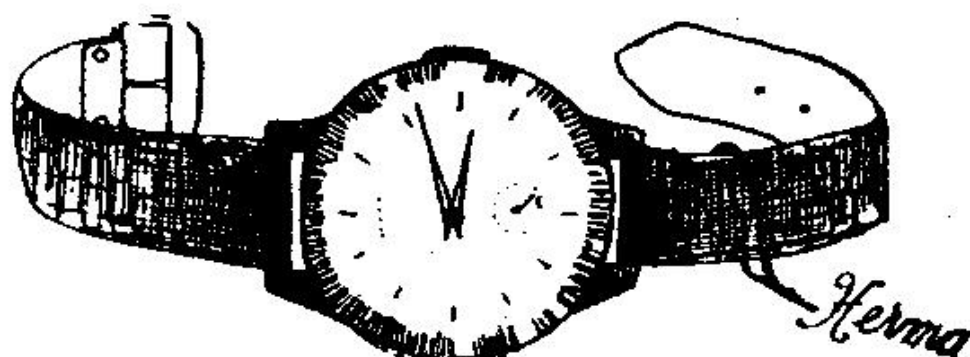
le cadeau — le don — le présent darul

Antonime

épais gros; des

mince subțire

16-ÈME LEÇON

QUELLE HEURE EST-IL?

Dimanche Alain a fêté son anniversaire. Il a reçu beaucoup de cadeaux, et il est très content. Le cadeau de son père a dépassé toutes ses espérances: une belle montre-bracelet en nickel.

— Je suis si heureux d'avoir enfin une bonne montre, dit-il à ses amis qui examinaient avec attention le précieux objet. Cette montre marche bien; elle n'avance ni ne retarde. L'autre, celle que j'avais jusqu'à présent, était la plus mauvaise des montres! Tantôt elle avançait, tantôt elle s'arrêtait net. Pas moyen de la faire marcher. J'en avais par-dessus la tête! J'avais soin de la remonter chaque soir mais cela ne changeait point ses habitudes. C'est mon frère cadet qui doit supporter maintenant ses caprices, mais il est content d'avoir quand même une montre à lui.

— A propos, quelle heure est-il? demande Michel, le meilleur ami d'Alain.

— Il sera bientôt onze heures et demie. Encore une demi-heure et je dois rencontrer Paulot pour fixer notre rendez-vous de demain. Nous avons décidé d'aller demain à la campagne. Lequel d'entre vous veut nous accompagner? Mais il faut se lever de bonne heure, à cinq heures juste, pour partir par le train de six heures moins le quart ou par celui de six heures vingt. On arrive là-bas à huit heures vingt-cinq. On rentrera par le train de sept heures et quart.

Guy, qui est un grand paresseux (d'ailleurs c'est son moindre défaut), n'est pas d'accord avec l'heure du départ.

— Mais demain c'est dimanche... je voudrais dormir un peu plus tard. Partons à dix heures, propose-t-il timidement.

— Ou bien à midi, pour arriver là-bas à deux heures ! c'est une proposition à laquelle je ne m'attendais guère, dit Alain révolté. Pas la peine de se déranger alors !

— Tyran, grommelle Guy, qui finit par être d'accord avec l'heure du départ.

VOCABULAIRE

l'heure (f.) [œr] ora	quand même [kã_mem] totuși, oricum
content, -e [kõtã] mulțumit, -ă	à lui [a_lui] al lui
dépasser [depas] a depăși	demi, -e [demi] jumătate
l'espérance (f.) [esperãs] speranța	le rendez-vous [rãdevu] întâlnirea
la montre-bracelet [mõtrea_brasle] ceasul-brățară	de bonne heure [dã_bonœr] devreme
le nickel [nikel] nichelul	juste [zyst] just, drept, <i>aici</i> : fix, precis
précieux, -euse [presjø] prețios	le train [trã] trenul
marcher [marʃe] a merge	rentrer [rãtre] a se întoarce
avancer [avãs] a înainta, <i>aici</i> : a merge înainte	pareseux, -euse [parəsø] leneș, -ă
retarder [ratarde] a întârzia, <i>aici</i> : a rămîne în urmă	le défaut [defo] defectul
tantôt... tantôt [tãto] cînd... cînd	guère [ger] de loc
s'arrêter [sarete] a se opri	révolté, -e [revolte] revoltat, -ă
net [net] net, <i>aici</i> : brusc	pas la peine [pa_la_pen] nu merită osteneala
remonter [rãmõte] a întoarce un ceas	se déranger [sã_derãʒe] a se deranja
supporter [syporte] a suporta	le tyran [tirã] tiranul
le caprice [kapis] capriciul	grommeler [gromle] a bombăni, a mormăi
	finir par [finir_par] a sfîrși prin a...

Antonime

<i>le départ</i> plecarea	—	<i>l'arrivée</i> sosirea
<i>heureux</i> fericit	—	<i>malheureux</i> nenorocit
<i>le bonheur</i> fericirea	—	<i>le malheur</i> nenorocirea

Familie de cuvinte

<i>tard</i> (adv.) tîrziu	<i>tardif, -ve</i> (adj.) întîrziat, -ă, care
<i>tarder</i> (vb.) a întîrzia	vine cu întîrziere
	<i>tardivement</i> (adv.) cu întîrziere

Expresii

<i>en avoir par-dessus la tête</i>	a-i ajunge pînă peste cap; a fi plictisit de ceva
<i>tenir tête</i>	a înfrunța; a rezista, a ține piept
<i>se mettre en tête</i>	a-și băga în cap; a ține cu orice preț

EXPRIMAREA OREI

Il est sept heures (précises, juste). Este ora șapte (fix).
Il est dix heures et demie. Este ora zece și jumătate.
Il est dix heures trente (minutes). Este ora zece și treizeci (de minute).
Il est onze heures moins cinq (minutes). Este ora unsprezece fără cinci (minute).
Il est midi. Este ora douăsprezece (amiază).
Il est quatre heures et quart. Este ora patru și un sfert.
Il est cinq heures moins le quart. Este ora cinci fără un sfert.

Ora se indică cu ajutorul numeralelor cardinale. Pentru exprimarea orei oficiale se folosesc numeralele de la 1 la 24 (pentru ore) și de la 1 la 60 (pentru minute și secunde):

Il est quinze heures, vingt-quatre minutes, trois secondes. Este ora cinsprezece, douăzeci și patru de minute și trei secunde.

În limbajul familiar, ora se exprimă folosind numeralele de la 1 la 12 (pentru ore) și de la 1 la 60 (pentru minute și secunde). Pentru a indica minutele care mai sînt pînă la împlinirea orei se întrebuițează adverbul *moins* (mai puțin):

Il est six heures moins vingt (minutes). Este ora șase fără douăzeci (de minute).

Ca și în limba română, se întrebuițează numeralele fracționare: *demi* (jumătate) și *quart* (sfert):

<i>Il est deux heures et demie.</i>	Este ora două și jumătate.
<i>Il est neuf heures et quart.</i>	Este ora nouă și un sfert.
<i>Il est trois heures moins le quart.</i>	Este ora trei fără un sfert.

Note. 1. Adjectivul *demi* este invariabil atunci cînd precedă un substantiv:

une demi-heure

Cînd este pus după substantiv, se acordă în gen cu acesta și are formă de singular:

deux heures et demie
cinq jours et demi

2. *Quart* este articulat cînd este precedat de adverbul *moins*.

Rețineți termenii speciali:

midi ora douăsprezece (amiază)

minuit ora douăsprezece (miezul nopții)

GRAMMAIRE

Adjective cu forme neregulate la gradele de comparație

Trei adjective — *bon, mauvais, petit* — au un comparativ de supe-

rioritate și un superlativ relativ neregulat. Adjectivele *mauvais* și *petit* prezintă însă și o formă regulată:

Pozitiv	Comparativ	Superlativ
<i>bon</i>	<i>meilleur</i>	<i>le meilleur</i>
<i>mauvais</i>	<i>pire</i> sau <i>plus mauvais</i>	<i>le pire</i> sau <i>le plus mauvais</i>
<i>petit</i>	<i>moindre</i> sau <i>plus petit</i>	<i>le moindre</i> sau <i>le plus petit</i>

Comparativele *pire*, *moindre* se folosesc în special în legătură cu substantive abstracte, formele regulate *plus mauvais*, *plus petit* se folosesc când e vorba de lucruri concrete:

Cette réponse est pire que les autres. Acest răspuns este mai rău decât celelalte.

La plus mauvaise des montres. Cel mai rău dintre ceasuri.

Il est attentif à la moindre observation. El este atent la cea mai mică observație.

La bibliothèque de Jacqueline est plus petite que la tienne. Biblioteca Jacquelinei este mai mică decât a ta.

Pronumele relative invariabile *dont*, *où*, *quoi*

Pronumele relativ invariabil *dont* are diferite sensuri; el se traduce în românește prin „de care“, „despre care“, „al cărui“, „a cărei“, „al căror“:

Elle voulut cacher les larmes dont ses yeux étaient pleins. Ea vru să ascundă lacrimile de care i se umpluseră ochii.

Voilà l'homme dont j'ai besoin. Iată omul de care am nevoie.

L'auteur dont on parle n'est pas arrivé. Autorul despre care se vorbește n-a sosit.

Il sortit de la chambre dont il ferma la porte. El ieși din cameră, a cărei ușă o închise.

Pronumele relativ invariabil *où* este echivalent cu „dans lequel“, „dans laquelle“ și se traduce în limba română prin „în care“:

La salle où je travaille est grande. Sala în care lucrez este mare.

Le jour où il est venu. Ziua în care a venit.

Observație. Pentru a se indica originea unei persoane se întrebuințează *dont*:

La famille dont je sors. Familia din care mă trag.

Pentru nume de lucruri, în aceeași situație, se va folosi însă *d'où*:

Les mines d'où l'on extrait la houille. Minele din care se extrage huila.

Quoi este tot pronume relativ invariabil. El se traduce prin „ce“ și este întotdeauna precedat de o prepoziție:

Il a de quoi vivre. Are cu ce trăi.

Il n'y a pas de quoi. N-ai pentru ce.

Notă. Nu confundați pronumele relativ *quoi* cu pronumele interogativ *quoi?* (ce?)

Formele compuse ale pronumelui relativ

Pronumele relativ compus *lequel* (care) este format din articolul *le, la, les* și din adjectivul interogativ *quel*.

El are forme diferite pentru masculin și feminin, singular și plural:

singular	{	masc.	<i>lequel</i>
		fem.	<i>laquelle</i>
plural	{	masc.	<i>lesquels</i>
		fem.	<i>lesquelles</i>

Pronumele relativ *lequel* se acordă în gen și număr cu substantivul pe care îl reprezintă, adică cu antecedentul său, și se declină în felul următor:

	Singular		Plural	
	masc.	fem.	masc.	fem.
N. și A.	<i>lequel</i>	<i>laquelle</i>	<i>lesquels</i>	<i>lesquelles</i>
G.	<i>duquel</i>	<i>de laquelle</i>	<i>desquels</i>	<i>desquelles</i>
D.	<i>auquel</i>	<i>à laquelle</i>	<i>auxquels</i>	<i>auxquelles</i>

Pronumele relative compuse sînt destul de rar folosite, (cu excepția limbajului juridic și administrativ), fiind preferate formele simple care au aceleași valori.

Formele compuse se folosesc de obicei precedate de o prepoziție (*de, à, sur, vers, pour*).

Exemple:

La maison vers laquelle je me dirige... Casa spre care mă îndrept...
J'aime beaucoup ma patrie, pour laquelle je suis heureux de travailler.
 Îmi iubesc foarte mult patria, pentru care sînt fericit să muncesc.
Voilà les médecins auxquels il doit sa vie. Iată medicii cărora le datorește viața.

Observație. Pronumele relativ poate îndeplini și funcția de pronume interogativ:

Lequel d'entre vous veut nous accompagner? Care dintre voi vrea să ne însoțească?

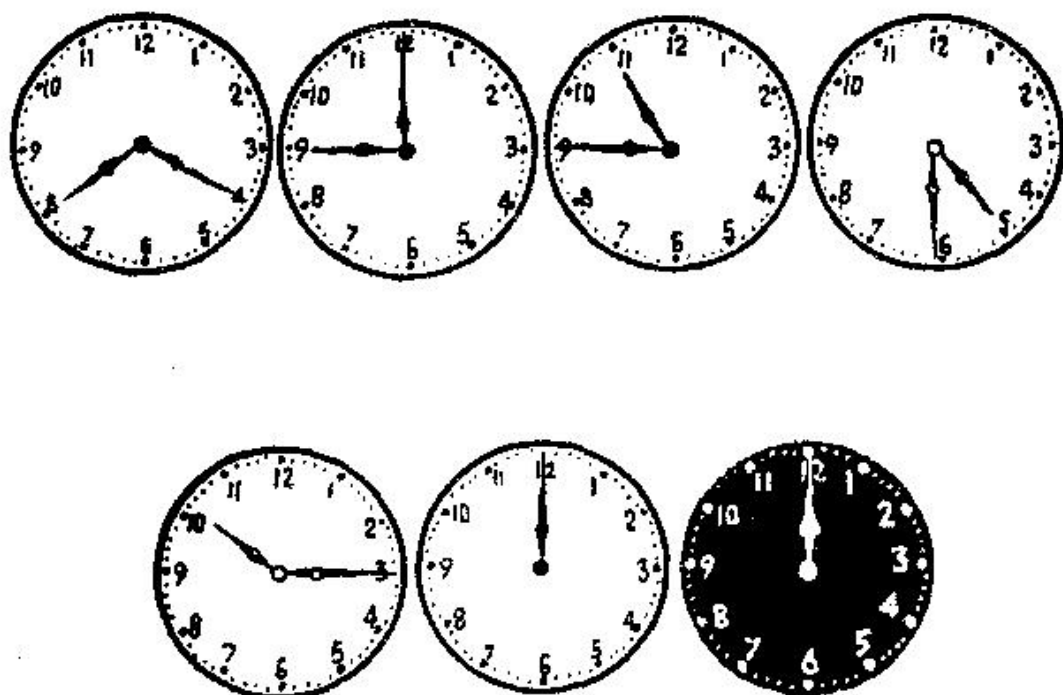
EXERCICES

I. Traduceți în limba franceză:

Cîte minute sînt într-o oră? Într-o oră sînt 60 de minute. Ai un ceas?
 Ce oră este? Este ora unu și un sfert. La zece și jumătate mergem la

cinematograf. La ce oră începe spectacolul? La ora 7 și un sfert. La ora 12 fix (noaptea) mergem la gară. Ceasul tău merge bine? Al meu merge înainte (avancer) cu (de) un sfert de oră. Am avut un ceas foarte bun, de aur. Este ora douăsprezece (ziua), fără un sfert; nouă și cinci (minute); patru fără șapte (minute). Voi veni la tine mâine la ora 11. Am lucrat pînă la miezul nopții. Ceasul său rămîne în urmă totdeauna. Trebuie să întorci ceasul în fiecare seară. Te aștept la restaurant la ora 8 seara. Te voi aștepta o jumătate de oră. În curînd va fi ora trei. Este ora zece. Este ora două fix. Ceasul meu nu merge bine; merge înainte.

II. Ce oră este? (Răspundeți în limba franceză).

III. Încalcuiți punctele cu pronumele relative:

Voilà le sommet du haut... j'ai admiré la vallée. Le garçon... nous avons rencontré est le fils de mon amie... vole un œuf, vole un bœuf. Le pont sur... nous passons chaque jour à 400 mètres. Le tableau... vous admirez les couleurs est l'œuvre d'un amateur. Voilà quelques objets... je ne me séparerai jamais. Le jardin... il se trouvait était beau. Ils mangèrent quelque chose après... ils allèrent dans le parc. C'est mon amie... je confie tous mes secrets. Elle cueillit un panier de fraises... quelques-unes étaient très grosses. Le livre... j'ai besoin ne se trouve plus. Donnez-moi le crayon... se trouve sur la table. Le monsieur... j'ai sauvé est mon professeur. La ville... j'habite est grande.

IV. Traduceți în limba franceză:

Mihai este cel mai bun prieten al lui Alain. El a fost atent la cele mai mici detalii. Camera Luciei este mai mică decât a ta. Dă-mi o carte mai bună. Profesorul își dă seama imediat de cea mai mică greșală. Ea locuia în cea mai mică casă din oraș. Dușmanii (les ennemis) nu au opus nici cea mai mică rezistență. Compoziția lui Paul este cea mai bună.

V. Scrieți în litere următoarele numerale:

17, 41, 71, 73, 99, 564, 749, 875, 999

VI. Scrieți în litere numeralele ordinale de la 1 la 20.

PROVERBES

Il n'y a pire eau que l'eau qui dort. Apele lene sînt adînci.
Qui choisit prend souvent le pire. Cine alege culege.
Tout ce qui reluit n'est pas or. Nu tot ce lucește e aur.
Mieux vaut tard que jamais. Mai bine mai târziu decât niciodată.
Chercher midi à quatorze heures. A căuta nod în papură.

17-ÈME LEÇON

LE CHOIX D'UNE CARRIÈRE

— Tiens, te voilà ! Comment ça va, Françoise ? On ne te voit plus. Tu passes la vie dans les bibliothèques ?

— Que faire Jacqueline ! On ne prépare pas le bac en flânant. Et puis j'ai aussi d'autres soucis. Je dois songer à une carrière et c'est terriblement difficile. Que devenir ? Avocate, professeur, chimiste, ingénieur ou doctoresse ? Cela dépend de la vocation, naturellement, mais pour moi il n'y a que l'embarras du choix.

— En ce qui te concerne c'est plus compliqué, il est vrai ! Tu as tout ce qu'il faut pour réussir à n'importe quelle faculté. Tu as été une excellente élève. Et que devient Brigitte, ton amie ?

— Brigitte ne pense qu'à son avenir. Elle veut devenir journaliste et speakerine à la télé. C'est son rêve. Elle trouve ces métiers passionnants !

— Possible. Mais c'est plus passionnant encore d'être pilote ou hôtesse de l'air.

— Pourquoi pas. Ce sont des métiers comme tous les autres. Mais... il y a un grand mais. Il faut posséder une santé florissante et un équilibre nerveux parfait. Malheureusement ce n'est pas mon cas.

— Évidemment ! Tu ne te reposes plus, tu ne te promènes plus. Ça se voit. Regarde-toi dans une glace !

— Pas la peine ! Mais ça passera après les examens. En tout cas, je serai très contente de travailler un jour sur notre vieille planète. Il y a tant de belles choses à faire !

VOCABULAIRE

le choix [ʃwa] alegerea
la carrière [kariɛr] profesia, cariera
tiens [tjɛ̃] ia te uită !
le bac [bak] (sau **le bachelot** [baʃo] ;
fam.) bacalaureatul
le souci [susɪ] grija
songer [sɔ̃ʒe] a (se) gândi
terriblement [teriblɛmɑ̃] teribil, ne-

mai pomenit (de)
difficile [difisil] greu
devenir [davniʁ] a deveni
l'avocate (f.) [avokat] avocata
la doctoresse [doktores] doctorița
dépendre [depɑ̃dr] a depinde
la vocation [vokasjɔ̃] vocația
naturellement [natyʁɛlmɑ̃] firește

avoir l'embarras du choix [awar_l_ãbara_dy_ſwa] a-î fi greu să aleagă (din prea multe lucruri bune)
en ce qui concerne [ã_s_ki_kõsɛrn] în ceea ce privește
réussir [reysir] a reuși
penser [pãse] a se gândi, a reflecta
l'avenir (m.) [l_avnir] viitorul
le journaliste [ʒurnalist] ziaristul, gazetarul
la speakerine [spikerin] crainică (la radio, la televiziune)

la télé [tele] televiziune
le rêve [rev] visul
le métier [metje] meseria
le pilote [pilot] pilotul
l'hôtesse de l'air (f.) [l_otes_da_lɛr] însoțitoarea de avion
florissant [florisã] înfloritor
nerveux -euse [nervœ] nervos
évidemment (evidamã) evident
(cela ne vaut) pas la peine [sla_nœ vo/pa_la_pen] nu merită osteneala
passer [pasc] *aici: a trece*

FAMILII DE CUVINTE

1. <i>la télévision (la télé) (f.)</i>	televiziunea
<i>le téléviseur (m.)</i>	televizorul
<i>téléviser (vb.)</i>	a televiza
<i>le téléspectateur, -trice (m., f.)</i>	telespectatorul
2. <i>le jour (m.)</i>	ziua
<i>le journal (m.)</i>	jurnalul, ziarul
<i>journalier, -ière (adj.)</i>	zilnic
<i>le journalier (m.)</i>	zilierul
<i>le journalisme (m.)</i>	ziaristica
<i>le journaliste (m.)</i>	jurnalistul, gazetarul
<i>la journée (f.)</i>	ziua, salariul pe o zi, munca pe o zi
<i>journallement (adv.)</i>	zilnic
3. <i>le pilote (m.)</i>	pilotul
<i>le pilotage (m.)</i>	pilotajul, conducerea unui vas, a unui avion
<i>piloter (vb.)</i>	a conduce un vas, un avion, un automobil; (fig.) a călăuzi, a conduce: <i>piloter un étranger a călăuzi un străin</i>

GRAMMAIRE

Pronumele reflexive *se, soi*

Pronumele reflexiv are în limba franceză două forme: *se* și *soi*. *se* se întrebuințează în conjugarea verbelor pronominales, fiind intercalat între subiect și verb:

Marie trouve quand même du temps pour se reposer. Maria găsește totuși timp pentru a se odihni.

soi este forma accentuată a pronumelui reflexiv *se*. Această formă se folosește în locul pronumelui *lui, elle* exprimînd un subiect nedefinit:

On a souvent besoin d'un plus petit que soi. Adesea ai nevoie de unul mai mic decît tine.

Celui qui parle trop de soi est un vantard. Acela care vorbește prea mult despre sine e un lăudăros.

Observație. Cînd subiectul este determinat, se întrebuintează *lui*:

Marc est un égoïste; il ne vit que pour lui. Marc este un egoist; el nu trăiește decît pentru sine.

Diateza reflexivă

Pentru a se conjuga un verb la diateza reflexivă (*la voix pronominale*) se folosesc pronumele *me, te, se, nous, vous, se*, care pot fi complemente directe sau indirecte. Timpurile simple se formează ca și timpurile corespondente ale verbelor din aceeași grupă a conjugării active.

Timpurile compuse se formează cu auxiliarul *être*:

Exemplu de verb conjugat la diateza reflexivă:

Indicativ Prezent

<i>je me lave</i> eu mă spăl	<i>nous nous lavons</i>
<i>tu te laves</i>	<i>vous vous lavez.</i>
<i>il (elle) se lave</i>	<i>ils (elles) se lavent</i>

Perfectul compus

je me suis lavé (lavée) eu m-am spălat
tu t'es lavé (lavée)
il (elle) s'est lavé (lavée)
nous nous sommes lavés (lavées)
vous vous êtes lavés (lavées)
ils (elles) se sont lavés (lavées)

Imperfect

je me lavais eu mă spălam
tu te lavais etc.

Viitor

je me laverai eu mă voi spăla
tu te laveras etc.

Imperativ

lave-toi! spală-te!
lavons-nous!
lavez-vous!

Observație. 1. Verbele reflexive se construiesc la imperativ punînd pronumele *toi, nous, vous* în urma verbului. La forma negativă pronumele reflexiv se așază înaintea verbului: *Ne te hâte pas* — nu te grăbi.

2. Pronumele *me, te, se* pierd pe *e* înaintea unui verb care începe cu o vocală sau cu un *h* mut:

Il m'encourage toujours — El mă încurajează întotdeauna

Unele verbe nu au decît forma reflexivă. Ele sînt numite în limba franceză „verbes essentiellement pronominaux“ (*s'écrire, s'emparer, s'en aller, s'évader, se réfugier, se souvenir* etc.).

Majoritatea verbelor au forme paralele pentru diateza activă și cea reflexivă:

<i>Je lave un objet.</i>	Eu spăl un obiect.
<i>Je me lave.</i>	(Eu) mă spăl.
<i>Je parle à mon amie.</i>	Eu vorbesc cu prietena mea.
<i>Elles se parlaient tout le temps.</i>	Ele își vorbeau tot timpul.

Nu toate verbele care în limba franceză se conjugă la diateza reflexivă pot fi redată în limba română prin verbe la aceeași diateză. De asemenea, unui verb reflexiv românesc îi corespunde uneori în franceză un verb la diateza activă:

a evada = *s'évader*   a adormi = *s'endormir*   a se gândi = *penser*

Exemple :

Paulette a adormit   =   Paulette s'est endormie.

Substantive cu aceeași formă pentru ambele genuri

În limba franceză există substantive care nu au feminin. Este vorba, în general, de anumite substantive care indică meserii sau funcții exercitate, în trecut, în special de bărbați. Cuvinte ca: *professeur, écrivain, député, guide, ministre, amateur, partisan, ingénieur, chef, sculpteur, peintre, juge, chauffeur, tourneur, disciple, fournisseur, historien, penseur, philosophe, possesseur* nu au o formă specială pentru feminin, aceeași formă întrebuintându-se pentru ambele genuri.

Exemple :

Elle est professeur. Ea este profesoară.
Ma cousine est ingénieur. Verișoara mea este ingineră.

Articolele, adjectivele, pronumele care însoțesc aceste substantive se pun la genul masculin. Se va spune, de exemplu:

George Sand est un grand écrivain français. George Sand este o mare scriitoare franceză.

Pentru a se exprima femininul acestor substantive se adaugă uneori înaintea substantivului masculin substantivul *femme*:

une femme auteur, une femme peintre

În limba franceză actuală, femininul se formează din ce în ce mai frecvent cu *-e* sau cu un sufix:

<i>un avocat</i>	—	<i>une avocate</i>
<i>un docteur</i>	—	<i>une doctoresse</i>
<i>un poète</i>	—	<i>une poétesse</i>
<i>un speaker</i>	—	<i>une speakerine</i>

Și unele nume de animale prezintă o singură formă pentru ambele genuri. În acest caz, genul se precizează cu ajutorul cuvintelor *mâle* (mascul) sau *femelle* (femelă):

un éléphant femelle
un rossignol femelle
une souris mâle

EXERCICES

I. Traduceți în limba franceză:

Maria vrea să devină inginer. Francisca își petrece timpul în bibliotecă. Ea nu se mai plimbă cu prietenle sale. Brigitte va fi ziaristă și crainică la televiziune. În țara noastră există mii de (*des milliers de*) telespectatori și telespectatoare. Multe femei au devenit piloți. Este o meserie pasionantă. Nepoata mea este poetă. Adriana a fost o elevă excelentă. Mama prietenului meu este pictoriță. Directoarea acestui liceu este o femeie foarte energică. Astăzi, o femeie poate deveni ingineră, doctoriță, învățătoare, profesoară, deputată și chiar ministru.

II. Conjugati la indicativul prezent, imperfect, viitor și perfectul compus verbul se séparer.

III. Treceți la feminin cuvintele scrise cu litere cursive:

Mon frère conduit très bien l'auto; il est un admirable chauffeur. C'est lui l'auteur de ces belles nouvelles. Je connais ton ami qui est amateur de tableaux. Mon cousin sera bientôt docteur en médecine. Son frère est un peintre de premier ordre. Cet homme se croyait un grand philosophe. Mon ami qui est juge aime beaucoup son métier. Cet homme est le professeur de mon enfant. Paul est un admirable sculpteur. Il est le meilleur tourneur de notre usine.

IV. Traduceți în limba franceză:

Mă trezesc în fiecare dimineață la ora 6; mă culc la ora 11. Este ora 4 și jumătate. Ea s-a hotărât să se prezinte la examen. Ei se întâlnesc de două ori pe săptămână (par semaine). Mă așteptam să te găsesc la teatru. Ei își vorbeau prietenește. Mă numesc Mauriciu. Noi ne plimbăm în parc. Voi vă distrați foarte bine.

V. Traduceți în limba franceză:

eu spuneam	noi am mers
tu ai spus	ei spun
ei merg	ele vor spune
voi veți merge	el a spus
tu spui	noi vom spune

18-ÈME LEÇON

UNE CONVERSATION TÉLÉPHONIQUE

Dznn ! Dznn ! Dznn !

Marie Robert décrocha le récepteur, attendit le signal d'appel et forma le numéro.

— Allô ! Je désire parler à Hélène Girard, dit-elle.

— C'est elle-même qui parle. Qui est à l'appareil ?

— Ici Marie Robert.

— C'est toi, Marie ! Quelle surprise ! Comment ça va ? Il y a un siècle que je ne t'ai vue ! Je ne reconnaissais plus ta voix !

— Je ne m'attendais pas à cela de ta part. J'avais déjà donné plusieurs coups de fil chez vous la semaine dernière mais personne ne répondait à l'appel. Que s'était-il passé ?

— Rien d'extraordinaire. Les enfants sont partis à la campagne. Nous avons décidé de prendre les repas en ville. La maison nous paraît si vide maintenant... alors, on s'absente le plus longtemps possible. Voilà le mystère. Dis plutôt comment tu te portes. Comment va Micheline ?

— Très bien, merci. La petite se porte à merveille. Après tous les soucis causés par sa maladie, tu peux comprendre aisément notre immense bonheur. Mais ne parlons plus de ce triste épisode.

— Tu as raison, il vaut mieux ne plus se rappeler cela.

Dis-moi, as-tu vu Laure ces derniers temps ? Comment va-t-elle ? On ne la voit plus. J'ai donné un coup de téléphone chez elle il y a quelques semaines mais on m'a répondu qu'elle n'habitait plus là !

— Elle a déménagé. Je

connais son adresse. Je chercherai son numéro dans l'annuaire des téléphones.

— Très bien. Que dis-tu d'une sortie, un soir, au restaurant, nous trois et nos maris?

— Voilà une excellente idée. C'est ce que je voulais te proposer.

— Alors, rendez-vous samedi soir à neuf heures au restaurant „Boulevard“.

— Entendu. À bientôt.

VOCABULAIRE

la conversation téléphonique [la kɔ̃-
versasjɔ̃_tɛlɛfɔnik] convorbirea te-
lefonică

débrancher [dekʁaʃe] a ridica recep-
torul

le récepteur [reseptœr] receptorul

le signal d'appel [sinal_dapɛl] tonul

l'appareil (m.) [aparej] aparatul

la surprise [sɥʁpʀiz] surpriza

le siècle [sjɛkl] secolul

reconnaître [ʁəkɔnɛtr] a recunoaște

la voix [vwa] vocea

donner un coup de fil [dɔnɛ_r_œ_
ku_də_fil] a da un telefon

l'appel (m.) [apɛl] apelul, chemarea

vide [vid] gol

absenter (s') [absãte] a lipsi

le mystère [mister] misterul

plutôt [plytɔ] mai curînd, mai de-
grabă

se porter [pɔrtɛ] a o duce, a se simți

aisément [ezemã] cu ușurință

l'épisode (m.) [epizɔd] episodul

il vaut mieux [il_vo_mjœ] mai bine

se rappeler [raple] a-și reaminti

ces derniers temps [se_dernje_tã] în
ultima vreme

l'annuaire (m.) **des téléphones** [lanʁɛ_r_
de_tɛlɛfɔn] cartea de telefon

la sortie [sɔʀti] ieșirea

c'est ce que [se_skɛ] este (tochmai)
ceea ce

proposer [pʀɔpozɛ] a propune

Formule de salut

Comment allez-vous? Ce mai faceți?

Comment vous portez-vous? Cum vă
simțiți?

Comment ça va? (fam.) Ce mai
faceți?

*Très bien, merci. Je vais bien (je me
porte bien) et vous-même?* Foarte
bine, mulțumesc. Bine (mă simt
bine) și dv.?

Comme ci, comme ça. (fam.) Așa și
așa.

Formule de despărțire

Au revoir

À tout à l'heure

À bientôt

La revedere

} *pe curînd*

Expresii

tant mieux

à qui mieux mieux

de son mieux

faute de mieux

au pis aller

cu atît mai bine

care mai de care

cît poate (cineva) mai bine

în lipsă de altceva mai bun

în cel mai rău caz

GRAMMAIRE

Adverbe cu forme neregulate la gradele de comparație

Cîteva adverbe prezintă forme neregulate la comparativ și superlativ relativ:

Pozitiv	Comparativ	Superlativ relativ
<i>bien</i>	<i>mieux</i>	<i>le mieux</i>
<i>mal</i>	<i>pis sau plus mal</i>	<i>le pis sau le plus mal</i>
<i>peu</i>	<i>moins</i>	<i>le moins</i>
<i>beaucoup</i>	<i>plus</i>	<i>le plus</i>

Observație. Nu există superlativ absolut pentru adverbul *beaucoup*. Este deci **greșit** să traducem *foarte mult* prin *très beaucoup*!

Comparativul regulat al adverbului *mal*, *plus mal* este mai des folosit decît forma *pis*, care apare în expresiile:

<i>de pis en pis</i>	din ce în ce mai rău
<i>de mal en pis</i>	din rău în mai rău
<i>tant pis</i>	atîta pagubă, cu atît mai bine (rău).

Formele adverbului *beaucoup* la comparativ și superlativ (*plus*, *le plus*) servesc la formarea comparativului de superioritate al tuturor celorlalte adjective și adverbe.

Formele adverbului *peu* la comparativ și superlativ servesc la formarea comparativului de inferioritate al adjectivelor.

Notă. Nu confundați comparativul *pire* al adjectivului *mauvais*, cu *pis*, comparativul adverbului *mal*.

Mai-mult-ca-perfectul indicativului

Spre deosebire de limba romînă, în care mai-mult-ca-perfectul este un timp simplu (*eu cîntasem*, *eu mîncasem* etc.), în limba franceză el este un timp compus; se formează din imperfectul auxiliarului și participiul trecut al verbului de conjugat.

Verb conjugat cu auxiliarul *avoir*:

<i>j'avais acheté</i>	eu cumpărasem
<i>tu avais acheté</i>	
<i>il (elle) avait acheté</i>	
<i>nous avions acheté</i>	
<i>vous aviez acheté</i>	
<i>ils (elles) avaient acheté</i>	

Verb conjugat cu auxiliarul *être*:

<i>j'étais allé(e)</i>	eu mersesem
<i>tu étais allé(e)</i>	
<i>il (elle) était allé(e)</i>	
<i>nous étions allé(e)s</i>	
<i>vous étiez allé(e)s</i>	
<i>ils (elles) étaient allé(e)s</i>	

EXERCICES

I. Traduceți în limba franceză:

Eu ridic receptorul, aștept tonul și apoi formez numărul. Cartea de telefon cuprinde toate numerele de telefon din oraș. Vorbesc, apoi închid telefonul (raccrocher). Maria dă în fiecare săptămână un telefon prietenei sale. De obicei, ele vorbesc mult. Ea îmi telefonează în fiecare seară. Cum te simți? Cum se simte mama ta? Se simte mai bine? Da, se simte bine, și dv.? Simona nu se simte prea bine. Andrei se simte mai bine. La revedere. Pe curând.

II. Conjugați la mai-mult-ca-perfectul indicativ verbele:

se laver, choisir, raconter, aller, faire.

III. Treceți infinitivele din paranteze la mai-mult-ca-perfectul indicativului:

Ils (passer) leur congé en Bulgarie. Les ouvriers (dépasser) le plan avant terme. Il (pleuvoir) pendant trois jours. En sortant de l'usine il (se diriger) aussitôt vers le restaurant. Michel (aller) au théâtre. Elle (trouver) un bouquet de lilas sur son bureau. Mathilde (visiter) une de ses amies à la campagne. Il lui (proposer) de travailler dans une grande fabrique. Ils (se lever) de très bonne heure pour partir en haute montagne.

IV. Traduceți în limba franceză:

Au sosit mai devreme decât de obicei. Petre este mai puțin vîoi, mai puțin viguros decât fratele său. Te așteptam mai devreme. Mă plimb în fiecare seară cît mai departe posibil. Merg foarte des la concert. Azi el știe (il sait) lecția mai bine. Bătrînul meu unchi vede din ce în ce mai rău. În cel mai rău caz voi trece examenul la toamnă. El muncea cît putea mai bine, pentru a-i mulțumi pe părinții săi. Cu atît mai bine!

V. Treceți verbele din paranteze la perfectul compus:

Nous (souhaiter) la bonne année à tous nos amis. Ils (traverser) la rue en courant. J'(indiquer) les livres à lire. Ils (acheter) des gants et des mouchoirs. Cet écrivain (écrire) un très beau roman. Je (penser) souvent à lui. Marie (regarder) longuement le tableau. Vous (faire) peu de fautes. Nous (aller) souvent à la montagne. François (aller) chez le dentiste.

PROVERBE

Qui peut le plus peut le moins. Dacă poți face ce-i greu, poți face și ce-i mai ușor.

19 - ÈME LEÇON

AU MARCHÉ

...J'aime tant l'aspect d'un marché en automne ! Je connais des gens qui lui préfèrent les grands magasins où l'on peut trouver des légumes épluchés, de la viande tranchée, prêts à être préparés. Loin de moi l'idée de nier l'avantage de ces magasins, pour notre siècle, le siècle „de la vitesse“.

Étant en Roumanie en tant que touriste, j'ai eu la curiosité de visiter un marché la semaine passé. Ce que j'ai vu a dépassé mon imagination ! J'ai été ébloui par l'abondance et la qualité des produits rangés avec soin, je pourrais même dire artistiquement, sur les étalages. Des tomates, des carottes, des haricots verts, des aubergines, des choux, des pommes de terre, des oignons s'offraient généreusement aux acheteurs. Un homme grand et fort soulevait de larges paniers pleins de choux-fleurs et de tomates. Il a bien travaillé ce matin-là.

Un brave homme m'a conduit dans le secteur où l'on vendait des fruits. Des prunes, des noix, des poires, des pommes, du raisin, des melons exprimaient toute la richesse de l'automne et en même temps celle des hommes qui les cultivaient.

Aujourd'hui je voudrais aller de nouveau au marché. J'achèterais pour la dernière fois des fruits, que j'aime tant, car mon départ approche...

Claire

VOCABULAIRE

le marché [marʃe] piața; târgul
 éplucher [eplyʃe] a curăța (legumele)
 trancher [trãʃe] a tăia în bucăți
 nier [nie] a nega
 l'avantage (m.) [avãtaʒ] avantajul
 la vitesse [vites] viteza
 en tant que [ã_tã_kə] în calitate de
 l'imagination (m.) [imaʒinasjõ] imaginația
 éblouir [eblwir] a lua ochii
 l'abondance (f.) [abõdãs] belșugul
 ranger [rãʒe] a rîndui, a așeza
 le soin [swě] grija
 l'étalage (m.) [etalaʒ] teigheaua, taraba
 la tomate [tomat] pătlăgeaua roșie
 la carotte [karot] morcovul

le haricot vert [ariko_vər] fasolea verde
 l'aubergine (f.) [oberʒin] vînăta
 l'oignon (m.) [opõ] ceapa
 généreusement [ʒenerøzĩd] cu generozitate
 l'acheteur (m.) [aʃtør] cumpărătorul
 soulever [sulve] a ridica
 le panier [panje] coșul
 un brave homme [brav_om] un om cumsecade
 le secteur [sektør] sectorul
 le melon [mɛlõ] pepenele
 le départ [depar] plecarea

LES LÉGUMES

<i>la pomme de terre</i> [pɔm_də_tɛr]	cartoful
<i>le chou</i> [fu]	varza
<i>le chou-fleur</i> [fu_floer]	conopida
<i>la tomate</i> [tomat]	roşia
<i>la carotte</i> [karɔt]	morcovul
<i>la betterave</i> [betrav]	sfecla
<i>l'aubergine (f.)</i> [oberʒin]	vinăta
<i>le radis</i> [radi]	ridichea
<i>le raifort</i> [refɔr]	hrecanul
<i>l'ail (m.)</i> [aj]	usturoiul
<i>l'oignon (m.)</i> [ɔnjɔ]	ceapa
<i>le poireau</i> [pwarɔ]	prazul
<i>le haricot</i> [ariko]	fasolea
<i>le concombre</i> [kɔkɔbr]	castravetele
<i>le navet</i> [navɛ]	napul
<i>la lentille</i> [lâtij]	lintea
<i>l'asperge (f.)</i> [asperʒ]	sparanghelul
<i>l'épinard (m.)</i> [epinar]	spanacul
<i>les (petits) pois</i> [pwa]	mazărea
<i>le persil</i> [persi]	pătrunjelul
<i>le fenouil</i> [fənuj]	mărarul
<i>le céleri</i> [selri]	ţelina
<i>le panais</i> [pane]	păstîrnacul

FRUITS ET ARBRES FRUITIERS

Fruits		Arbres fruitiers	
<i>la prune</i> [pryn]	pruna	<i>le prunier</i> [prynje]	prunul
<i>la pomme</i> [pɔm]	mărul	<i>le pommier</i> [pɔmje]	mărul
<i>la poire</i> [pwar]	para	<i>le poirier</i> [pwarje]	părul
<i>l'abricot (m.)</i> [abriko]	caisa	<i>l'abricotier (m.)</i> [abrikotje]	caisul
<i>la noix</i> [nwa]	nuca	<i>le noyer</i> [nwaje]	nucul
<i>la noisette</i> [nwazɛt]	aluna	<i>le noisetier</i> [nwaztje]	alunul
<i>la pêche</i> [pɛʃ]	piersica	<i>le pêcher</i> [pɛʃe]	piersicul
<i>la cerise</i> [sriz]	cireaşă	<i>le cerisier</i> [sarizje]	cireşul
<i>la griotte</i> [grijɔt]	vişina	<i>le griottier</i> [grijɔtje]	vişinul
<i>le raisin</i> [rezɛ]	strugurele	<i>la vigne</i> [vin]	viţa de vie
<i>la framboise</i> [frābwaz]	zmeura	<i>le framboisier</i> [frābwazje]	zmeurişul
<i>la fraise</i> [frez]	fraga	<i>le fraisier</i> [frezje]	fragul
<i>l'orange (f.)</i> [ɔrāʒ]	portocala	<i>l'oranger (m.)</i> [ɔrāʒe]	portocalul
<i>le citron</i> [sitrɔ]	lămîia	<i>le citronnier</i> [sitrɔnje]	lămîiul
<i>la datte</i> [dat]	curmala	<i>le dattier</i> [datje]	curmalul
<i>la figue</i> [fig]	smochina	<i>le figuier</i> [figje]	smochinul
<i>la banane</i> [banan]	banana	<i>le bananier</i> [bananje]	bananul

Omonimie

<i>la pêche</i>	piersica	—	<i>la pêche</i>	pescuitul
<i>pêcher</i>	a pescui	—	<i>pêcher</i>	a păcătui

Expresii

poisson d'avril
ni chair, ni poisson

păcăleală de 1 aprilie
nici carne, nici pește; nici laie, nici bălaie

GRAMMAIRE

Condiționalul prezent (Le conditionnel présent)

Condiționalul prezent se formează ca și viitorul, de la infinitiv la care se adaugă terminațiile imperfectului. Spre deosebire de limba română, în limba franceză condiționalul prezent este un timp simplu.

E x e m p l e pentru fiecare grupă de verbe:

Grupa I

je porterais eu aș purta
tu porterais
il (elle) porterait
nous porterions
vous porteriez
ils (elles) porteraient

Grupa a II-a

je finirais eu aș sfârși
tu finirais
il (elle) finirait
nous finirions
vous finiriez
ils (elles) finiraient

Grupa a III-a

j'apprendrais eu aș învăța
tu apprendrais
il (elle) apprendrait
nous apprendrions
vous apprendriez
ils (elles) apprendraient

Locul adjectivului calificativ

Nu există o regulă precisă cu privire la locul adjectivului calificativ în limba franceză. Spre deosebire de limba română, în foarte multe cazuri adjectivul se așază înaintea substantivului pe care-l califică (mai ales când adjectivul are mai puține silabe decât substantivul calificat):

un grand magasin, une belle ville, un petit chien

Se așază însă după substantiv:

a) adjectivele care indică o culoare:

une robe rouge, une chemise bleue

b) adjectivele care indică nume de popoare:

un peintre roumain, un ingénieur français

c) adjectivele care indică forme precum și calități termice:

une table ronde, un poêle chaud

d) în general, adjectivul care are mai multe silabe decât substantivul:

un livre intéressant, un garçon intelligent

În limba franceză, există câteva adjective care își schimbă sensul în funcție de locul pe care-l ocupă față de substantiv:

<i>un brave homme</i>	un om de treabă, cumsecade
<i>un homme brave</i>	un om viteaz
<i>un grand homme</i>	un om ilustru
<i>un homme grand</i>	un om înalt
<i>un écrivain méchant</i>	un scriitor răutăcios
<i>un méchant écrivain</i>	un scriitor fără talent
<i>un pauvre homme</i>	un biet om
<i>un homme pauvre</i>	un om sărac
<i>un seul homme</i>	un singur om
<i>un homme seul</i>	un burlac

Locul adverbelor de mod

Adverbele de mod se așază după verb:

Il travaille bien.

La timpurile compuse însă, adverbul de mod se intercalează de obicei între auxiliar și participiu:

Il a bien travaillé.

Același regim îl au și unele adverbe de cantitate, ca *beaucoup*, *peu* etc.:

Il a beaucoup mangé.

EXERCICES

I. Înlocuiți punctele cu numele fructului corespunzător:

Le fruit du pêcher s'appelle ...	
„ du noyer	„ ...
„ du poirier	„ ...
„ du cerisier	„ ...
„ du framboisier	„ ...
„ de la vigne	„ ...
„ du griottier	„ ...
„ du pommier	„ ...
„ de l'oranger	„ ...

II. Traduceți în limba franceză:

Aș merge mâine la piață. Aș cumpăra legume și fructe. Îmi plac toate legumele și mai ales roșiile, vinetele și varza. Lui Guy nu-i plac decât cartofii. Toamna se găsesc multe fructe la piață: prunc, piersici, nuci, pere, mere, struguri. Am nevoie de mărar și de pătrunjel. Ea a cumpărat morcovi și praz. El ar mânca o salată de țelină.

III. Conjugăți la condiționalul prezent verbele garder, punir, dire.

IV. Traduceți în limba franceză:

Bucureștiul este un oraș frumos. Locuiesc într-un imobil mare, cu 10 etaje. Dunărea este un fluviu lung. Antoaneta este o fetiță mică. Citește o carte interesantă. Irina are părul blond. Îmi place vinul bun. Un singur om îl aștepta. Acest om viteaz a salvat viața tovarășilor săi. Mihai este un om cumsecade. Oamenii mari nu vor fi niciodată uitați. Mihaela a citit mult, dar a scris puțin. Mama a terminat repede această bluză. Am vizitat ieri un magazin mare. Petre a cumpărat o cămașă albă.

PROVERBES

Garder une poire pour la soif. A strînge bani albi pentru zile negre.

<i>Tel arbre, tel fruit</i>	{	Cum e sacul și peticul...
<i>Tel père, tel fils.</i>		
<i>Tel maître, tel valet.</i>		

Ménager la chèvre et le chou. A împăca și capra și varza.

- Le maître demande à Toto:
 — Si je partage une pomme de terre en deux, qu'est-ce que ça fait?
 — Deux moitiés, monsieur.
 — Bien, et si je coupe les morceaux en deux?
 — Des quarts, monsieur.
 — Bien, et encore en deux?
 — Des frites, monsieur.

VOCABULAIRE

lire [lir] a citi	le marchand [marʃã] negustorul
le devoir [døvwar] tema, exercițiul (școlar)	le coin [kwē] colțul
la faute [fot] greșeala	envoyer [ãvwaje] a trimite
le pâté [pate] pata de cerneală (pe hirtie)	peser [pøze] a cântări
prévenir [prevnir] a înștiința, a avertiza	le vélo [velo] bicicleta
ce n'est pas la peine [s_nɛ_pa_la_pɛn] nu merită osteneala	entièrement [ãtjarmã] în întregime
en entier [ã_n_ãtje] în întregime	bander [bãde] a bandaja
la lotion [losjõ] loțiunea	en cours de route [ã_kur_də_rut] în (pe) drum
repousser [ropuse] a crește din nou	la voiture [vwatyr] mașina
le coiffeur [kwafø:r] coaforul, frizerul	le conducteur [kõdyktø:r] conducătorul
le flacon [flakõ] flaconul	heurter [ø:rte] a ciocni
le snob [snøb] snobul	s'approcher [saproʃe] a se apropia
se retourner [raturne] a se întoarce	renverser [rãverse] a răsturna
essoufflé,-e [esufle] cu sufletul la gură	le maître [metr] profesorul
	partager [partaʒe] a împărți
	frit, -e [fri, frit] fript, -ă; prăjit, -ă
	les frites [frit] cartofii prăjiți (pai)

GRAMMAIRE

Conjunctivul prezent (Le subjonctif présent)

Pentru a forma prezentul conjunctivului se adaugă la radicalul verbului următoarele terminații:

Grupa I și a III-a

-e
-es
-e
-ions
-iez
-ent

Grupa a II-a

-isse
-isses
-isse
-issions
-issiez
-issent

Exemple:

Verbul porter

que je porte eu să duc
que tu portes
qu'il (elle) porte
que nous portions
que vous portiez
qu'ils (elles) portent

Verbul avoir

que j'aie eu să am
que tu aies
qu'il (elle) ait
que nous ayons
que vous ayez
qu'ils (elles) aient

Verbul finir

que je finisse eu să sfârșesc
que tu finisses
qu'il (elle) finisse
que nous finissions
que vous finissiez
qu'ils (elles) finissent

Verbul être

que je sois eu să fiu
que tu sois
qu'il (elle) soit
que nous soyons
que vous soyez
qu'ils (elles) soient

Observație. Conjunctivul este precedat de conjuncția *que* (să), așezată înaintea pronumelui personal.

Verbul lire (a citi)

Verbul *lire* (grupa a III-a) prezintă unele neregularități în conjugare. El are două radicale:

li — înaintea unei consoane: *je lis, je lirai*

lis — înaintea unei vocale: *nous lisons, je lisais*

Perfectul simplu este *je lus*.

Indicativ

Prezent

je lis eu citesc
tu lis
il (elle) lit
nous lisons
vous lisez
ils (elles) lisent

Imperfect

je lisais eu citeam
tu lisais
il (elle) lisait
nous lisions
vous lisiez
ils (elles) lisaient

Perfectul simplu

je lus eu citii
tu lus
il (elle) lut
nous lûmes
vous lûtes
ils (elles) lurent

Perfectul compus

j'ai lu eu am citit
tu as lu
il (elle) a lu
nous avons lu
vous avez lu
ils (elles) ont lu

Viitor

je lirai eu voi eiti
tu liras
il (elle) lira
nous lirons
vous lirez
ils (elles) liront

Conjunctiv

Prezent

que je lise să citesc
que tu lises
qu'il (elle) lise
que nous lisions
que vous lisiez
qu'ils (elles) lisent

Imperativ

lis! citește!
lisons!
lisez!

Participiu

Prezent

lisant citind

Trecut

lu, lue citit, -ă

La fel se conjugă *élire* (a alege), *relire* (a reciti) etc.

Verbul *écrire* (a scrie)

Verbul *écrire* (grupa a III-a) prezintă de asemenea două radicale:
écri — înaintea unei consoane: *nous écrirons, j'ai écrit*;
écriv — înaintea unei vocale: *tu écrivais, j'écrivais*.

Indicativ		
Prezent	Imperfect	Perfectul simplu
<i>j'écris</i> eu scriu	<i>j'écrivais</i> eu scriam	<i>j'écrivis</i> eu scrisei
<i>tu écris</i>	<i>tu écrivais</i>	<i>tu écrivis</i>
<i>il (elle) écrit</i>	<i>il (elle) écrivait</i>	<i>il (elle) écrivit</i>
<i>nous écrivons</i>	<i>nous écrivions</i>	<i>nous écrivîmes</i>
<i>vous écrivez</i>	<i>vous écriviez</i>	<i>vous écrivîtes</i>
<i>ils (elles) écrivent</i>	<i>ils (elles) écrivaient</i>	<i>ils (elles) écrivirent</i>
Perfectul compus		Vîitor
<i>j'ai écrit</i> eu am scris		<i>j'écrirai</i> eu voi scrie
<i>tu as écrit</i>		<i>tu écriras</i>
<i>il (elle) a écrit</i>		<i>il (elle) écrira</i>
<i>nous avons écrit</i>		<i>nous écrirons</i>
<i>vous avez écrit</i>		<i>vous écrirez</i>
<i>ils (elles) ont écrit</i>		<i>ils (elles) écriront</i>
Conjunctiv		Imperativ
Prezent		
<i>que j'écrive</i> eu să scriu		<i>écris!</i> scrie
<i>que tu écrives</i>		<i>écrivons!</i>
<i>qu'il (elle) écrive</i>		<i>écrivez!</i>
<i>que nous écrivions</i>		
<i>que vous écriviez</i>		
<i>qu'ils (elles) écrivent</i>		
		Participiu
		Prezent
		<i>écrivant</i> scriind
		Trecut
		<i>écrit, -e scris, -ă</i>

La fel se conjugă verbele *décrire* (a descrie), *inscrire* (a înscrie), *prescrire* (a prescrie), *souscrire* (a subscrie), *transcrire* (a transcrie).

EXERCICES

I. Conjugăți la conjunctiv prezent verbele:

raconter, contempler, réussir.

II. Traduceți în limba franceză:

Mihai nu știe încă să citească (*inf.*) și să scrie (*inf.*). Scriam o scrisoare prietenului meu. Voi citi o carte bună. Am citit romanul lui Balzac „Eugénie Grandet”. Citește această poezie. Ei au citit cu atenție cuvântările rostite la O.N.U. Ar citi și ei aceste cărți. Acest autor va scrie o nouă carte. El ne-a descris noul său apartament. Vei citi cartea când vei avea timp. Ați citit această poezie?

III. *Înlocuiți spațiile libere cu prepozițiile cerute de sens:*

Elle a mis sa robe... l'armoire. Michel a décidé d'étudier la médecine... Paris. Il y a une grande différence... ces frères. Budapest est bâtie... les rives du Danube. Je viendrai demain... toi. Ces bonbons sont... les enfants. Il est parti... deux années. Le vase est... la table.

IV. *Indicați pluralul substantivelor:*

carnaval, genou, travail, chou, détail, nez, corail, bijou, clou, cheval, rail.

V. *Formați adverbe de la adjectivele:*

dur, pur, doux, bas, haut, cher, heureux, timide.

LECTURE SUPPLÉMENTAIRE

MON PORTRAIT

Vous me demandez mon portrait
Mais peint d'après nature.
Mon cher, il sera bientôt fait
Quoique en miniature.

Je suis un jeune polisson
Encore dans les classes,
Point sot, je le dis sans façon
Et sans fades grimaces.

Ma taille à celles des plus longs
Ne peut être égalée
J'ai le teint frais, les cheveux blonds
Et la tête bouclée.

Vrai démon pour l'espièglerie
Vrai singe par sa mine,
Beaucoup et trop d'étourderie
Ma foi, voilà Pouchkine.

A. Pouchkine
(Poésie écrite en français en 1814,
à l'âge de 15 ans).

REVIZIE

EXERCICES

I. *Indicați numele zilelor săptămânii, ale lunilor anului și ale celor patru anotimpuri.*

II. *Înlocuiți spațiile libere cu articolul partitiv, cu prepoziția de sau cu articolul nehotărît des:*

Il a mangé... bons fruits. ...vieilles femmes étaient assises sur des bancs devant leurs maisons. À l'occasion de son anniversaire, Brigitte a reçu beaucoup... fleurs. J'ai rencontré... amis; il n'a pas rencontré... amis. Il y a tant... pommes cette année. Il y a bien... poissons dans cette rivière. Marius mange... beurre,... fromage et... pain d'épice.

III. Conjugați la indicativul prezent, viitor și perfectul compus verbele:

faire, dire, lire și écrire.

IV. Traduceți în limba franceză:

Este ora trei și un sfert; cinci și jumătate; șapte fără un sfert. El a așteptat o jumătate de oră. Este ora 12 noaptea. Este ora 12 (amiază). Casa lui este mai mare decât a ta. N-am nici o poftă să plec la plimbare. Dă-i să (ă) mănânce (*inf.*). Ea le dă să mănânce. Cine a băut vin? Eu! Elena a spart (casser) vasul. Aștept azi un vechi prieten. Astăzi e cald. Claude este tot atât de mic ca și Pierrot. Este vreme rea. Toți tinerii purtau cravate. Am citit cărți mai bune. Mă plimb în fiecare zi, iarna ca și vara. Sora mea este profesoară de muzică. Copilul său se simte mai bine acum.

V. Treceți infinitivele din paranteze la participiul prezent:

Voilà Raymond (venir) à notre rencontre. Voilà des élèves (descendre) l'escalier de l'école. Mon chien lève la tête en (flairer) le rôti. Je vois des femmes (laver) le linge dans la rivière, des hommes (travailler) dans le jardin.

VI. Dintre cuvintele mer, maire, mère, puneți în fiecare paranteză termenul potrivit ca sens:

L'année passée je suis allé à la (...). La (...) de Guy est très jeune. Avant d'aller à la (...) il faut apprendre à nager. Claude Achard est le... de cette ville.

VII. Traduceți în limba franceză textul următor, folosind și vocabularul de la sfîrșitul manualului:

Cei doi Dumas

Este vorba de tatăl și fiul care și-au împărțit gloria lor literară.

La prima piesă „Demi-monde” a lui Dumas-fiul, unul dintre admiratorii săi se adresează lui Dumas-tatăl:

— Cred (penser) că și d-ta ai într-o anumită măsură un merit la acest succes.

— Numai într-o anumită măsură? Dar mi se pare că principalul merit e al meu! zise Dumas-tatăl.

— ?!

— Fiindecă eu sînt autorul autorului! răspunse celebrul romancier.

VIII. Indicați antonimele următoarelor cuvinte:

chaud, long, grand, beau, premier.

IX. Scrieți femininul următoarelor adjective:

cruel, nul, joli, bref, menteur, gros, sot, gras, étranger, blanc, beau.